
DR. KOVÁTS J. ISTVÁN
teológiai tanár

Evangelizációs
beszédsorozatok

I-III. rész

**Kiadja: Kováts J. István gyermeke:
Kováts Zsuzsanna (Szenci Gyözőné)
Szerkesztette: unokája Dr. Szenci Ottó
Előszót: dédunokája Szenci Ágnes írta
Köszönet illeti Dr. Cziferszky Istvánné és Dr. Tóth Katalint a
kézirat előkészítésében nyújtott segítségükért.**

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
BEVEZETÉS	7
I. TUDOM A TE DOLGAIDAT	16
1. „Sem hideg..., sem hév”	17
2. A vakká tevő gazdagság	20
3. „Végy tőlem tűzben megpróbált aranyat”	24
4. „Végy tőlem ... fehér ruhákat”	28
5. „Szemgyógyító írrel kend meg a szemeidet, hogy láss”	31
6. „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem”	35
7. „Imé, az ajtó előtt állok és zörgetek...”	38
8. „Aki győz...”	42
II. „... ÚGY SZERETTE...”	45
1. A Krisztushoz jövő Nikodémus	46
2. Az ujjászületés titka	49
3. Krisztus a kijelentés örök forrása	53
4. Krisztus a fölemelt ércbíró	57
5. Istennek Krisztusban megjelent szeretete	60
6. Krisztusban való hitünk jutalma – az örök élet	64
7. Krisztus nem kárhoztatni akarja a világot	67
8. Ne a sötétséget: a világosságot szeressük	71

III. TERMÉKETLEN FÜGEFÁBÓL – TERMŐVÉ	75
1. Terméketlen fügefa vagyok-e?	76
2. Istenem nem gyönyörködik a hitetlen halálában	79
3. „Jöjjetek énhozzám mindnyájan...”	83
4. A test és a lélek harca	87
5. Mit kérjünk Istentől?	90
6. Krisztus azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket	94
7. Mi a keresztről való beszéd számodra?	98
8. „A kilenc pedig hol van?”	101
9. Csak kereszttel vállunkon követhetjük Krisztust	105

ELŐSZÓ

„Köszönöm Uram, hogy megtanítottál, HOGY a Benned és Egyszülött Fiadban való hiten kívül minden hiábavalósággá vált hosszúra nyúlt életemnek oly sok küzdelme közepette. Megtanítottál arra, hogy ne akarjak más semmit, csak amit te akarsz, ne akarjak már futni, csak várjalak Téged, és hitem karjaival fogództam könyörülő szeretetedbe.”

Kováts J. István egyik imádságából idéztem e néhány sort, mert úgy éreztem életének, munkájának valóban az itt megfogalmazott hit adott értelmet, és csak a teljesség igénye nélkül szólhatok arról, mivel is foglalkozott életében, melyben első helyen mindig az Isten szolgálata állt.

Nagy tudását hosszú tanulmányévei alatt halmozta fel, hisz tanulmányutakon járt, tanult Edinburghban és Bécsben is. Diákéveit később sem feledte, teológiai tanárként órákat adott, tanította a fiatalokat.

Amikor Róla beszélünk, szólnunk kell politikai pályafutásáról is, nem feledve azt, hogy számára az ezen a területen folytatott munka is Isten szolgálatát jelentette. Volt a protestáns ügyek kormánybiztosa, nemzetgyűlési képviselő, miniszterelnökségi államtitkár, majd a Vallási és Közoktatási Minisztériumban államtitkár is, de mindez idő alatt csak azon fáradozott, hogy előrébb mozdítsa az egyházak párbeszédét, s közben a protestáns felekezetek ügyét. Szívén viselte az ökumené gondolatát, s mind a külföldi konferenciákon való részvétel, mind a belföldi igehirdető szolgálatok ezt a célt szolgálták.

Az egyházi ébredés lehetőségét látta ifjúsági egyesületek, nőszövetségek felállításában, s talán ezért is támogatta a Soli Deo Gloria református diákszövetséget, melynek később a védnöke is lett.

Fontos szerepet vállalt az egyházi sajtó fejlesztésében, úgy érezte ez lehetne az ő második szószéke, ahonnan még tágabb körben hirdetheti Isten igéjét. Nagy álma volt egy református nyomda és lapkiadó vállalat létrehozása, napilap kiadása, azonban terve a végső megvalósításig nem jutott el. Talán ezért

sem kaphattak evangelizációi, igehirdetéseik olyan nyilvánosságot, melyre igény és szükség lett volna. Ezt az Úrt próbálja, ha nem is pótolni, de talán enyhíteni a következő evangelizáló beszédsorozatokat, melynek olvasásához talán támpontot nyújt e néhány sor az írótól.

Végezetül hadd idézzem ismét néhány sorát:

„Könyörgök, hogy egyikünk se kövessen mást, mint szent Fiadat, Ki drága vérért adta mindnyájunkért... Adj nekünk új szívet, hogy a reménységben örvendezzünk, a háborúságban túrók, a szeretetben állhatatosak legyünk és minden teremtményed ajkán felzendüljön a zsoltáros szava: Várja az Urat, várja az én lelkem és bízom az Ő ígéretében”.

Budapest, 1994. április 5.

Dédunokája

BEVEZETÉS

Az evangelizáció és hatásának titka felől széles körökben többé-kevésbé téves elgondolások mutatkoznak. Ezért szükségét érzem, hogy szóljak mindenekeelőtt arról, hogy mi az evangelizáció? Azután arról, hogyan evangelizáljunk? Arról is szeretnék szólni, hogy evangelizáló szolgálataimmal kapcsolatban mik a maradandóbb emlékeim? Végül arról szeretnék röviden megemlékezni, milyen kimagaslóbb események észlelhetők világszerte ma is az elég nagy arányokban folyó evangelizáló szolgáltatásokkal kapcsolatban?

Evangelizáló-sorozataim olvasóihoz is lesz néhány szavam.

Mi is az evangelizáció? Ennek lényege felől elég sokan kisebb-nagyobb tévedésekben vannak. Sokan azt gondolják, hogy az evangelizáció az igehirdetések valami egészen különleges módja. Ez tévedés: az evangelizáció sem más, mint igehirdetés, bár a szokásos igehirdetésből némileg eltérő formájú. A tévedés kitűnik abból is, hogy az evangelizációban éppúgy, mint általában a igehirdetésben az ige, az evangélium, a Szentírásban megörökített, isteni örömmüzenet az, ami végzi a munkát, nem az evangelizátor vagy az igehirdető. Ők csak eszközök Isten Szentlelkének kezében. Ha nem így volna, minden emberi próbálkozás hiábavaló erőlködésnek bizonyulna. A világszerte ismert evangelizátor, Moody, egyik tengeri útján találkozott egy kissé illuminált állapotban levő emberrel. Amikor az észrevette, hogy vele áll szemben, kissé elröstellte magát és azt mondta: „Pedig engem a lelkész úr térített meg. Elég baj, barátom, válaszolta Moody, hogy csak én térítettem meg, nem Isten Szentlelke. Ha az térítette volna meg, most nem állna előttem ilyen állapotban...” Valóban, annál áldottabb valakinek akár evangelizáló, akár igehirdetői szolgálata, mennél jobban átérzi, hogy csak alázatos eszköz Isten kezében. Az igazi evangelizátor, az igazi igehirdető olyan, mint az acél hárfa, melynek húrjain a szél, az égi szél mennyei melódiákat rezegtet.

Ha teljes mértékben igaz is, hogy az evangelizáció nem más, mint igehirdetés, mégis észrevehetőek abban bizonyos különleges vonások, amelyek némi eltérést mutatnak a szokásos igehirdetéssel szemben. Azzal érzékeltethetjük ezt talán a legvilágosabban, ha az evangelizációt a záporosóhoz, avagy a pergőtűzhez hasonlítjuk. A csendes eső ugyanazt a munkát végzi, mint a záporosó, mégis különbség van aközt, ahogy a szomjúhozó föld egyfelől a csendes esőt, másfelől a záporosót fogadja. A puskából magányosan kilőtt golyó leterítheti a menekülő vadat, ámde távolról sem olyan biztosan és olyan gyorsan, mint a vadászok puskájának pergőtüze. Ez elől hiába próbál menekülni a vad: előbb-utóbb leterítheti valamelyik golyó. A súlyosan megterhelt és az ige hatalma elől többször menekülni vágyó lélek sem tud sokáig elzárkózni az igének pergőtűzként reáhulló tömege elől: előbb-utóbb hatalmába keríti, majd térdre kényszeríti.

Az evangelizáció erősebb kapcsolatot teremt az egymást követő igéket boncolgató és az azokat hallgató lélek közt: az igék egyre személyesebben kezdenek szólni hozzá. Ez az evangelizációnak, személyesebb természetű igehirdetésében is kifejezésre jut. A gyülekezeti igehirdetőkhez való viszonyunk – már csak a megszokottság révén is – ritkábban tud úgy megragadni, hatalmába keríteni minket, mint egy talán először hallgatott evangelizátor ajkáról napról-napra felénk hangzó igék.

Az evangelizációban az ige hangja egyre hívogatóbbá válik számunkra. Arra kér, arra buzdít, arra sürget minket, hogy adjunk át súlyosan megterhelt szívünket Urunknak. A szokásos igehirdetés is hívogat, de szava ritkán üt minket úgy szíven, meg könnyebben le is pereg arról. Az evangelizáció hívogatása egyre erőteljesebben és szinte addig ostromolja szívünket, míg meg nem töri, be nem veszi.

Az evangelizációban az egyre jobban személyes jellegűvé váló bizonyágtételek egész sora is sokkal erőteljesebben megragad minket, mint az idehirdetésnek inkább másokkal kapcsolatos, kevésbé személyes jellegű és ritkább bizonyágtételei. Többször ezek is megragadnak minket, de távolról sem olyan ellenállhatatlan erővel.

Hogyan evangelizáljunk? Ennek nincsenek, de nem is lehetnek szabályai: inkább az evangelizálók személyisége, az evangelizáció körülményei, alanyai szerint vannak egymástól többé-kevésbé eltérő módjai. Az alábbiakban az evangelizációnak azt a módját kívánom vázolni, amelyet ilyen szolgálataim során a legmegfelelőbbnek éreztem. Természetesen ehhez több evangelizáló társam tapasztalatai is szolgáltattak irányelveket.

Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, mennyire kívánatos, de úgy is mondhatnám, mennyire elengedhetetlen, hogy imádkozó lelkek készítsék elő és hordozzák az evangelizációt egész végbemenetele idején. Vajha ezt – mint áldozati szokást – gyülekezetünk igehirdetőjének szolgálataival kapcsolatban is gyakorolnánk...

Azt is hangsúlyozni kívánom, hogy összes evangelizáció szolgálatainkat a lehető legegyszerűbb szavakkal végezzük. Nem gyönyörködtetni, még csak nem is meghatni, hanem inkább meggyőzni akarjuk hallgatóinkat egyfelől bűnös voltuk felől, másfelől arról, hogy a maguk erejével semmiképpen sem tudnak megszabadulni bűneiktől, de erre nincs is szükség, mert Krisztus mindannyiunk bűneiért eleget tett a Golgotha keresztyén. Mutassunk rá, milyen öröm és boldogság vár a Krisztussal kapcsolatba kerülő lélekre. Mutassunk rá arra, hogy keresztyén életünk ott kezdődik, amikor megérezzük bűnös voltunkat, ott folytatódik, amikor meglátjuk Krisztus golgothai keresztyénjét és az örök élet elnyerésével fejeződik be.

Minden evangelizációban erőteljesen hangsúlyoznunk kell ezzel a három igazsággal kapcsolatban Isten igéjének megalkuvást nem ismerő kijelentéseit. Ha valamelyik bibliai részben megtaláljuk ezt a hármát, abból egymagából összeválogathatjuk evangelizáló sorozatunk alapigéit, de azt is tehetjük, hogy a Biblia különböző igéi alapján tárgyaljuk ezeket, egy-egy vezérgondolat köré csoportosítva.

Kívánatos, hogy az evangelizáció lehetőleg nyolc napig tartson. A legtöbb léleknél szükség van ennyi időre, hogy rá tudja magát szánni az átadásra. Jó, ha vasárnap délelőtti istentisztelettel kezdjük és a következő vasárnap estéjén tartott

záró összejövettel végezzük be. A hétköznapi reggeli órákban tartsunk rövid áhítatot igehirdetéssel és nyilvános imádkozással. Nagyon kívánatos, hogy hangozzanak el ennek során imádságok a nap-nap után végzendő szolgálatokért. Az első vasárnap estén nagyon jó, ha az ige hatalmáról és a Bibliáról beszélünk. A hétköznapi estén folytassuk evangelizáló sorozatunkat. A befejező imádság után buzdítsuk a gyülekezetet, hogy ne távozzék, hanem maradjon együtt, és akiket Isten lelke indít, imádkozzanak röviden az elhangzott evangelizáció gondolataival kapcsolatban. Az utolsó hétköznapi estén adjunk alkalmat az „átadás”-ra és pedig akár egyenként elmondott rövid imádsággal, akár az evangelizátor előmondásával – közös imádsággal az Úrasztalánál. Fontosnak tartjuk, hogy ezek az átadások ne a helyünkön való egyszerű felállással, még kevésbé csak kézfelemeléssel, hanem az úrasztalához kimenve, imádsággal történjenek. Szívünk komoly átadása megkívánja, legyen bennünk annyi bátorság, hogy helyünkről fölállva, az egész gyülekezet szeme láttára kimenjünk az Úrasztala mellé és bizonyosságot tegyünk ott arról, hogy Jézus Krisztust Urunknak, személyes Megváltónknak ismerjük el és Neki kívánjuk átadni életünket. Egy ilyen átadáson résztvevő, szomszédos gyülekezetbeli lelkipásztor barátom őszintén bevallotta, hogy eddig ellene volt az átadás ilyen módjának, de most, hogy látta, milyen öntudatosan és milyen bátran ment ki az Úrasztalához a másik szomszédos gyülekezet kurátora is, érzi, hogy a Krisztus mellett való bátor kiállás valóban nagydolog. Ez meggyőzte őt is tévedéséről. Szükséges, hogy a hét folyamán külön összejöveteleket tartsunk az ifjak, a leányok, a férfiak, az asszonyok számára. Ha akad alkalmas női vezető, rendkívül áldott összejöveteleket lehet tartani mindennap nők számára. Sok áldás származik az evangelizátorral tartott személyes lelki beszélgetésekből is. Ezekben bőséges alkalom nyílik arra, hogy a „lelki fedezékek” (predestináció stb. emlegetése) mögé bűvőket kivezessük onnan és rámutassunk Istennel rendezetlen életük „igazi oká”-ra... A második vasárnap délelőtti evangelizáló istentiszteletet kövesse közös úrvacsoravétel. Ritkán fornak össze a lelkek annyira, mint így: evangelizáció végén. A záró összejöveten rövid igehirdetésben mutassunk rá a Krisztussal

találkozásunkról való bizonytalanságtételünk föltétlenül szükséges voltára. Ezután hangozzanak el egyéni bizonyágtételek és történjenek lehetőleg újabb átadások.

Evangelizáló szolgálataimmal kapcsolatos emlékeim. Hatvannégy, nagyjából nyolcnapos evangelizáló szolgálattal kapcsolatban sok feledhetetlen emlék él lelkemben. Hadd említsek meg ezek közül néhányat.

Szerettem olyan gyülekezetekben szolgálni, amelyek nem nyitották még meg ajtóikat ilyen szolgálatok számára. A Lélek „első aratása” sokfelé megragadja a gyülekezetek lelkét. Sokfelé hagyta meg ezekben az „első szeretet” megnyilatkozásának csodálatos emlékeit és tette előttünk újból kívánatosá az evangelizációt. Az az evangelizáció áldásos hatásának a legékesebb bizonyága, ha a hívek vágyódnak újból az ige csodálatos „pergőtüze” után.

Sokfelé tapasztaltam, mennyire megragadják testvéreim lelkét személyes bizonyágtételeim. Azt is érezhettem, hogy az ilyen bizonyágtételek sokkal mélyebb nyomokat hagynak a lelkekben, mint egyéb illusztrációk vagy történetek elmondása. Ez érthető is. Minket is sokkal jobban megragadnak azok a bizonyágtételek, amelyeket olyanoktól hallunk, akik nem mások, hanem saját gyarlóságaiukról, bűneikről és az azoktól való csodálatos megszabadulásról beszélnek nekünk, akiknek a szemét könnyek fátyolozzák be gyászos emlékü visszaemlékezéseik elmondása közben, akik örömtől sugárzó arccal beszélnek nekünk halálos veszedelmekből való feledhetetlen megszabadulásaikról.

Az is örökké emlékezetemben marad, mennyire félt egyik-másik lelkészársam híveinek, különösen férfiaknak hangos imádkozásától. Többen kértek, mellőzzem ezt. Ebben az egyben nem tudtam sohasem engedni. Az egyik legnagyobb dunántúli gyülekezet lekipásztora is kért erre. Nála sem engedtem. A nyilvános imádságok során harmadik vagy negyedik este egyszer hátratekintek az Úrasztalától. Ott látom barátomat a Mózes-szék hátsó lapjához borulva sírni. Bevallotta, annyira megrendítették híveinek imádságai, hogy kicsordultak a könnyei. Ugyanott nemsokára az én szemeim is befátyolosodtak: egyszerre megszólalt a hatalmas templom végén egy síró női hang. Délelőtt még fölkeresett és elpanaszolta: úgy összetörte a sok csapás, hogy már imádkozni sem tud.

Imádkoztam vele, hogy Isten Szentlelke nyissa meg szívét újból imádkozásra. Még aznap este megnyitotta, méghozzá a legnehezebb helyen a templomi gyülekezet előtt. Más gyülekezetben is megtörtént ez, pedig csak egy nagy tó partján, az egyik százados fa törzsénél tudtam vele megállni és imádkozni. Ennek a szintén kiszikkadt lelkű nőnek a szívéből is felszakadt az imádság még aznap este. Egy másik gyülekezet magasabb tisztet betöltő lelkipásztora azt mondta: meg fogom látni, hívei nem fognak imádkozni. Csak az első este volt így. Azután egy-két napig csak a nők szívéből csordult ki az imádság. Azt mondta: a férfiak nem fogják követni a nőket. De azok szívéből is feltört az imádság. Egy másik gyülekezetben ugyanígy volt. Mikor a nők után a férfiak szíve is megmozdult, azt monda a lelkipásztor barátom: de a kurátora nem fog imádkozni. A legutolsó este vége felé ennek a lelkéből is feltört az imádság. Erre az ősz lelkipásztor ajkát is elhagyta az imádság. Ez volt az utolsó imádsága abban a gyülekezetben, ahol évtizedekig szolgált: másnap reggel érkezett nyugdíjba menetele napja...

A Lélek számára nincs olyan gát, amit át ne tudna törni isteni ereje... Egyik nagytemplom püspöke, amikor estéken át hallgatta már a csodálatos imádságokat, azt mondta nekem: „Nem tudtuk, hogy híveink így tudnak imádkozni...”

Sok drága emlékem fűződik evangelizáló szolgálataimhoz. Csak néhányat említek; a 30 fokos hidegben a hódmezővásárhelyi ótemplomot, a pápai elsőt, az ózdi gyári munkások körében végzett két evangelizációt, a családjunk ősi fészkében, Konyáron végzett evangelizációm, az annak szomszédságában, Derecskén végzettet, a kenderesit, ahol mindössze egyszer szolgálhattam, Isten mégis elvégezte azt, amiért nyolc napig kellett volna ott szolgálnom... A mi Istenünk hatalmas Isten!

Nagyon drága emlékek élnek lelkemben egyik-másik szívet Krisztusnak átadó lélekkel kapcsolatban. Egy római katolikus cigányasszonyt is elhozott a kíváncsiság a templomba. Úgy megragadta az ige mindjárt az első alkalommal, hogy hamarosan áttért egyházunkra, csakhogy ő is velünk úrvacsorázhassék. Öreg fejjel megtanult olvasni, csakhogy olvashassa a Bibliát, amit asszonytársai ajándékoztak neki. Az ugyanazoktól kapott fekete ruhájában a következő évben

mindennap eljárt a szomszéd gyülekezet evangelizációjára és ott már velünk úrvacsorázott. Az Úrasztalához kiálló és szívét Krisztusnak átadó kultúratanácsosnőt sem felejtettem el. Az ugyanezt megtevő vármegyei főjegyzőt, a vármegyei főügyészt, a zeneművészeti főiskolai professzort sem feledhetem el. De nem felejtettem el azokat a rabokat sem, akikkel evangelizáció szolgálataim során kecskeméti, miskolci börtönökben beszélgettem, meg a Csillagbörtönben volt rabokat sem, akiknek prédikáltam. Még valakiről nem feledkezhetem el. Arról az evangélikus lelkész barátomról, aki végig hallgatta egyik evangelizáló sorozatomat. Nekem nem árult el semmit abból milyen csodálatos munkát végzett ez alatt az idő alatt szívében a Szentlélek Úristen. Csak később tudtam meg, megbékélt egyik egyházi fölöttesével, akinek közismert haragosa volt, és meghívta gyülekezetébe evangelizálni...

Fogyatékos lenne emlékeim felsorolása, ha nem emlékeznék meg arról, hogy rajtam magamon is megéreztek többször idehaza, amikor nagyon áldott evangelizáló szolgálatot végeztem előzőleg... De még így is vannak áldások, amelyekről én magam is csak „odafenn” szerezhetek majd Isten kegyelméből tudomást...

Világszerte folyó evangelizáló szolgálatok. Külföldi hittestvéreink már hosszabb idő óta evangelizálnak egyfelől a pogány világ fiainak Krisztus világosságára való elvezetése, másfelől gyülekezeteik életének időnként való megelevenítése, erőteljesebbé tétele érdekében. Míg a világ evangéliumi egyházainak testéről is nagy tömegek szakadnak le erre is, arra is, Isten valóban a kövekből is támasztott magának fiaikat. Ma is bebizonyosodik Krisztus szavának igazsága: „Ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani” (Lk 19,40).

Ne féltsük mi Krisztus egyházát! Azok a hírek, amelyek a világnak hol egyik, hol másik részéből beszivárognak hozzánk ma is evangéliumi egyházak missziói tevékenységével kapcsolatban meggyőznek minket afelől, hogy Krisztus egyháza ma is terjed csodálatosan. Krisztus, Ki szent ígérete szerint a világ végezetéig köztünk marad, ma is végzi csodálatos tömeggyógyító csodáit, hol erre, hol arra. Ezek is egész sereg pogányt vonzanak Krisztus táborába még a mohamedán

világból is, amellyel szemben olyan tehetetlen volt Krisztus egyháza hosszú időn át. Sőt még azok országában is csodálatos erővel terjed az evangéliumi hit követőinek serege, akik arra szomorú feladatra próbálnak vállalkozni, hogy Isten és egyszülött Fiát: az Úr Jézus Krisztust kitépják az emberiség száz és százmillióinak lelkéből.

Még néhány szavam lenne azokhoz, akik kezükbe veszik ezeket az utólag papírra vetett evangelizáló sorozatokat. Ezek vezérszavait vetettem annak idején papírra. Amikor egy sorozatot több helyütt elmondottam, kialakult lelkemben a legmegfelelőbbnek mutatózó forma. Azután vettem ezeket kissé részletesebben papírra.

Imádkozom azokért, akik mint kereső lelkek – lelki életük megerősítésének vágyától indítva – olvassák ezeket és ezek fölött elgondolkoznak, el-elcsendesednek. Vajha Isten Szentlelke arra indítaná őket, hogy más kereső lelkekkel is beszéljessenek ezekről, másoknak is adják kezébe ezeket. Meglátják, annál több ilyen lélekkel beszélgetnek ezekről és minél többnek adják tovább, annál több marad belőlük bennük és annál csodálatosabban elvégzi a Szentlélek bennük is a maga isteni munkáját...

Imádkozom azokért, akik mint lelkészek veszik kezükbe. Vajha ne arra gondolnának, hogy ők is elmondják azokat. Ezek nem ebből a célból látnak napvilágot: inkább gondolatokat szeretnének bennük is ébreszteni... Az ezekben szereplő személyes vallomások nem igen alkalmasak arra, hogy mások is elmondják azokat. Egészen más hatása van annak, ha valaki a saját életéből tár föl valamit és beszél arról, milyen munkát végzett benne az isteni kegyelem, mintha olyan valaki mondja el, aki nem tapasztalta meg ezeket.

Sem a kereső lelkek, sem a lelkészek ne elégedjenek meg ilyen evangelizáló sorozatok elolvasásával, hanem buzgó imádságban keressenek olyan lelki közösséget, amelyben önmaguk átmehetnek csodálatos lelki átalakuláson, amikor ők is igazán megismerik önmagukat, ők is meglátják a maga isteni felségében Krisztust a golgothai kereszten, az ő lelküket is betölti az a csodálatos békesség, amely már ideleln boldog örökrészük lett (480. ének).

Amikor Svájc égbenyúló bércei szomszédságában első ízben vettem részt

ilyen lelki közösségben, szinte egyik ámulatból a másikba estem, amikor láttam, mint válik több száz lélek, kik súlyos lelki terhek alatt roskadozva jönnek oda, egy hét leforgása alatt ebben a légkörben Krisztus foglyaivá, igazán szabadokká és miként lettek Krisztus boldog bizonyságtevőivé.

A tanítványaitól búcsúzó Krisztus a búcsúzás legutolsó és legdrágább percében azt mondja nekik: „Nem a ti dolgotok tudni az időket, vagy alkalmakat, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyeztetett, hanem vesztek erőt, minekutána a Szentlélek eljő reátok és lesztek nékem tanúim... a földnek mind végső határáig” (Csel 1,7-8).

Krisztus ma is ezt várja tőlünk!

Tahi, 1950.

Dr. Kováts J. István

EVANGELIZÁLÓ BESZÉDSOROZATOK

I.

„TUDOM A TE DOLGAIDAT...”

Nyolc beszéd a laodiceai gyülekezethez szóló üzenetről

1.

„Sem hideg... sem hév”

„De van valami kevés panaszom ellened, mert vannak ott nálad, a kik a Bálám tanítását tartják, a ki Bálámot tanította, hogy vessen botránykövet az Izráel fiai elé, hogy egyenek a bálványáldozatokból, és paráználkodjanak.

Így vannak nálad is, a kik a Nikolaiták tanítását tartják, a mit gyűlölök.

Térj meg: ha pedig nem, ellened megyek hamar, és vívok azok ellen számnak kardjával.”

(Jel 2,14-16)

A Jelenések könyvében Krisztus, a hű és igaz bizonyosság, üzen hét kisázsiai gyülekezetnek: az efézusi, a smirnai, az apergamumi, a thiatiriai, a sárdisi, a filadelfiai és a laodiceai gyülekezeteknek.

A hét levélben más- és másképpen nevezi magát, de lényegében minden elnevezés ugyanazt jelenti. A hét levélben egyfelől dicsér valamit a gyülekezeteknél, másfelől feddi őket valamiért. A legutolsóban csak feddi őket. Úgy érzem, ez az utolsó: a laodiceai levél szól legtöbbszörünkhez. Isten Szentlelkének segítségével, erről a levélről kívánok az egész héten szólni. Meg fogjuk látni, mennyire nekünk szól.

A levél küldője így nevezi magát: az „Ámen, a hű és igaz bizonyosság, Isten teremtésének kezdete”. Az a kifogása a laodiceai gyülekezet ellen, hogy „sem hideg, sem hév”. Szinte meglep minket: ez is bűn? Meglátjuk, hogy valóban bűn. Azt üzeni a gyülekezeteknek: „Mivel lágymeleg vagy... kivetlek téged az én számból”.

Lássuk, hogy a sem hideg, sem hév embereket Krisztus kivetli szájából. Ezzel kapcsolatban lássuk, hogy a világon a legtöbb ember sem hideg, sem hév. Lássuk, hogy lelki életünk világában is így van. Végül lássuk, hogy a mindentudó Isten nem szenvedheti ezt.

Köröttünk a világon a legtöbb ember sem hideg, sem hév. Az ilyen átmeneti időszakokban, mint a mostani, nagyon könnyen megfigyelhetjük az embereknek

ezt a jellemvonását. Az emberek egy része úszik az árral: ma ilyen, holnap olyan színű ruhát ölt magára. Mindig az uralkodó áramlathoz csatlakozik és mindenütt, ahol csak teheti, hangosan kiabál. A legtöbbször azért teszi ezt, hogy elterelje magáról a figyelmet, nehogy szemére vessen valaki, hogy nemrégiben még a másik táborban hangoskodott, buzgólkodott...

Az emberek másik része tudja, hogy az áramlatok gyorsan változnak, ezért óvatos: sem az egyik, sem a másik táborhoz nem akar csatlakozni. Jelleme nem tudná elviselni, hogy hol az egyikhez, hol a másikhoz csatlakozzék. Inkább egyikhez sem szegődik: nem áll ki sem az egyik, sem a másik irányzat mellett. Azt is mondogatják magukról: ők az „arany középúton” haladnak. Ezek a „lágymelegek”.

Az embereknek elég kis töredéke az, aki állandóan ugyanazt vallja – akár uralomra kerül irányzatuk, akár üldözötté válik. Ezek az elvhű emberek. Ezek – fájdalom – elég kevesen vannak.

Így van ez a lelki világban is. Vallási téren is – fájdalom – nagyon sok ember nem törődik vallásával.

Talán több ember lágymeleg lelki téren. Ezek nem hisznek vallásuk több alapvető tanításában, de azért nyugodtan bennmaradnak egyházukban: nem lépnek ki abból. Többször egyenesen oktalanságnak tartják vallásuk egyik-másik tanítását. Erről talán beszélnek is szűkebb baráti vagy rokoni körben, de eszük ágában sincs, hogy meggyőződésük következményét levonják. Még a templomba is elmennek néha: legalább a sátoros ünnepeken, vagy legalább az év utolsó napján. A legtöbben abban a hiszemben teszik ezt, hogy ezzel elintézik egész évi távolmaradásukat. Ezek a lágymelegek a lelki élet terén.

Csak kevés olyan ember van, aki az üldöztetések közepette sem tagadja meg meggyőződését. Ezek soraiból kerülnek ki a vértanúk.

Valljuk be őszintén a legtöbben mi is lágymelegek vagyunk lelki téren. Nem akarunk a lelki élet legnagyobb kérdéseivel: a bűnnel, Krisztus váltságahalálával, föltámadásával, a halálon túli étellel komolyan szembenézni.

A mindentudó Isten nem szenvedheti a lágymelegeket. Míg a lágymelegség világi vonatkozásban, különösen bizonyos időkben, elég jól beválik, lelki téren

sohasem. Isten egyedüli Úr akar lenni az életünkben. Nem tűri, hogy „idegen isteneink” legyenek Ő mellette. Nem tűri – Géza fejedelem módjára – pogányok maradjunk, de keresztények is akarjunk lenni. Nem tűri, hogy „kétfelé sántikáljunk” (1Kir 18,21). A Tízparancsolatnak mindjárt az elején azt mondja: „Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem.... Ne csinálj magadnak faragott képet... ne imádd és ne tiszteld azokat, mert ... féltő szerető Isten vagyok...” (1Móz 20,3-5). Isten a parancsolatait teljesítők számára áldást, az engedetlenek számára átkot ígér: „...adok ma elötökbe áldást és átkot. Az áldást, ha engedelmeskedtek a ti Istenetek parancsolatainak, az átkot pedig, ha nem engedelmeskedtek...” (5Móz 4,26-28). Mennyei Atyánk áldást és átkot: életet és halált tár elénk is. Választanunk kell.

Krisztus mindenét föláldozta értünk. Mint a Filippibeliekhez írt levél mondja: ... „önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén fel, emberekhez hasonló lévén; ... megalázta magát, engedelmes lévén halálig, még pedig a keresztfának haláláig” (Fil 2,7-8). Ezért méltán elvárja tőlünk, hogy mi is egészen az Övéi legyünk. Mint a középkori híres művész festményének Krisztusa, a szájából kilógó cédulán, azt kérdezi tőlem is, tőled is: „Ezt tettem érted, te mit tettél értem?” Ha ez a kérdés nem rendít meg minket úgy, mint jó két évszázad előtt a herrnhuti testvér gyülekezet megalkotóját, Zinzerdorfot, nem lehetünk az Övéi. Vagy odaadjuk Neki egészen szívünket, vagy nem kellünk neki...

A lágymelegség rosszabb a hidegségnél is. Mi is megvetjük azokat, akik csak a bajban ismernek meg, keresnek föl minket. Mi sem becsüljük azokat, akik „kétfelé sántikálnak”; mindig csak az árral akarnak úszni, és minden mindegy, csak az a fő, hogy sehonnan ki ne maradjanak, mindig az uralmon levő áramlattal haladjanak. Ha mi sem becsüljük az ilyeneket, Urunknak még kevésbé kellene ezek. Krisztus nemcsak nem becsüli az ilyeneket, de mint igéjében mondja: kivetli azokat szájából. A régebbi fordítás nem úgy mondja „kivetlek”, hanem úgy, hogy „kiköplek”; a még régebbi fordítás ennél is keményebb szót használ: „kiokádlak”.

Mit jelent az, hogy „kivetlek téged az én számból”? A megvetés jele ez: egyenlő a nyálnak a számból való kiköpésével.

A köpés szó mindössze néhányszor fordul elő a Bibliában. Mózesnél két ízben szerepel mind a megvetés kifejezése (4Móz 12-14, 5Móz 25,9). A laodiceai gyülekezethez szóló üzenettel kapcsolatban Krisztus kemény fenyegetését jelenti a lágymelegekkel szemben.... „Mivel lágymeleg vagy, kivetlek téged az én számból”. Tartózkodjunk, testvéreim, ettől a végtelen szomorú következményű lágymelegségtől.

A mai rendkívül nehéz időkben sok gyötrődő lélek tekintget hol jobbra, hol balra segedelemért. Milyen kár, hogy az emberek csak ott nem keresik a segítséget, ahonnan egyedül jó: csak fölfelé nem néznek. Pedig csak onnan várhat mindegyikünk erőt. Hányszor kaptam én is erőt, mikor nehézségeim, harcaim közepette fölfelé tekintettem. Hányszor kaptam én is erőt arra, hogy türelmes és igazságos tudjak lenni, még az engem bántókkal szemben is, amikor Krisztusra tekintettem.... Senki sem kaphat máshonnan igazi erőt. Erről kívánok Isten Szentlelke segítségével bizonyosságot tenni ezen a héten.

Testvéreim, ne legyünk mi sem lágymelegek: legyünk egészen mennyei Atyánké, legyünk egészen hozzánk küldött, egyszülött Fiáé: az Úr Jézus Krisztuséi. Ő legyen utunk, igazságunk, életünk, királyunk, megváltónk. Mi is legyünk az Övéi életben, halálban, örökkévalóságban. Nagy reformátorunkkal, Kálvinnal együtt adjuk Néki szívünket égő áldozatul.

Testvéreim, „ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szívetekeket!” (Zsid 3,7-8). Jöjjetek és szenteljétek ezt a hetet ti is sokfelől ostromolt lelketek erősítésére.

Ámen

2.

„A vakká tevő gazdagság”

„Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, és meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és a nyavalyás és szegény és vak és mezítelen.”

(Jel 3,17)

Hallottuk, testvéreim, hogy a laodiceai gyülekezet bűne a lágymelegség. Jómódú, kereskedő gyülekezet a laodiceai. A jólét keményíti meg szívüket. Ez teszi őket lágymelegekké. Gazdagnak képzelik magukat, akiknek semmire sincs már szükségük. Gazdagságuk elvakítja őket. Nem látják, hogy nem ők uralkodnak bűneik fölött, hanem azok uralkodnak ő fölöttük zsarnoki hatalommal.

Krisztus mindent tud. Mind a hét levele – a megszólítás és a bemutatkozás után – így kezdődik: „Tudom a te dolgaidat”. Krisztus elrejtett énünket hozza elénk és megmutat minket önmagunknak. Ezt tette és teszi minden megkeresett gyermekével. Így tett Augusztinusszal, így tesz mivélünk is. Krisztusról nem mondhatja el senki a kínai közmondás szavaival: *„Nem látom azt, amit mondasz attól, aki mondja”*. Ő egész életével az „életnek beszédét” tárja elénk (Fil 2,16). A laodiceaikkal is ezt teszi. Így azok szeméről is le kell hullnia a hályognak. Be kell látniuk, hogy képzelt gazdagságuk teszi őket elbizakodottakká, Isten dolgai iránt érzéketlenekké.

Elmélkedjünk, testvéreim, a gazdagságról, erről a mindnyájunkat megkísértő sokakat közülünk vakká tevő hatalomról. Lássuk, hogy bizonyos vonatkozásban mi is gazdagoknak képzeljük magunkat. Lássuk, milyen kísértésekkel és veszélyekkel jár a gazdagság? Lássuk, miként vakítja meg sokak lelki szemét?

Bizonyos vonatkozásban mi is gazdagoknak képzeljük magunkat. Az a gazdag ifjú, akiről a Biblia beszél, valóban gazdag volt; méltán tekinthette magát gazdagnak. A laodiceaiakhoz hasonlóan, mi is gazdagoknak képzeljük magunkat sokszor nemcsak vagyonunk alapján, de más alapon is, akár van erre komoly

okunk, akár nincs. Így többen közülünk gazdagnak képzelik magukat képességeik, erejük, szépségük, származásuk, összeköttetések révén. Gyermeünk vagy gyermekeink is lehetnek gazdagságunk tárgyai. Hogy eltűnik mindez sokszor egyik percről a másikra, ha megvan is. Hány ember hitte magát gazdagnak a fejünk fölött elzúgott világháború során is. És hányról kiderült, hogy a sok milliója a koporsó árára sem lett elég. Sokszor a gazdagság nincs is meg, csak úgy képzeljük, mint ahogy sokan jóknak képzelik magukat.

Ki nem érzi magát gazdagnak? Aki tudja, hogy szegény, nyomorult. Aki tudja, hogy mennyei Atyánk irgalma és Krisztus megváltó kegyelme nélkül elvesz. Tudod-e ezt? Érzed-e ezt, Testvér? Bárcsak ilyennek éreznénk magunkat mindannyian!

Lássuk milyen kísértésekkel és veszélyekkel jár a gazdagság? Mindenekelőtt a földhöz kötöz minket. A gazdag ifjú története is ezt mutatja. Milyen szomorúan megy el Krisztustól, pedig olyan örömmel ment hozzá. Jézus próbára akarja tenni. Elbukik a próbán. Távozása után ezt mondja tanítványainak: „Bizony mondom néktek, a gazdag nehezen megy be a mennyek országába... Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogy nem a gazdagnak Isten országába bejutni” (Mt. 19,23-24).

Nem értettem meg addig ennek az igének a mélységes igazságát, amíg az elmúlt években nem volt alkalmam megfigyelni olyasvalakinek a lelki világát, aki sokaktól irigyelt nagy vagyonát elvesztette. Látnom kellett, hogy voltaképpen nem ő volt annak a vagyonnak az ura, hanem az volt szinte az istene, nem érdekelte más, csak az: visszakapja-e még a vagyonát? Így megértettem Jézus ama szavait is: „Gyűjtsetek magatoknak kincset a mennyben, ahol sem a rozsdá, sem a moly meg nem emészti, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is” (Mt. 6,20-21).

A tevé és a tű hasonlata nem azt jelenti, mintha a gazdag ember előtt Isten országa be volna zárva, hanem arra a nagy kísértésre mutat rá Jézus, amivel a gazdagság jár és amin a gazdagok közül olyan kevesen tudnak diadalmaskodni. A gazdaggá válás, a gazdagságban való megerősödés vágya, amit a „meggazdagodás ördögének” nevezünk, olyan kísértések, amelyek közepette a

gazdag ifjúval együtt a legtöbb ember elbukik. Már Mózes is figyelmezteti a meggazdagodottakat, hogy föl ne fuvalkodjanak: ne feledkezzenek el az Úrról, aki kihozta őket az egyiptomi szolgaság földjéről, aki a sziklából vizet fakasztott számukra és mannával táplálta őket a pusztában (5Móz 8,12-16). A nagy apostol is nagyon komolyan figyelmeztet minket, hogy „akik meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg törbe esnek, mindenféle esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembé és romlásba merítik” (1Tim 6,9-10).

A földi gazdagságnak az is nagy veszedelme, hogy könnyen elfeledteti velünk a Krisztusban való meggazdagodás lehetőségét. Pál apostol emlékezteti a korintusbelieket, hogy Krisztus Jézusban „mindenben meggazdagodtatok... minden beszédben és minden ismeretben” (1Kor 1,5). A laodiceaiaknak éppen az a bűnük, hogy földi gazdagságuk elfeledteti velük a Krisztusban való meggazdagodás lehetőségét és gyönyörűségét: „Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem”. Hányan mondják ezt ma is. Hány svájci lelkész testvérünk panaszkodik amiatt, mennyire megcsappantja a jólét és békesség híveinek érdeklődését Isten dolgai iránt. Nagy igazság rejlik abban – ha sokan tagadják is – hogy „nagy baj a jólét és nagy áldás a nyomorúság”. A gazdagságnak az a nagy veszedelme, hogy többször nehéz idők szakadnak a gazdagokra. Hányan élnek közülük kegyelemkenyéren ma is. Szinte halljuk Jézus szavát: „Jaj nektek, kik beteltetek, mert éhezni fogtok”... (Lk 6,24-25).

Mintha Jakab apostol szavát is hallanók: „Nosza immár ti, gazdagok, sírjatok, jajgatván a ti nyomorúságtok miatt, amelyek elkövetkeznek reátok. Gazdagságtok megrothadt és ruháitokat moly ette meg; aranyatokat és ezüstötöket rozsdá fogta meg, és azok rozsdája bizonyosság ellenetek, és megemészti a ti testeket, mint a tűz” (Jkb 5,1-3).

A mai idők elég nehezek mindannyiunknak, de sokszorosan nehezek a régi világ gazdagjainak. Az első világháború során feleségemék nagy családjában egy többszörös milliomos özvegyasszony volt a leggazdagabb. Amikor a háború után pénzünk veszedelmesen kezdett értéktelenedni, millióit félretette, hogy elég legyen a koporsójára. És mire meghalt, gyermekeinek kellett a koporsó árát

kiegészíteni..., de sok koldussá lett milliomost látott a mi nemzedékünk. Milyen szomorú azoknak a milliomosoknak az élete, akiknek a koporsójára sem lett elég a sok milliójuk...

A gazdagság gyakran megvakít minket. Nem látjuk meg nyomorúságunkat, nyavalyás-, szegény voltunkat, mezítelenségünket, vakságunkat. Mikor elveszítjük vagyonunkat, értéktelen semmiséggé válik a kezünkben, nyomban kitetszik mindez. Nem látjuk meg mezítelenségünket. Amikor végigfut rajtunk a vihar szele, és letépi rólunk ruháinkat, hogy didergünk. Egyszerre érezzük, hogy nem vagyunk betakarva: mezítelenek vagyunk. Hogy csavarnánk magunkat rongyainkba, de egy sem maradt rajtunk. Érzed-e mezítelenséged, Testvér?

A gazdagság sokszor lelkiileg is megvakít minket. Nem látjuk földi életünk igazi értelmét, így nem láthatjuk meg azt az igazi életet sem, amely a földi élet után következik. Egyszerre ránk szakad az a mindennél nyomasztóbb érzés, hogy egész életünk el van tévesztve: rossz alapokra építettünk. Szeretnénk újra kezdeni, de úgy érezzük, már késő.

Isten országában, Testvér, soha sincs késő... Csak be kell látnunk, nem bízhatunk senkiben és semmiben, csak Istenben: Ő hű, Ő elhívott minket „az Ő Fiával, az Úr Jézus Krisztussal való közösségre” (1Kor 1,9). Nyissuk meg szívünket a legnagyobb gazdagság felé, amely Krisztus keresztyéről árad felénk, és örök életet ígér nekünk. Ebben legyen nekünk is bizakodásunk

Ez legyen nekünk is mindennél drágább örökségünk.

Ámen

„Végy tőlem tűzben megpróbált aranyat”

„Azt tanácslom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy; és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága; és szemgyógyító irral kend meg a te szemeidet, hogy láss.”

(Jel 3,18)

Láttuk testvéreim, hogy a laodiceai gyülekezet azért lágymeleg, mert gazdagnak érzi magát. Krisztus rámutat, hogy a gyülekezet „nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen”. Három értékes dolgot ajánl nekik az ezektől való megszabadulás érdekében: tűzben megpróbált aranyat, fehér ruhát és szemgyógyító írt. Ezek közül az elsőről kívánunk ma szólni.

Krisztus azt ajánlja, hogy aranyat vegyünk. Ma mindenki szeretné, ha több aranya volna. Sokan kénytelenek voltak eladni arányaikat, hogy legyen ennivalójuk, vagy más egyébük, amire múlhatatlan szükségük van. Mások viszont gyűjtik az aranyat: abba rejtik vagyonukat. Mindenki tudja, hogy az aranyak nemcsak állandó az értéke, de szinte napról-napra nő.

Az aranyat tisztelik is az egész világon. Azért becsülik, mert sok értékes tulajdonsága van, mindenekelőtt az: minden nyelven beszél. Azután az, hogy gyors lába van: elfut mindenünnen, ahol nem érzi magát biztonságban. Azután az is, hogy nagyon kis helyen elfér. Emellett nem lehet könnyen megfogni, megadóztatni. Az emberek még ezeknél a tulajdonságoknál is jobban becsülik azért, mert lehetővé teszi csaknem minden szenvedélyük kielégítését. Mennyi szenvedély tölti el mindannyiunk lelkét. Hogy csak a főbbeket említsük: a pénz-, a vagyongyűjtés szenvedélye, az élvezetek hajszolásának szenvedélye, a hiúság, az öltözködés szenvedélye, a magunk kiszolgáltatásának szenvedélye, az érvényesülés, a hatalom keresésének szenvedélye... Ezeknek úgyszólván mindegyikét lehetővé teszi, vagy legalábbis előmozdítja az arany. Az emberek ezért hajszolják és szeretik annyira az aranyat. Nálunk is az összeomlás után a legelső üzletek, amelyeket kirakatok ablakaiban ütöttek fel, aranyat vettek. Mindenütt ki volt írva: „Aranyat, ezüstöt veszek”.

A Biblia sohasem beszél úgy az aranyról, mint valami kívánatos dologról. A Biblia másképp értékeli az aranyat, mint az emberek. Legelőször Jóbnaál olvasunk az aranyról, mint amibe az emberek reménységüket vetik. Úgy beszél az aranyról, mint az emberek bizodalmáról (Jób 31,24). A Biblia az arannyal kapcsolatban más dolgokról beszél, melyeket jóval értékesebbek annál: „Az Úr ítéletei kívánatosabbak a színaragnál is” (Zsolt 19,11). „A Te szádnak törvénye jobb nékem, mint sok ezer arany” (Zsolt 119,72). „Inkább szeretem a Te törvényeidet, mint a legtisztább aranyat” (Zsolt 119,127). „Nem veszendő holmin: ezüstön vagy aranyon vétettetek meg...” (1Pt 1,18). Az apostol itt már úgy beszél az aranyról, mint „veszendő holmiról”.

Krisztus azt ajánlja: „Tűzben megpróbált” aranyat vegyünk, hogy meggazdagodjunk. Tűzben megpróbált aranyról beszél Péter apostol is: „A ti kipróbált hitetek sokkal becsesebb a tűzben megpróbált aragnál” (1Pt 1,7). Igénk nem ilyen tűzben megpróbált aranyról beszél, hanem valami más tűzben megpróbáltról. Milyen ez? A tűz értelme világosítja meg ezt.

A tűzről a Szentírás többször és egészen meglepő vonatkozásokban beszél. Beszél róla Mennyei Atyánkkal, Jézus Krisztussal, Isten igéjével, sőt az utolsó ítélet napjával kapcsolatban is.

Mennyei Atyánkkal kapcsolatban ezeket mondja a tűzről: „Isten szájából emésztő tűz jön ki” (Zsolt 18,9); Isten előtt „tűz jár” (Zsolt 97,3); Ézsaiás ezt mondja: „Isten eljön tűzben” (66,15); a Zsidókról írt levélben úgy beszél Istenről, mint „megemésztő tűzről” (12,29). Krisztussal kapcsolatban ezeket mondja a tűzről: „Szentlélekkel és tűzzel fog keresztelni” (Mt 3,11); Krisztus azt mondja önmagáról: azért jött, hogy „a világra tüzet bocsásson” (Lk 12,49). Isten igéjéről is úgy beszél, mint tűzről: „tűzzé teszem az én ígémet a te szádban” (Jer 5,14). A Biblia az utolsó ítélet napjával kapcsolatban is beszél tűzről: „tűzben jelenik meg” (1Kor 3,13). Már ezekből a bibliai versekből is kezd kialakulni a tűzben megpróbált arany fogalma.

Még világosabbá válik azzal, hogy Tőle kell vennünk ezt az aranyat. Krisztus azt ajánlja, hogy Tőle magától vegyünk ilyen tűzben megpróbált aranyat. Ez azt jelenti, hogy ilyen aranyat egyedül Ő adhat bárkinek. Mi más lenne ez, mint amit

Ő fizetett értünk, amikor megvett minket? Mi nem haszontalan holmin: ezüstön vagy aranyon vétettünk meg, hanem sokkal drágább áron: „a hibátlan és szeplőtlen Bárány vérén” (1Pt 1,18). Krisztus a legborzalmasabb tűzben adta értünk életét: a Golgotha keresztyén, a szenvedések tűzében. Szinte beleremeg a lelkünk, ha végig gondoljuk, mit szenvedett keresztre szegezetten, míg a fájdalmak tűzében elhaló ajkáról elhangzott az „Elvégeztetett” (Jn 19,30).

Krisztus ennek a tűznek az áldásaiból ad nekünk részt, mikor szenvedésekkel próbál meg minket, és így tesz minket a Magáéivá. A Tőle reánk bocsátott szenvedések tűzében leég lelkünkőről a salak, és megmarad a tűzben megpróbált arany. Már Zakariással azt prófétáltatja nekünk az Úr, hogy „beviszem a harmadrészt a tűzbe és megtisztítom őket, amint tisztítják az ezüstöt, és megpróbálom őket, amint próbálják az aranyat; ő segítségül hívja az én nevemet, és én felelni fogok neki...” (Zak 13,9). Hogy ez a csodálatos megtisztulásunk és meggazdagodásunk végbe mehessen, alázatosan be kell látnunk, hogy minden képzelt, vagy talán igazi földi gazdagságunk ellenére „nyomorult, nyavalyások, szegények” vagyunk és teljes szívből vágyódnunk kell ez után a tűzben megpróbált, igazi lelki arany után.

Mi ez a lelki arany? Nyilvánvalóan a hit. Ez az a legdrágább kincsünk, amelyet nem mi magunk szerezhethetünk, hanem Istentől kapunk. Ez az a kincs, amely egyedül üdvözít: megigazít minket, és Istennel kapcsolatban békességet ad nekünk (Róm 3,28; 5,1). Tűzben megpróbált aranyon a Krisztus követéséről szóló világhírű elmélkedés-sorozat írója, Kempis Tamás, a mennyei bölcsességet érti, „amely lábbal tapos minden alacsonyabb rendű dolgot” (Földváry Antal fordításában). Ámde a mennyei bölcsesség sem jelent mást, mint az örökkévalóság szemszögéből látni Istent, önmagunkat, embertársainkat. És ki lát így? Csak az, akinek élő, diadalmas hite van.

Honnan tudhatjuk, hogy van már ilyen: „tűzben megpróbált aranyunk? Abból, hogy nem zúgolódunk már a megpróbáltatások, a szenvedések miatt. Nehéz időkben hányszor tesszük ezt szinte mindannyian. Nagyon aggódom azok miatt, akik annyit lázadoznak Isten ellen a rájuk szakadó szenvedések miatt. Nem tudják, hogy Isten drága alkalmi ezek számukra, hogy ők is szert tegyenek tűzben

megpróbált aranyra.

Alázatosan teszek bizonyosságot arról, hogy én sem akkor szereztem tűzben megpróbált aranyat, amikor örömben, hírnévben magaslatokon jártam, hanem akkor, amikor a mélységekben, a szenvedések tűzén mentem át. Amikor a világ szemében háttérbe szorultam, akkor adta nékem is Megváltó Krisztusom a megpróbáltatások tűzében megtisztult aranyat: élő hitet, a minden nyomorúságon, könnyön diadalmaskodó reménységet. A mélységekbe vitt le engem is. Ott súgott a fülemben csodálatos dolgokat. Ott adott nekem is diadalmas hitet; a nem látott dolgok igazi valóságát, zord időkben is világosan látni tudást, mennyei bölcsességet. Az utóbbi években mennyi nehézségen vitt át! Ha nem adott volna nekem diadalmas hitet, látó szemet, halló fület, igazi mennyei bölcsességet, mint aki talán még enyéimnél is jobban szeretem hazámat, volt idő, hogy zúgolódva jártam volna körül. De így tudom, hogy Mennyei Atyánk tudta és megengedő akarata nélkül egy hajunk szála sem eshetik le... Azt is tudom, hogy mostani szenvedésünk boldogabb jövőnk záloga és egykor „igen igen nagy, örök dicsőséget szerez nekünk” (2Kor 4,17).

Halljuk meg, testvéreim, mindannyian Krisztus szavát: „Végy tőlem tűzben megpróbált aranyat.” Ha a mélységbe visz minket, menjünk azon keresztül Keresztjéhez, ahol kitárt karokkal vár minket. Ott adja nekünk is a tűzben megpróbált aranyat. Testvéreim, jertek induljunk, menjünk Feléje mindnyájan...

Ámen

4.

„Végy tőlem ... fehér ruhákat”

„Azt tanácslom néked, hogy végy tőlem... fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága”

(Jel 3,18/b)

A második kincs, amit vételre ajánl nekünk Krisztus: a fehér ruhák. A mai időkben mindannyiunk előtt ismeretes ruháink beszerzésének nagy gondja. A második világháború után egy volt tanítványomat kerestem a Magyar Vörös Kereszt házában. Feltűnt nekem, milyen óriási tömeg lepte el az egész épületet, megkérdeztem, mit akar ez a tömeg? Azt mondták, ruháért jöttek. Futótűzként terjedt el a fővárosban a hír, hogy a Vörös Kereszt Egylet ruhákat oszt szét a rászorulóknak közt. Az emberek mindjárt jöttek seregestől.

A ruhának nemcsak a beszerzése, de a tisztán tartása is nehéz. Mennyi munkát szentelnek feleségeink ruháink tisztántartására: mossák, tisztogatják, foltozzák, vasalják szinte éjt nappallá téve.

Talán sohasem láttunk annyi rongyos és piszkos ruhában járó embert, mint manapság. Nemcsak a felső, de az alsó ruha is megfizethetetlen. Cserélnek, sok mindent adnak érte ma is, mint az első világháborút követő összeomlás után.

Igénkben fehér ruhákat kínál nekünk Krisztus. Azt üzeni: vegyünk Tőle fehér ruhákat.

Testvéreim, elmélkedjünk ma arról, hogy Krisztustól kell fehér ruhákat vennünk. Lássuk, mi az a fehér ruha, amit Krisztus ígér? Azután azt, hogyan készül ez a fehér ruha? Végül azt, hogy csak Krisztustól lehet ilyen fehér ruhákat vennünk.

Mi a fehér ruha? Nemcsak testünknek, de lelkünknek is szüksége van fehér ruhára a mennyek országába, az örök életre való bemenetelhez. Enélkül hiába akarunk bemenni az örökkévalóságba, a Bárány menyegzőjére. Az ige is nagyon komolyan figyelmeztet minket a fehér ruha szükségességére. A királyi

menyegzőről szóló példázatban Jézus elmondja, hogy „bemenvén a király, hogy megtekintse a vendégeket, láta ott egy embert, akinek nem vala menyegzői ruhája. És azt mondta néki. Barátom, mi módon jöttél ide, holott nincsen menyegzői ruhád? Az pedig hallgata. Akkor mondta a király a szolgáknak: kötözzétek meg a lábait, kezeit. Vigyétek és vessétek őt a külső sötétségbe; ott leszen sírás és fogcsikorgatás” (Mt 22,11-13).

A fehér ruhákról a Szentírás több helyen és több vonatkozásban beszél: így Krisztussal, az angyalokkal és az üdvözültekkel kapcsolatban. A Krisztus megdicsőüléséről szóló történetben azt olvassuk, hogy a magas hegyen, ahova Péterrel, Jakabbal, és ennek testvérével Jánossal együtt ment föl, „ruhája fehér lőn, mint a fényesség” (Mt 17,2). A Krisztus sírja szájáról a követ elhengerítő angyalról is azt olvassuk, hogy „ruhája fehér, mint a hó” (Mt 28,3). A Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy a megnyíló égből fehér lovon megjelenő Krisztust „mennyei seregek követik... fehér lovakon, fehér és tiszta gyolcsba öltözve” (Jel 19,14). Ézsaiásnál viszont az Úrtól megáldottakról, az üdvözültekről az olvassuk: „Örvendezvén örvendek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben: mert az üdvnek ruháival öltöztetett fel engem, az igazság palástjával vett engem körül...” (Ézs 61,10). A Jelenések könyvében azt üzeni Krisztus a szárdiszi gyülekezetnek: „van Szárdiszban egy kevés neved, azoké, akik nem fertőztették meg a ruháikat; és fehérben fognak járni velem, mert méltók arra. Aki győz, az fehér ruhába öltözik...” (Jel 3,4-5). A megváltott üdvözültek sokaságáról ezt olvassuk: „Azután látám és imé egy nagy sokaság, amelyet senki meg nem számlálhatott, minden nemzetből és ágazatból és népből és nyelvből, és a királyi szék és a Bárány előtt állnak vala fehér ruhákba öltözve”... (Jel 7,9).

Hogyan készül ez a fehér ruha? Világosan megmondja a Szentírás. A Jelenések könyvében az üdvözülteknek fehér ruhákba öltözött, seregével kapcsolatban azt olvassuk: „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, és megmosták az ő ruháikat, és megfehérítették ruháikat a Bárány vérében” (Jel 7,14). A Bárány vére teszi fehérré a mi ruháinkat is. A mi bűnös lelkünkre is aláhull Krisztus Keresztjéről egy vércsepp, fehérre mossa azt és fehér lesz, miként a hó.

A vércsepp titokzatos csodáját legdrágább fiúnk halála óta még jobban

megértem én is. Amikor a légi támadás után holtan találták az utcán őt is, lehúzták ujjáról kis drágaköves gyűrűjét, melyet keresztapjától kapott. A kövecskét leszorító kis fogacskákon egy megalvadt vércsepp maradt. Így kaptuk vissza a többi, nála talált értéktárggyal együtt. Ez az egyetlen vércsepp az, amit megláttunk belőle és ami megmaradt számunkra.... Őrizzük mi is, mint Krisztus vércseppjét a Szentföldről magukkal hozó, egykori keresztes vitézek őrizték útközben.

Csak Krisztustól lehet ilyen fehér ruhákat vennünk. Lelki ruháinkat semmi más nem moshatja, sem mi nem moshatjuk fehérre. Az Úr meghagyja Mózesnek is, hogy a nép mossa ki ruháit, mielőtt Ő leszáll a Sinai-hegyre (2Móz 19,10). Ezt meg is teszik. Mi is fehérre moshatjuk testi ruháinkat. Mi is kényesek lehetünk arra, hogy ingünk, gallérunk tiszta legyen, de lelki ruháinkat - bárhogy szeretnők is - nem tudjuk a magunk erejéből tisztára mosni. Ezt a lelki fehér ruhát egyedül Krisztus adhatja nekünk.

És Ő adja is ezt azoknak, akik töredelmes szívvel borulnak keresztjéhez, akik tudják, hogy értük is meghalt azon Krisztus, és értük is „elvégeztetett” azon váltság nagy munkája. Ő adja is ezt azoknak, akik igazán megbánják bűneiket, igaz szívből szakítani akarnak azokkal, lemondanak a szégyen takargatásáról és elkövetett bűneik jóvátételére komolyan törekszenek. Az Újtestamentum szerint azok a „szentek”, akik egyfelől érzik váltságra szorult voltukat, másfelől tudják, hogy Krisztus „érettük, helyettük, miattuk” is elvégezte az egyszeri, tökéletes áldozatot.

Honnan tudhatjuk, hogy van ilyen fehér ruhánk? Abból, hogy ha bizonyosak vagyunk afelől, hogy Krisztus ugyanazt cselekedné a helyünkben, amit mi cselekszünk és ha egyes – talán nehezebb esetekben nem volnánk efelől bizonyosak, mindig megkérdezzük Őt: mit tenne most az én helyemben? Vagy mit szólna hozzá Jézus? Minél többször teszi ezt meg valaki, annál jobban kezdi érezni azt, amit a nagy apostol mond magáról: „Élek pedig soha többé nem én, hanem él bennem a Krisztus...” (Gal 2,20). Ez az, amit „Krisztusban elrejtett életnek” (Kol 3,3) nevezünk.

Egy kedves Szatmár megyei lelkipásztorné, aki szatmári női Bibliai-körnek volt valamikor tagja, bizonyoságot tett egyik náluk megfordult missziós testvérünk

előtt, mit jelentett ez a kérdés mind az ő, mind a családja élete számára? Ennek a missziós testvérnek az útján Isten ezt az évtizedekkel előbb tett bizonyosságomat akkor hozta vissza hozzám, amikor magamnak is nagy szükségem volt erre. Nekem is segített az akkor...

Testvéreim, menjünk mi is Krisztus keresztjéhez. De úgy menjünk, ahogy az ének szép szavai mondják:

„Amint vagyok, sok bűn alatt,
De hallva hívó hangodat.
Ki értem áldozád magad:
Fogadj el, Jézusom” (460,1)

Tudjátok, testvéreim, mikor jön el a várva várt hajnal reánk, szeretteinkre, egyházunkra, hazánkra, erre az egész meggyötört világra? Ha nálunk is és szerte a világon hatalmasan nagyra nő a fehér ruhás sereg.... Testvérem, neked is benn kell lenned ebben a fehér ruhás seregben, hogy te is a „hajnal gyermeke” lehess. Imádkozzunk azért, hogy minél többen benne legyünk....

Ámen

5.

„Szemgyógyító írral kend meg szemeidet, hogy láss”

(Jel 3,18c)

Mindannyian tudjuk, milyen fontos számunkra a látásunk. A legtöbb dologról szemünkkel veszünk tudomást. Egyik legborzasztóbb próba bárkinek az életében szeme világának az elvesztése, a megvakulás. A keleti világnak egyik legszomorúbb és legelterjedtebb betegsége a vakság. A keleti világ jórészének köszöntési módjával kapcsolatos ez. Sok keleti országban csókkal köszöntik egymást az emberek. A nyugati világban is erős küzdelem folyik a megvakulás veszedelme ellen.

Már a testi értelemben vett gyöngénlátás is nagyon kellemetlen. Igyekszünk ezen segíteni hol nagyobb betűs könyvekkel, hol szemüveggel. Még nagyobb csapás a lelki vakság. Pedig hány lelki vak jár körülöttünk a világon... Különösen átmeneti időkben sokasodik meg ezeknek a száma, mikor a régi eszmék elvesztik értéküket, és nem lép még helyükbe valami új. Krisztus szemgyógyító írt ajánl a laodiceai gyülekezetnek, hogy tagjainak a látása megjöjjön.

Elmélkedjünk, testvéreim, ezen az estén arról, hogy Krisztus szemgyógyító írja meg hozza szemünk látását. Lássuk, milyen vakságról van itt szó? Mi a szemgyógyító ír? Végül lássuk, mit láttat meg ez velünk?

Milyen vakságról van az igében szó? Nyilvánvalóan nem testi, hanem lelki vakságról. Mi a lelki vakság? Az, hogy nem látjuk a dolgok igazi értékét, sőt, ami még ennél is szomorúbb, nem látjuk világosan földi életünk célját. Hányan nincsenek ennek tudatában – különösen ma.

Mi a szemgyógyító ír? Nem más, mint Isten ígéje. A Jelenések Könyve „vérrel meghintett ruhában megjelenő Isten igéjéről” beszél (19,13). Minden, ami Krisztussal: mennyei Atyjával, e világra jövetelével, életével, cselekedeteivel, halálával, föltámadásával, Szentlelkével kapcsolatban van, mind Isten ígéje. Ezt az ígét is Krisztustól kapjuk, akár csak a tűzben megpróbált aranyat, avagy a fehér

ruhákat. Igéjét a Bibliában adja: ott találhatjuk meg, de Isten házában is hallhatja mindenki, akinek van füle a hallásra.

Hogy bújják az emberek a könyveket meg az újságokat. Mennyi pénzt adnak ezekért. Sohasem felejttem el: még fiatalember koromban találkoztam egy koldussal, aki újságot olvasott. Csodálkozó tekintetemet látva, azt mondta: „Lássa, fiatal úr, én is veszek naponta újságot, mert ma a legszegényebb embernek is tudnia kell, mi történik a világban?” Igaza volt neki. Nem is ez a baj, hanem az, hogy amikor egy sereg ember a világot sem mulasztaná el, hogy napilapját elolvassa, mégis milyen kevesen olvassák rendszeresen az Isten hozzánk szóló üzeneteit és napi parancsait tartalmazó Bibliát. Mennyire megritkult világunkban az a régi szép szokás, hogy étkezés után elővették a családi Bibliát, olvastak belőle egy részt, azután imádkoztak, énekeltek...

Aránylag elég kevesen járnak rendszeresen templomba is. Másképp volt ez a múltban. Szívünk mélyéig meghatódunk, mikor arról hallunk, vagy olvasunk, hogy amikor az ellenreformáció idején egyes vármegyékben csak egy helyen: a törvényben név szerint felsorolt, u.n. „artikuláris helyeken” lehetett evangéliumi istentiszteletet tartani, ezekre nagy távolságokból mentek oda eleink, csak hogy hallhassák az Igét, pedig sokszor az éj leple alatt lehetett csak menniük. A francia „pusztai prédikátorok” összejöveteleire is hányan mentek el a hugenották közül, pedig amelyik férfit a kiküldött katonák ilyen istentiszteleten való részvételen rajtakaptak, elvitték gályarabnak, az ott talált nőket bezárták, a prédikátort pedig lefejezték. Csaknem ötezren jutottak emiatt a francia férfiak közül gályákra, a nők közül is mennyien jutottak börtönbe. Az emberek mégis mentek. Akik szinte életük kockáztatása árán elmentek az istentiszteletekre, tudták, milyen csodálatos hatása van az igének: tudták, hogy megtanít minket mindenekelőtt látni.

Mit láttat meg velünk a szemgyógyító ír: Isten igéje? Mindenekelőtt megláttatja velünk az örökkévaló Istent a maga nagyságában és hatalmában, teljes felségében, mint az égnek a földnek, az életnek és halálnak szabados Urát, akitől származik minden, aki dicsőséget nem nyer embertől (Jn 5,41) és aki dicsőségét nem osztja meg mással. Úgy láttatja meg velünk mennyei Atyánkat, mint örök igazságot, aki nemcsak bünt bűntető, de könyörülő Isten is. Megláttatja

velünk Istent úgy, mint akinek mások a gondolatai és útjai, mint nekünk: „Az Ő gondolatai nem a mi gondolataink...” (Ézs 55,8-9).

Megláttatja velünk önmagunkat a magunk bűneivel. Meglátjuk azt a nagy küzdelmet, amely bűnökre annyira hajlamos testünk és az öröklét után vágyódó lelkünk közt folyik, amiről olyan megrázóan ír a Római levél 6. része. Mint a Zsidókhoz írt levél 4. részében olvassuk, előtte megvilágosít minket: megmutatja, kik vagyunk, azután nyugtalanná tesz minket. Űz, hajt minket, míg nyugalmat nem találunk a békeesség örök forrásában: Krisztusban.

Az Ige megláttatja velünk Istennek a mi gyarló, bűnös életünkbe aláhajló irgalmát (Zsid 4,16). Szívünkbe vési a Biblia legnagyobb igazságát, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta...” (Jn 3,16). Megláttatja velünk, könyörült rajtunk: mint porszemeket fölemelt és arra a méltóságra hívott el, hogy az Ő „munkatársai” legyünk (1Kor 3,9). Megérezttette velünk Szentlelkét, kit Krisztus küldött hozzánk mennybemenetele után, hogy velünk maradjon örökké és irányítsa életünket...

Honnan tudhatjuk, hogy kaptunk már szemgyógyító írt? Aki látta már Istent a maga felségében, önmagát viszont a maga bűnös mivoltában, az megérzi, hogy az Ő életébe is aláhajolt Isten irgalma. Ezért az a nagy kérdés mindannyiunk számára: Mi a keresztről való beszéd számodra? Ha Istennek ereje, érezned kell Szentlelkének csodálatos munkáját. Látod-e már a magad hibáit, avagy még mindig csak a másokét? Ha csak az utóbbinál tartasz, még nem kented meg szemeidet szemgyógyító írral és még nem látsz. Arról tudhatjuk meg, hogy meg van kenve szemünk szemgyógyító írral, ha érezzük a magunk bűnös voltát: látjuk a magunk hibáit, nem másokét...

Isten Szentlelke nékem is megmutatta, hogy másokban: gyermekeimben, ismerőseimben azt bírom elviselni a legkevésbé és azt bírálom a legkeményebben, ami bennem is megvan. Mióta erre valósággal rádöbentem, egyre jobban elhalkul ajkamon a bíráló szó. Bárcsak egészen elnémult volna már ...

Ezért testvéreim, tudakozzuk szorgalmasan az írásokat, hogy meglássuk mindezt. Olvassuk és hallgassuk rendszeresen az Igét, különösen most, mikor

annyira elsötétedik körülünk a látóhatár. Az emberek úgy meregetik szemeiket, hogy lássanak, de nem látnak... Vajha támasztana Isten éhséget és szomjúságot Igéje után, amiről Ámós próféta beszél: „Imé, napok jönnek, azt mondja az Úristen, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északról fogva napkeletig. Futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét, de nem találják meg” (Ám 8,11-12). Vajha ez az éhség és szomjúság gyötörné, égetné mindennél jobban ezt a mi világunkat. Vajha sokak lelkében megcsendülne az Ige biztatása: „Aki az én beszédemet hallja és hisz. Annak, Aki engem elbocsátott, örök élete van” (Jn 5,24). Vajha egyre erőteljesebben hangzanék a fenséges bizonyágtétel az Ige örökkévaló hatalmáról: „Megszáradt a fű, elhullt a virág; de Istenünk beszéde mindörökre megmarad!” (Ézs 40,8).

Támasszon Isten bennünk is éhséget és szomjúságot az Ő írott és hallott Igéje után, nagyobb, mint a testi eledel és ital után. Ez végzi bennünk is az Ige áldott munkáját, hogy a mi örökségünk is kies helyre essék, és mi is az örök élet boldog részesei lehessünk. ...

Ámen

6.

„Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem”

(Jel 3,19a)

Annyit panaszkodunk, különösen az ilyen nehéz időkben, hogy mennyit kell szenvednünk. Azzal még csak megbarátkoznánk, hogy mindenkinek szenvednie kell, különösen két panaszunk van: miért kell éppen nekem szenvednem és miért kell éppen nekem a legnagyobb szenvedéseket elhordoznom? Az elsőre csodás feleletet ad mai igénk. Azt mondja, azoknak kell szenvedniük, akiket Krisztus szeret.

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy miért kell Krisztus szeretteinek szenvedniük? Lássuk, kiket szeret Krisztus? Ezután azt: Mi vár Krisztus szeretteire? Végül azt: Miért vár rájuk szenvedés?

Kiket szeret Krisztus? Bár szereti az egész világot, elsősorban mégis azokat szereti, akik Őt Uruknak, Királyuknak, Megváltójuknak vallják, meghallják azonnal hívó szavát, fölveszik az Ő igéjét és Vele együtt járnak életük útját. Azokat szereti, akik Pállal együtt el tudják mondani: „Nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség” (Fil 1,21).

Mi vár Krisztus szeretteire? Nem várhat rájuk jobb, mint ami Őrá magára várt, mert „nem följebbvaló a tanítvány az ő mesterénél” (Lk 6,40): a megfeddés és megfenyítés. Krisztus megfeddi őket igéjével, a rájuk bocsátott szenvedésekkel pedig figyelmezteti őket bűneikre. Meg is fenyíti őket büntetésekkel és komolyabban figyelmezteti őket arra, hogy nem tértek meg egészen Hozzá, nem egészen az Övéi még.

A Biblia is ugyanezt mondja a feddésről és fenyítésről: „Akiket szeret az Úr megdorgálja...” (Péld 3,12); „Boldog ember az, akit Te megfeddesz Uram” (Zsolt 94,12) „aki megtartóztatja az ő vesszejét, gyűlöli az ő fiát, aki pedig szereti azt, megkeresi őt fenyítéssel” (Péld 13,24); „Akit szeret az Úr, megdorgálja, megostoroz pedig mindent, akit fiává fogad” (Zsid 12,6). De meg is vigasztal, nem

szíve szerint veti és szomorítja meg...” (Jer sir 3,32-33).

Miért kell Krisztus szeretteinek szenvedniük? Ennek több oka van. Sokszor még nagyobb büntetést kerülnek el ezzel. „Keményen megostorozott engem az Úr, de nem adott át engem a halálnak” (Zsolt 118,18); „Fenyíts meg, Uram, engem mértékkal, nem haragodban, hogy szét ne morzsolj engem” (Jer 10,24).

Azért is kell szenvedniük Krisztus szeretteinek, mert Neki reménysége van azok felől, akiket büntet: büntetéssel neveli őket; „Fenyítsd meg a te fiaidat, mert még van remény felőle...” (Péld 19,18). Aki felől nincs reménységünk, azt már nem is büntetjük. Isten is így tesz velünk. Ezért, Testvér, örülj, ha büntet.

Krisztus azért is bünteti övéit, hogy megértsék a többi szenvedőt. „ha valaki jönni akar énutánam, tagadja meg magát és vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24). Hányszor a legjobbak közt is akadnak érzéketlenek a többi szenvedővel szemben, de nyomban megváltozik érzületük velük szemben, ha meglátják őket maguk mellett a porban roskadozva: könnyöretre indul irántuk szívük.

Krisztus azért is bünteti övéit, hogy eszükbe juttassa: Ő is hordozott értük keresztet. Keresztjük hordozása közben megtapasztalják, milyen nagy áldozatot hozott értük. Különösen a jólét napjaiban feledkezünk meg erről könnyen.

Végül azért is bünteti Krisztus övéit, hogy még jobban átérezzék Reá utaltságukat, és ne akarjanak már máséi lenni, csak az övéi életben, halálban, örökkévalóságban.

Valamikor nem nagyon értettem meg én sem, miért kell szenvednem: Fájdalom, még most is előfordul, hogy azon kapom magam rajta, hogy méltatlankodom, amikor fölöttébb nehéz próbák szakadnak rám. De most már egyre jobban elcsöndesedem: kezdem alázatosan elszenvedni a fenyítést. Sőt megesik néha már, hogy örülni is tudok, hogy szabad nekem is Krisztussal együtt szenvednem, és ezzel közelebb jutnom Hozzá, és így az Ő arca ábrázolódik ki rajtam is... Tudok már bizonyágot tenni azok előtt, akik szintén elvesztették gyermeküket akár háborúban, akár idehaza. Tudok már bizonyágot tenni olyanoknak, akiknek szintén romokban hever az otthonuk, messze idegenbe sodródott gyermekük és azok családja. Tudok már bizonyágot tenni azok előtt,

akik elvesztették nyugdíjukat, állásukat, akiknek elvették minden vagyonát. Tudok már vigasztalni olyanokat, akik halálos veszedelmeken mentek át, hiszen magam is mentem át ilyeneken, és csodálatosan megtapasztaltam mennyei Atyám mentő és megsegítő szeretetét... Így teljesedik be rajtam is az Ige igazsága: Isten „megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztaljunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket” (2Kor 1,4). Sokkal több embert tudok megvigasztalni azóta, mióta magam is átestem ezeken a nehéz próbákon.

Legnagyobb leányunkkal is ez történt. Súlyos operációja előtt összehívta barátnőit. Csaknem negyvenen jöttek össze nálunk. Azt mondta nekik: Ti azt mondhattátok, könnyű Kováts Sárának Istenben hinnie és bíznia, hisz mindene megvan, amire csak szüksége lehet. Élnek szülei, anyagi szükségét nem szenved, szép helyen laknak. Én holnap bemegyek a kórházba, hol nehéz műtétet hajtanak végre rajtam. Mennyei Atyámban való teljes hittel megyek oda bármi vár is ott rám... Reménysége őt sem hagyta cserben – bár nagyon súlyos volt az operációja.

Ne bántson titeket, testvéreim, ha e világ hitetlen gyermekeinek még olyan jól menne is a dolga. Ma talán még gondtalanul élnek világukat, holnap talán már rájuk is ráfuvall az Úr szele és nincsenek többé... Viszont a legtávolabbról se szomorítson el titeket, ha reátok nehezedik mennyei Atyánk keze. Boldogan halljátok meg ti is Krisztus üzenetét: „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyíttem”. Akiket Ő megfedd és megfenyít, azokat meg is tartja: ad nekik tűzben megpróbált aranyat, fehér ruhát, szemgyógyító írral látóvá tesz szemüket, azután odaülteti őket királyi székébe, a Maga jobbára. Ott nem lesz többé sírás, rívás, szenvedés, elválás: csak örökké tartó boldogság, az Ő színről-színre látása, az előttük elköltözött szeretteikkel való együttlétek boldog öröme...

Tudod, testvérem, hogyan keletkezik az igazgyöngy? A gyöngykagyló meszes héjai közé, a kagyló puha testéve belekerül egy apró kavicszem. Ez egyre jobban izgatja a kagyló puha testét. Mindenképpen szabadulni szeretne ettől. Igyekezetében izzadja ki magából azt a fénylő, csillogó anyagot, amely lassanként bevonja a testébe furakodott kis kavicszemet és drágagyönggyé

változtatja azt. Mennyi pénzt áldoznak az emberek azért, hogy megszerezhessenek ezekből néhány szemet. Testvér, te is így termelheted ki magadban a lelki élet drága gyöngyszemeit a megpróbáltatásoktól való szabadulni vágyásod közben. Így szaporodnak a te soha le nem értéktelenedő, soha el nem költhető kincseid a mennyben...

Ha még nem tapasztaltad volna meg ezt, ha még nem lett volna ez drága bizonyossággá az életedben, kérd meg te is buzgón mennyei Atyánkat, hogy adjá meg neked is ezt a nagy kegyelmet...

a

Ámen

7.

„Imé, az ajtó előtt állok és zörgetek...”

(Jel 3,20a)

A zörgető Krisztus alakja több művészt ihletett már. Egyik világhírűvé vált kép a bemohosodott küszöbű ajtónál zörgető Krisztust ábrázolja, mellette a földön álló lámpással. A mi szívünk ajtaján is zörget ma Krisztus.

Testvéreim, elmélkedjünk arról, hogy Krisztus zörget mindannyiunk szíve ajtaján. Lássuk, hogy ez a zörgető Krisztus alázatos, szelíd, szerény és háládatos, azután lássuk, hogy zörget?

Lássuk közelebbről, milyen ez a zörgető Krisztus? Mindenekelőtt azt vesszük rajta észre, hogy alázatos. Övé az egész teremtett világ, mégis úgy jár egyik helyről a másikra, mint kéregető koldus. Alázatosan zörget szívünk ajtaján. A világ fiai nem így jönnek, nem így zörgetnek. Krisztusnak nyissunk ajtót. Ha választhatunk, ne a világ fiainak nyissunk ajtót, hanem Krisztusnak.

Azután azt vesszük észre rajta, hogy szelíd. Hatalma volna betörni szívünk ajtaját, de az Ő világában ismeretlen az erőszak, nem úgy jön, mint az emberek világában. Krisztus szelíden zörget: ha nem halljuk meg, szomorú szívvel tovább megy. Ha meghalljuk, betér hozzánk. Bocsásd be, Testvér...

Ez a Krisztus szerény is. Nem nappal, nem munka közben jön, hanem este, amikor a munkában fáradtan hazatérünk, és vacsoránkhoz akarunk ülni. Isten nem üzeni meg nekünk előre, nehogy éléskamránk legjobb falatjait rakjuk asztalunkra. Talán éppen a legszegényebb vacsoránk elfogyasztására készülünk, amikor zörget. A világ fiai nem így tesznek: előre megüzenik nekünk, ha jönni akarnak. Ezért Krisztust bocsásd be inkább, Testvér.

Külföldi hitrokonaink többfelé üres székeket szoktak hagyni a megterített asztalnál a „láthatatlan vendég” számára. Jézus ez: Őt hívják meg étkezésük elején. De nemcsak szájuk hívja, hanem szívük is. És komolyan várják... Milyen más beszéd folyik asztalunknál, ha ott érezzük magunk mellett Krisztust... Egész

életünk más lesz.

Végül a zörgető Krisztus háládatos és kegyelmes is. A szerény vacsora fejében királyi vacsorára hív minket, hol az értünk megtöretett testére és az értünk kiontott vérére emlékeztető szentjegyeket kínálja nekünk. Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyből valaki, ha eszik és iszik, soha többé éhséget és szomjúságot nem érez. Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyről a Jelenések könyvében azt olvassuk: „Boldogok azok, akik a Bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak” (Jel 19,9). Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyből milliók és milliók ettek és ittak már és találtak új életet: örök életet, olyan békességet, amit a világ sem adhat nekik, sem el nem vehet tőlük. Mit adnak a világ fiai hála helyett? Egyházunk egyik sokat emlegetett vezetője elmondta nekem, hogy valaki nagyon durva támadást intézett ellene. Azt kérdezte magától: milyen jót tehettem ezzel az emberrel, hogy ilyen csúnyán nekem rontott? Eszébe jutott, hogy amikor az elvesztette az állását, ő juttatta újból kenyérhez... Testvér, inkább a háládatos és kegyelemmel teljes Krisztust bocsássuk be szívünk ajtaján.

Hogyan zörget Krisztus szívünk ajtaján? Többféleképpen: igével, próbákkal, a maga szenvedélyeinek és keresztyének megmutatásával. Zörget igéjével. Egyik-másik ige szinte áttüzesedik időnként számunkra. Szívünk is szinte beletüzesedik (Mott János, a keresztyén ifjúsági munkák nagy vezéregyénisége, aki az 1910 nyarán tartott edinburghi hatalmas világmissziói konferencia tíz napján kezdettől végig ott ült a rendkívül nagy ügyességet és óriási munkát igénylő elnöki székben, ifjú korában nem Isten szolgálatára készült. Szülei is más pályára szánták. Egyszer részt vett egy londoni istentiszteleten. Ott úgy szíven ütötte az az ige: „És te kívánsz-e magadnak nagyokat? Ne kívánj...” (Jer 45,5), hogy egész életét Isten országa ügyének szentelte. Hiába kínáltak neki csábító lehetőséget a diplomáciai pályán. Többször beutazta a világot. A főiskolai diákok tízezreihez szólt. Nagyon sokat vezetett közülük Istenhez Budapesten is többször megfordult. Legelső szolgálatait engem is megragadtak csodálatos erővel és vélem együtt sokakat.)

Zörget a szívünkön különféle próbákkal. Zörget azzal is, hogy emlékeztet minket a kereszten értünk és elszenvedett kínjaira. A kereszten függő Krisztus némán is azt kérdezi tőlünk: Ezt tettem érted, te mit tettél értem? Mindannyiunknak válaszolnunk kell erre a kérdésre. Jaj, ha semmiféle választ nem tudunk erre adni. De ki tud egészen kielégítő választ adni, Aligha van köztünk ilyen...

Fájdalom, az én válaszom sem kielégítő. Érzem, mennyi mulasztás terheli a lelkem. Mennyi drága alkalmat mulasztottam el... Egész lelkipásztori nemzedék nevelői

munkájában vettem részt. Mennyi mulasztás terheli ezen is a lelkem. Családtagjaimmal és barátaimmal kapcsolatban is mennyi mulasztás terheli. A kívülállókval kapcsolatban is: hányszor hallgattam, mikor beszélnem kellett volna bizonyosságot tennem Krisztus mellett... Ezeket az adósságaimat próbálom most törleszteni ezekkel az evangelizáló szolgálatokkal is. Tudom, hogy bármilyen hosszú ideig élnék is, sohasem tudnám letörleszteni. Csak apró részleteket törlesztgetek: inkább kamatokat fizetek. Vajha elfogadná ezeket tőlem megváltó Krisztusom nagyon szerény részlet-törlesztésül...

És mit felelsz te, testvérem, Krisztus kérdésére? Talán azért nem mered kinyitni Számára szíved ajtaját, mert félsz ettől a kérdéstől? Avagy talán még inkább az erre a kérdésre adandó válaszdótlól félsz? Mégis azt mondom, Testvér, ne félj, szólj néhány szót, csak ne hallgass...

Van talán olyan is közöttünk, aki azt mondja úgyis későn volna már beeresztenem... Hadd mondjam meg megnyugtatósodra, Testvér, aki talán reményvesztetten hallgatod ezeket a szavakat, hogy Isten országában soha sincs későn... Jusson eszedbe a Krisztus keresztje mellett függő, második lator esete, aki megfeddi gúnyolódó társát, s akinek a szívéből az igazi bűnbánat szava tör elő: „Uram, emlékezzél meg én rólam, amikor eljössz a Te országodba” (Lk 23,42). De vigyázz, Testvér, ne számíts, ne spekulálj erre az utolsó percre... Ne mondd: majd, ezt a szót nem tűri Krisztus... Valaki megkérdezte egyszer egy neves igehirdetőtlől: mikor kell megtérnie? Azt válaszolta neki: egy nappal halála előtt. De melyikünk tudhatja, melyik lesz számunkra ez a nap? Te talán tudod, Testvér? Nem egyikünk sem tudhatja...

Többször elgondolkoztam már azon: miért jött és miért jön Krisztus úgy hozzánk, mintha valami kéregető koldus volna? Honfitársainak a legnagyobb része is azért nem nyitotta ki Számára szíve ajtaját, mert hatalmas királyt várt, nem alázatos koldust. Krisztus nem csábít senkit sem követésére, sem befogadására. Sőt: amikor ajánlkozik valaki, hogy követni szeretné, szinte elriasztja: „A rókának barlangjuk van, az évi madaraknak fészük, de az Ember Fiának nincs fejét hol lehajtania”. A másíknak azt mondja: „Hadd temessék el a halottak az ő halottaikat”. A harmadíknak azt: Ha valaki az eke szarvára veti a kezét és hátra tekint, nem alkalmas Isten országára” (Lk 9,58,60,62).

Krisztus nem földi aranyat, hanem tűzben megpróbáltat: nyomorúságot, töviskoronát, keresztet ígér, ezekkel hívogat... nem világ szerint való ékes ruhákat, hanem fehér ruhát ígér, melyet vérében mosott meg. Nem finom arckenőcsöt, hanem szemgyógyító írt ígér, mely ijesztő dolgokat mutat nekünk önmagunkkal kapcsolatban. E világ fiai földi aranyat várnak, e világ szerint való ruhadarabokért adják oda élelmiszerüket

és arckenőcsöt kérnek, nem szemgyógyító írt. Én mégis azt mondom: inkább a zörgető Krisztust bocsássuk be. Hangozzék föl a mi ajkunkon is a szép ének szava: „Térj be hozzám, Uram, ne maradj odakünn...

Testvér, egy hét óta zörget már Krisztus estéről-estére szívünk ajtaján. Vajha úgy tudnánk felelni mi is: „Térj be hozzám, szívem mást nem kíván...” Akkor Krisztus a mi halálos büntetésünket is boldog, életfogytiglani rabságra változtatja: olyanra, amikor foglyok vagyunk, mégis szabadok, mert az Övéi vagyunk...

Ámen

8.

„Aki győz...”

„A ki győz, megadom annak, hogy az én királyiszekembe üljön velem, a mint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszekében.”

(Jel 3,21)

A Krisztus korabeli nép kenyeret és cirkuszi mutatványokat: „panem et circenses” követelt. A cirkuszi mutatvány a legtöbbször vérfagyasztó látvány volt. Ott volt az óriási cirkuszban császárával együtt a tömeg. A hatalmas római Colosseumban, melyet romjaiban is megcsodálunk, százezer ember is befért. Fölvonultak a gladiátorok, a cirkuszi mutatványokon résztvevők a császár elé: „Üdvözlégy császár, a halálba menők köszöntenek...” A küzdelem valóban halálos komolysággal folyt: akit legyőztek, legtöbbször halállal fizette meg legyőztetését. A császár fölfelé vagy lefelé fordított ujjával jelezte, meg kell-e halnia, avagy életben marad. Érthető, hogy minden erejét belevetette mindenki a küzdelembe, csak hogy megmenekedjék a haláltól.

Igénk is győzelemről és a győzelem jutalmáról beszél: a Krisztussal és Szentlelkével győzőkről, meg arról a jutalomról, amit a győzőknek ígér. Milyen jó, hogy van Valaki, Akivel mindenkor győzhetünk...

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy a Krisztussal győzők jutalma az örök élet. Lássuk, hogy mindenki győzni vágyik; lássuk kik a Krisztussal győzők? Lássuk, hogyan, mivel győznek? Végül lássuk, mi győzelmünk jutalma?

Mindenki győzni vágyik. Mióta az első gladiátor ajkáról elhangzott a „Jaj a legyőzöttnek!: Vae victis!” ezt visszhangozza az egész világ. A kereszténység sem tudta elnémítani ezt a kiáltást közel kétezred év óta... Ha van nép, amely megtapasztalja ennek a szomorú valóságát, a miénk az... Hányszor szakadt föl szegény, árva magyarok szívéből századok óta: Jaj a legyőzötteknek!

Érthető, ha szeretnénk már mi is győzni egyszer. Hisz már a kis gyermek is

győzni vágyik. Együtt volt három fiúunokánk. A kis Zsolt fellökte a kis Zoltánt, a Zoltán meg később a kis Árpádot... Mikor iskolába megy a gyermek, folytatódik ott a győzelmi vágya: első akar lenni akár a tanulásban, akár a tornászásban. Azután, amikor testi erői kifejlődnek, versenyezni akar. Ma a legtöbb gyermek futballbajnok szeretne lenni, hisz nincs ennél népszerűbb hős. A korinthusi első levél leírja a romlandó koronáért folyó versenyt, hogy megtartóztatják magukat a versenyzők mindentől, csak hogy győzzenek (9,25). Egész életünk ilyen küzdelem a győzelemért; egyszer ilyen, máskor amolyan győzelemért.

Kik a Krisztussal győzők? Akik ismerik a győzelem isteni törvényét, a győzelem célját, annak eszközeit. Mi a Krisztussal aratandó győzelem törvénye? „A rosszat jóval győzd meg” (Róm 12,21). Nem hasonlít ez a világ szerint való győzelemhez, sokszor egyenesen ellentéte annak: az győz itt sokszor, aki elbukni látszik. A győzelem célja: Krisztus mellett a királyi széken ülés. A győzelem eszközei azok, amiket estéről-estére hallunk: ne ragaszkodjunk földi gazdagsághoz, hanem Krisztus kincseit keressük: a tűzben megpróbált aranyat, a fehér ruhát, a szemgyógyító írt, értsük meg a szenvedés titkát, fogadjuk el alázatosan a feddést, a fenyítést, kérdezzük meg mindig Krisztust: mit tenne Ő helyünkben? Olvassuk hűségesen igéjét, bocsássuk be szívünk ajtaján a zörgető Krisztust, győzzük le önmagunkat: mondjunk le a szégyen takargatásáról, Krisztussal együtt feszítsük meg óemberünket a kereszten, legyünk egy Krisztussal életben, halálban, örökkévalóságban. Krisztus is így győzött. Így győznek tanítványai is.

Mivel, hogyan győznek? János első levelében azt mondja: „Mindaz, ami Istentől született, legyőzi a világot és az a győzedelem, amely legyőzi a világot, a mi hitünk” (Jn 5,24). Hitünk győzi le a világot. Ne feledjük: hitünk is Isten Szentlelkének ajándéka.

Ki győzi le a világot? Aki legyőzi önmagát, aki Krisztus tanúja lesz (ApCsel 1,8). Erre is a Szentlélek segít minket. Így győztek Isten Szentlelkének segítségével a mártírok is a legborzalmasabb szenvedések közt a római birodalomban. Így győztek Diokletian diadalmaskodó rabszolgái, akik palotájában a templomkövekre rávésték a kereszt jelét. Így győztek a hugenotta nők a

Constance toronyban. Így győztek a gályarabok ezrei...

Mi a győzők jutalma? A hét kisázsiai gyülekezethez szóló üzenet mindegyike ezzel végződik: „aki győz...” Mindenütt más a jutalom, mégis ugyanaz. Az elsőnél: „A győzedelmesnek enni adok az életfájáról, mely az Isten paradicsomának közepette van” (Jel 2,7). A másodiknál: „Aki győz, annak nem árt a második halál” (Jel 2,11). A harmadiknál: „A győzedelmesnek enni adok az elrejtett mannából, és adok annak fehér kövecskét és a kövecskén új írott nevet...” (Jel 2,17). A negyediknél: „Aki győz, az fehér ruhába öltözik, és nem törölöm ki annak nevét az élet könyvéből, és vallást teszek annak nevéből az én Atyám előtt és az Ő angyalai előtt” (Jel 3,5). A hatodiknál: „Aki győz, oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában...” (Jel 3,12). Az utolsónál: „Aki győz, megadom annak, hogy az én királyi székembe üljön velem” (Jel 3,21). Miként az Atya a mennybe visszatérő Krisztust jobbjára ülteti, Krisztus királyi székébe ülteti a győzőket és részt ad nekik az örök életből.

A királyi székben ülésről több helyen van szó a Jelenések könyvében (4,2; 4,4; 4,9; 7,15; 7,17; 16,17; 22,1). Krisztus azt akarja, hogy mindnyájan győzzünk, és az örökélet részesei legyünk: „Akiket nékem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is én velem legyenek, hogy megláthassák az én dicsőségemet, amelyet nékem adtál...” (Jn 17,24). Milyen az örök élet? A Jelenések könyvének több helye szól erről: „Azután láték új eget és új földet; és tenger többé nem vala és ... látám az új várost, az új Jeruzsálemet, amely Istentől szálla alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára fölékesített menyasszony ... és Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről és halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé...” (Jel 21,1-2,4); és látják az Ő orcáját és az Ő neve homlokunkon lesz. Ott éjszaka sem lesz; és nem lesz szükségük szövétnekre és napvilágra, mert az Úr Isten világosítja meg őket, és országolnak örökkön örökké” (Jel 22,4-5). Még egyszer van szó a győzőknek járó jutalomról: „Aki győz, örökségül nyer mindent; és annak Istene leszek és a fiam lesz nekem” (Jel 21,7).

A római Colosseum végén nagy fehér kereszt áll a krisztusi világ sok száz mártírjának emlékére. Azok valóban győzők voltak halálukban is. Ahogy a vadállatok karmai közt boldogan meg tudtak halni Krisztusért és hitükért,

alapjaiban rázta meg a hatalmas világbirodalmat. Mi adott nekik erre erőt? Tudták, hogy övék az örök élet, nem is lehet annál nagyobb jutalom, mint Krisztus mellett lenni, Őt színről-színre látni és dicsőíteni, olyan világban élni, ahol nem lesz többé sem könny, sem fájdalom, sem halál... A keresztyén szövetségesek berlini világgyűlésén, 1906 nyarán, kelt szárnyra ez az ének, amelynek minden versszaka így végződik: „Óh, mily dicső, óh mily dicső, óh mily dicső lesz az idő, ha egykoron Őt szemtől-szembe láthatom, óh mily dicsőség lesz énnekem...” Ott zúgott a záró estén a Busch cirkuszban a csillagfényes éjszakában. Ötezren énekeltük háromszáz harsonás kíséretével. Diadalmas szárnyalását mintha most is hallanám...

Testvéreim, a nagyhéten menjünk végig az Olajfák hegyétől a főpap és Pilátus udvarán keresztül a Golgotha hegyére, haljunk meg ott Krisztussal együtt, hogy Vele együtt föltámadjunk és mi is bejussunk az örökkévaló boldogságba.

Ámen

EVANGELIZÁLÓ BESZÉDSOROZATOK

II.

„...ÚGY SZERETTE ...”

Nyolc beszéd Krisztus és Nikodémus találkozásáról

1.

A Krisztushoz jövő Nikodémus

„Vala pedig a farizeusok közt egy ember, a neve Nikodémus, a zsidók főembere: Ez jöve Jézushoz éjjel, és monda néki: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul; mert senki sem teheti e jeleket, a melyeket te teszel, hanem ha az Isten van vele.

Felele Jézus és monda néki: Bizony, bizony mondom néked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.”

(Jn 3,1-3)

Jeruzsálem városára ráborul a keleti világ csillagfényes éjszakája. Egy farizeus egymagában, lopva surran végig a keskeny, sikátorszerű utcákon. Meg lehet ismerni a farizeusok jellegzetes ruhájáról. Miért megy ilyen későn? Bizonyára azért, hogy ne ismerjék föl, és ne tudják meg, hová megy...? A keleti világ házaiba másképp lehet bejutni, mint a mi házainkba. Az oldallépcsőn fölmeleg az egyik ház lapos tetejére. Onnan száll alá a házba. Nikodémus egyszerre ott áll Krisztus előtt... Milyen csodálatos: Krisztus ébren vár mindnyájunkat, akár éjjel, akár nappal megyünk Hozzá. Nyugodtan mehetünk mindig Hozzá. Próbáld meg te is, Testvér. Ne gyötrődj magadban: menj Krisztushoz. Te véled is érdekes beszélgetése lesz, mint Nikodémussal volt azon a csillagfényes éjszakán.

Elmélkedjünk, testvéreim, a Krisztushoz menő Nikodémusról. Lássuk, miért megy Nikodémus ilyen szokatlan időben Krisztushoz? Mit mond Krisztusnak? Mit válaszol neki Krisztus?

Miért megy Nikodémus ilyen szokatlan időben Krisztushoz? Éjjel, lopva megy: nappal még nem merne Hozzá menni. De úzi, hajtja valami, ami nem hagyja nyugton. Bizonyára látta Krisztus egyik-másik csodáját. Talán hallotta is egyik-másik tanítását. Érti, hogy nem valami egyszerű tanítómester lehet az, Aki ilyeneket tesz, ilyeneket beszél, hanem annál több. Talán maga a megígért Messiás?... Még önmaga előtt sem meri ezt hangosan kimondani: de bizonyosságot szeretne... A bizonytalanság közepette szabadon csapong

képzeletünk. Sokszor még a bekövetkezőnél is sokkal, de sokkal rosszabbra gondolunk... Nikodémus lelke nagyon nyugtalan: az üres vallási szertartások, bármilyen buzgósággal végzi is azokat, nem adnak nyugodalmat nyugtalan lelkének. Éreztél-e már te is, Testvér, valami hasonló nyugtalanságot lelkedben, amely nem hagyott neked sem békességet sem éjjel, sem nappal? Talán látod a világ mai összekuszált rendjét? Talán látod nemzeted szomorú állapotát? Talán szeretnél ezen segíteni? Talán csodát vársz nemcsak a magad, de nemzeted, sőt az egész világ életében? Jöjj el te is Jézushoz. Ezt a beteg világot is meg tudja Ő gyógyítani, sőt Ő fogja meggyógyítani, senki más.

Mit mond Nikodémus Krisztusnak?

Mindenekelőtt „Mester”-nek szólítja. Azután azt mondja: „Tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul”. Mindjárt meg is indokolja: „Senki sem teheti e jeleket, amelyeket Te teszel, hanem, ha Isten van vele”. Nikodémus még csak tanítómestert lát benne. Ha többet sejt is Benne, ezt még nem meri elárulni. Az emberek közül ma is sokan csak tanítómestert látnak Benne, mint Nikodémus, pedig ők már életének folytatásáról, sőt végéről is hallottak. A kétezer éves múlt annyi bizonyága beszél hangosan Krisztusról mindenkihez, aki nem zárja be a fülét. Bár a bizonyágok egész fellege vesz körül mindnyájunkat, sokan mégsem akarnak mást látni Benne, mint tanítómestert. Néhány elismerő szót azt emberek sem tagadnak meg Jézustól, de nem akarják elismerni, hogy Ő az, Akit nemzetedek vártak, Akit az Atya megígért. Sokan mégannyira sem mennek, mint Nikodémus, aki legalább azt a kettőt megállapítja, hogy Istentől jött és Isten van Vele.

Mit válaszolt Krisztus?

Más az Ő helyében talán másképp fogadta volna Nikodémus szavait, mint Krisztus. Őt nem lehet néhány elismerő, avagy akár hízelgő szóval megnyerni. De nem lehet Nála Ádámnál, Évánál sem kezdeni... nem lehet órákig eldiskurálgatni Vele és jó messziről elkezdni, míg végre előállunk a kérdésünkkel: Krisztus nem ér rá erre, ha minden Hozzá menőt készséggel fogad is. Krisztus egyenesen a kérdés elevenére tapint, egyenesen a mélyre megy. Nekünk is bizonyára azt mondaná, amit Nikodémusnak mondott: „Ha valaki újonnan nem születik, nem

láthatja Isten országát”. Imé, mindjárt rámutat minden kérdés igazi gyökerére. Hogy meg lehetett lepve Nikodémus, mikor hallotta, hogy Krisztus mindjárt azzal kezdi, amivel ő végezni szeretne volna...

Sohasem felejttem el: egyik nagyobb vidéki városban evangelizáltam. Szolgálataimmal kapcsolatban lelki beszélgetésekre buzdítottam mindig hallgatóimat. Egy kedves középiskolás leány is beállított hozzám. Elkezdett kérdezgetni a predestinációról. Ránéztem és azt mondtam neki. „Magának, kedves testvérem, nem ez a baja, hanem más...” Honnan tetszik tudni?” - kérdezte. Egyszerű volt a válaszom: ”Tudom”. Nyomban beismerte pironkodva, hogy valóban így van...

Hány ilyen, a predestináció mögé búvó lélek van az egész világon ma is!

Az emberek mostanában egyre többen kezdenek gondolni Krisztusra. Kezdi belátni, hogy hiába várnak segítséget akár innen, akár onnan: csalódnak ebben is, abban is. Ez a reménységük is csődöt mond, az is pedig sok „próféta” megjelenik s ígérget ezekben az időkben ezt is, azt is. E helyett pusztulást, romlást látunk szinte minden vonalon. Egyre több ember kezdi belátni, hogy senki mástól nem várhatunk segítséget, egyedül Krisztustól. A világ is kezdi érezni, hogy mi is tékozló fiak vagyunk, akik kikértük mennyei Atyánktól az örökségünket és eltékoztuk azt. Ma még inkább csak éjjel mernek az emberek Krisztushoz menni. De már hatalmasan nőni kezd a Krisztushoz menő Nikodémusok serege. Vidéki szolgálataim során láttam ezt. A nagy evangelizátorok is csodás lelki ébredésekről tesznek bizonyosságot a világ különböző részeiről: hol Dél-Amerikából, hol a kelet-ázsiai Fűszer-szigetektől, hol más országokból. Még nem álmodott országokból is...

A mai nehéz idők éppen arra valók, hogy Krisztusra, az egyetlen és örök megoldásra irányítsák figyelmünket. Nem ez vagy az, ennyi meg annyi éves terv fogja megváltani a világot, hanem egyedül Krisztus. Miként az Atya is ezredévekre szóló programot adott a világ számára, Krisztus is örökké érvényben maradó tervet állít a világ elé. Nemcsak programot, de példát is ad életével, még inkább halálával annak betöltésére. Nem baj, ha az emberek még csak éjjel mernek Krisztushoz menni. Az a fő, hogy elinduljanak Krisztus felé. Azoknak sem fog mást mondani,

mint amit Nikodémusnak mondott: „Valaki újonnan nem születik, nem láthatja Isten országát”.

Azért járom én is az országot, hogy hívogassam a mai idők Nikodémusait Jézushoz. Itt is van több Nikodémus, akit szabad Krisztushoz segítenem az Ő kegyelméből ezeken a napokon. Nem tudhatom még, kik ezek? Lehet, hogy később sem tudom meg. Nem is ez a fő, hanem az, hogy elinduljanak és el is találjanak Krisztushoz. Nincs kétségem afelől, hogy akiben elkezd a Lélek a munkát, abban el is végzi...

Érzed-e, testvérem, hogy te is tékozló fiú vagy? Te is kikérted és talán már el is tékoztad mennyei örökséged legnagyobb részét. Jössz-e Krisztushoz, avagy még mindig csak magad erőlködsz, vagy talán még csak a kesergésnél tartasz, avagy talán dacolni akarsz Istennel? Vigyázz, nehogy összetörjön téged is. Az Őt üldöző Sault is összetörhette volna. De nem ez volt a célja, hanem az, hogy alkalmas eszközévé: a pogány világ fiainak Őhöz hívatató harsonásává tegye. Bizonyára tevéled is céljai vannak, hogy elhozott ide. Ne sajnáld ezt a hetet Isten dolgaitól. Jöjj el hűségesen napról-napra, ha más terveid volnának is: a te számodra is lesz Istennek külön és egyenesen neked szóló üzenete. Ez az üzenet sorsdöntő változást idézethet elő életedben. Egyikünk sem tudhatja ezt. Néki hatalma van mindenre. Gondolj arra: hátha Isten egyenesen miattad akarta, hogy ezen a héten evangelizáció legyen itt?

Döntened kell neked is, Testvér: Krisztussal, vagy Krisztus nélkül akarod-e járni életed útját? Lásd meg, Testvér, mennyivel könnyen és mennyivel boldogabb Jézussal együtt járnunk életünk útját, mint egyedül... Jöjj! Adja az Ő mindenre elégséges kegyelme, hogy Mellette dönts, és Neki add át szíved te is.

Ámen

2.

Az újjászületés titka

Monda néki Nikodémus: Míódon születhetik az ember, ha vén? Vajjon bemehet-é az ő anyjának méhébe másodszor, és születhetik-é?

Felele Jézus: Bizony, bizony mondom néked: Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.

A mi testtől született, test az; és a mi Lélektől született, lélek az.

Ne csodáld, hogy azt mondtam néked: Szükség néktek újonnan születnetek.

A szél fú, a hová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod honnan jó és hová megy: így van mindenki, a ki Lélektől született.

(Jn 3,4-8)

Mindannyian vágyódnak külső és belső megújulás után. Kivált nehéz időkben fog el minket a megújulás vágya. Azt is észrevehetjük, hogy amikor megújul körülöttünk a természet, ez a vágy is erősebben érezteti hatását lelkünkben. Idősebb korunkban megint erőteljesen jelentkezik nálunk is ez a vágy. Fölolvasott ígénkben Krisztus ennek az újjászületésnek a titkáról beszél.

Elmélkedjünk, hogy a Krisztust követni vágyó embereknek újjá kell születnie. Lássuk, hogy ez az újjászületés nem testi, hanem lelki. Azt is lássuk, miben nyilvánul meg az újjászületés? Végül lássuk, hogy az újjászületés Isten Szentlelkének titokzatos munkája bennünk.

A Krisztust követni vágyó embernek újjá kell születnie: Keresztyén elnevezésünk az antióchiai származású „christiános” szóból származik (Csel 11,26) és annyit jelent: krisztusi, Krisztussal egyggyé lett, Benne újjáteremtett. Nem lehetünk Krisztussal egyek anélkül, hogy újjá ne születnénk. Régi emberünkkel nem lehetünk Krisztuséi. Több ige bizonyítja ennek igazságát: „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az” (2Kor 5,17); „Krisztusban csak az új teremtés használ” (Gal 6,15); „Öltözzétek fel amaz új embert” (Ef 4,24). Mindezek az igék azt bizonyítják, hogy ha Krisztuséi akarunk lenni, nem maradhatunk a régiek.

Az újjászületés nem testi, hanem lelki, Nikodémus is elutasítja azt a

gondolatot, hogy testi lehetne: „Mi módon születhetik az ember, ha vén? Vajon bemehet-e az ő anyjának méhébe másodszor és születhetik-e?” Ez nyilvánvalóan lehetetlen. Jézus is azt mondja: „Ami testtől született, test az” (Jn 3,6). Azt is megmondja, hogy az újjászületésnek víztől és Szentlélektől kell végbemennie. Jézus ama szavai nyomán: „Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába” - lehetetlen testi újjászületésre gondolnunk. A Római levél is rámutat arra, hogy egészen más a testben, mint a Lélekben járás: „A test szerint valók a test dolgaira gondolnak; a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira. A testnek gondolata halál; a Lélek gondolata pedig élet és békesség” (8,5-6). Lehet valaki testben öreg, lélekben mégis egészen fiatal, néha valósággal csecsemő. Magam is hallottam öregekről, hogy „Lelkileg csecsemő vagyok”. Hallottam, amint egyesek „lelki gyermekeik”-ről, „lelki unokáik”-ről beszéltek. Lehet valaki saját szüleinek is lelki atyja, vagy lelki anyja.

Miben nyilvánul meg újjászületésünk? Isten felé fordulunk: míg addig egyre jobban távolodtunk Tőle, ezentúl Ő felé fordulunk, és Ő felé megyünk. Jánossal együtt valljuk, hogy Krisztusnak „növekednie kell, nékem pedig alászállnom” (Jn 3,30). Nem érezzük magunkat többé középpontnak: Jézus Krisztust tartjuk annak, mióta az Ővéi vagyunk. A körülöttünk levő dolgokat sem értékeljük többi régebbi szempontjaink szerint, hanem Krisztus szemével nézzük azokat. Pállal együtt azt valljuk, hogy „amelynek nékem egykor nyereségek valának, azokat Krisztusért kárnak ítéltém... Most is kárnak ítélek mindent, az én uram Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek, hogy Krisztust megnyerjem” (Fil 3,7-8).

Az újjászületés Isten Szentlelkének csodálatos, a szélhez hasonló munkája. Mindenekelőtt azt kell tudnunk, hogy az újjászületés Isten műve mi bennünk, nem pedig a mi igyekezetünk vagy bármiféle erőfeszítésünk eredménye. Péter apostolnál is azt olvassuk: hogy Isten „az Ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által” (1Pet 1,3). Pál apostol is több helyütt beszél leveleiben az újjászületésről: „Teremtetvén a Krisztus Jézusban való jócselekedetekre” (Ef 2,10); „Az Ő irgalmasságából tartott meg minket az újjászületésnek fürdője és a Szentlélek

megújítása által” (Tit 3,5).

Ezt a titokzatos munkát Isten kegyelme a szélhez hasonló módon végzi. Jézus azt mondja Nikodémusnak: „A szél fú, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod, honnan jő és hová megy...” A Szentírás több helyütt beszél Istennel kapcsolatban a szélről: „Az Úr előtt megy vala nagy, erős szél” (1Kir 19,11) „A négy szelek felől jöjj elő, Lélek” (Ezék 37,9)”, hogy általmegy rajta a szél, nincs többé” (Zsolt 103, 16). Pünkösöd napjával kapcsolatban is azt olvassuk: „Lőn nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltelé az egész házat...” (ApCsel 2,2).

A szél egyes helyeken erősebben fú: a Golgotha keresztnél zúg a leghatalmasabban. Oda kell mennünk, és oda kell borulnunk, át kell ott adnunk életünket Krisztusnak. Ezt csak úgy tudjuk megtenni, ha mélységesen átérezzük bűnös, a magunk erejéből minden jóra képtelen és tehetetlen, Isten kegyelmére teljes mértékben rászorult voltunkat. A mi ajkunkról is el kell hangzania a bűnbánó publikánus imádságnak: „Légy irgalmas nékem, bűnösnek” (Lk 18,13). Az ördögös néma atyjával együtt könnyhullatás közben azt kell kérnünk: „Légy segítségül az én hitetlenségemnek” (Mk 9,24). De az alázat lelkével elteltlen kell leborulnunk. Isten választottjait, szentjeit és szeretteit az Ige is komolyan figyelmezteti, hogy öltözzék fel az alázatosságot (Kol 3,12). Át kell éreznünk mélységesen, hogy nincs bennünk semmi jó: ami jó mutatkozik bennünk, vagy nyilatkozik meg életünkben, az is az isteni kegyelem áldott munkája. Tudnunk kell, hogy a keresztyén alázatosság önsemmisségünk teljes átérzésén épül föl és e nélkül nem is lehet igazi. Ha így megyünk oda, biztosan remélhetjük, hogy Isten Szentlelke mibennünk is véghez viszi a csodát.

Az aeol-hárfát olyan helyre szokták állítani, ahol a szél fú. Az megrezegteti a hárfa húrjait és csodás hangokat varázsol elő azokon. Állítsuk mi is lelkünket, ezt a mennyei Atyánktól belénk adott, csodás aeol-hárfát a Golgotha keresztnél: a Lélek szele azon is csodás melódiákat játszik majd...

De vigyázz, Testvér, erre csak akkor lesz erőd, ha lelked mélyéből átérzed a magad gyarló, bűnös voltát. Ha érzed, hogy önmagad hiába erőlködsz: rajtad csak Isten kegyelme segít. Ha végigharcoltad már a test és a lélek elkeseredett

harcát, melyről olyan megrázó erővel ír Pál apostol a Római levél 7. részében és a bűneiddel való, sok eredménytelen viaskodásod után a lelkedből is fölszakad a kétségbeesett kiáltás: „Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?” (Róm 7,24). Csak akkor lesz erre erőd, ha kidobáltál már szívedből és lelkedből mindent, amiben eddig bizakodtál, amivel eddig dicsekedtél és beismered a magad teljes lelki csődjét. Csak akkor lesz erre erőd, ha te is el tudod mondani:

„Jövök semmit nem hozva,
Keresztedbe fogózva;
Meztelen, hogy felruházz;
Árván, bízva, hogy megszánasz...” (458. ének 3. v.)

Így jöjj, Testvér, Krisztus keresztjéhez és Szentlelke újjászüli Téged is. A te üresen maradt szívedbe és lelkedbe is beköltözik Isten Szentlelke és elvégzi abban a maga titokzatos munkáját: újjászüli azt. Egyszer csak boldog öröm kezdi eltölteni a lelked. Sokkal könnyebben szárnyal a lelked: nem köti meg már semmi. Úgy érzed, megnőtt a szíved: sokkal többen férnek el benne, mint addig. Másképp lát a szemed. Mást hall a füled. Szabadon emeled föl karod az Ég felé. Másfelé visz a lábad: fölfelé, nem lefelé. Elszáll lelkedből minden aggodalom és félelem. Sok minden nem érdekel, ami eddig annyira érdekelt. Boldog örömmel kiáltod: Új ember lettem, újjá születtem... És akkor a te ajkadról is örömmel hangzik föl szép dicséretünk:

„Érzem, hogy az örök életünkben
Már e földön az enyém lett ...” (480. ének 1. v.)

Ámen

3.

Krisztus a kijelentés örök forrása

„Felele Nikodémus és monda néki: Mimódon lehetnek ezek?

Felele Jézus és monda néki: Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?

Bizony, bizony mondom néked, a mit tudunk, azt mondjuk, és a mit látunk, arról teszünk bizonyosságot; és a mi bizonyágtételünket el nem fogadjátok.

Ha a földiekről szóltam néktek és nem hisztek, mimódon hisztek, ha a mennyiekről szólok néktek?

És senki sem ment fel a mennybe, hanemha az, a ki a mennyből szállott alá, az embernek Fia, a ki a mennyben van.”

(Jn 3,9-13)

A felnőtt ember is tele van kíváncsisággal, akárcsak a kisgyermek. Kíváncsiság tekintetében úgyszólván mindvégig gyermekek maradunk. Sokan szerették volna már kielégíteni az emberek kíváncsiságát. A tudás világában – tagadhatatlanul – nagy eredményeket értek el már az emberek. De a lelki világ, az örökkévalóság dolgainál csak homályban tapogatózunk. Az egész emberi bölcselkedés története ezt mutatja. A becsületes bölcselkedő csak addig mer elmenni, hogy megismerhetetlennek mondja a lelki és földöntúli világ dolgairól, amit az Ég és Föld Ura szükségesnek és jónak lát közölni velünk. Ezt a közlését „kijelentés”-nek nevezzük. Mint az Ige is többször figyelmeztet minket: jaj annak, aki többet akar megtudni, mint amit Isten jónak látott nekünk kijelenteni.

Amit közölni akar velünk Isten, Igéje útján teszi. Igéje a Szentírásban, a Könyvek könyvében, a Bibliában van megörökítve számunkra. Mennyi Atyánk az ige közlését a testté lett Ige, egyszülött Fia, Jézus Krisztus útján végzi. Maga Jézus is azt mondja a csodálkozó Nikodémusnak, hogy csak arról tehetünk bizonyosságot, amit látunk. Ő bizonyosságot tett nemcsak a földiekről, de a mennyiekről is. Viszont azt is megmondja, hogy a mennyiekről csak az tehet bizonyosságot, aki a mennyből szállott alá, ezért rajta kívül senki sem teheti ezt. Jézus Krisztus a kijelentés örök forrása. Kijelentéseiben éppen ezért mindannyiunknak hinnünk kell.

Elmélkedjünk, testvéreim, Krisztusról, mint a kijelentés örök forrásáról. Lássuk mindenekelőtt, mit mond a Szentírás a testté lett Igéről, Krisztusról?

Már Mózesnél azt olvassuk: „Prófétát támaszt néked az Úr...” azt hallgassátok (5Móz 18,15). Ézsaiásnál azt olvassuk az Isai törzsökéből származó vesszőszájról: „Rajta az Úr lelke megnyugoszik: bölcsességnek és értelemnek Lelke, az Úr ismeretének és félelmének Lelke” (11,1-2). A jelenések könyvében azt olvassuk róla: „Vérrel hintett ruhába van öltöztetve és neve Isten igéjének neveztetik” (19, 13).

Lássuk, mit mond Krisztus önmagáról, mint Igéről?

A názáreti zsinagógában, mikor kezébe adják Ézsaiás könyvét, a következőket olvassa fel belőle: „Az Úr Lelke van énrajtam, mivelhogy fölkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsa, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szemei megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét”. Azután, amikor szólni kezd, azt mondja: „Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallásotokra” (Lk 4,17-21). Tamás kérdésére viszont azt mondja magáról: „Én vagyok az út, az igazság, az élet” (Jn 14,6).

Igénkben is azt mondja, hogy csak az tudhatja az igazságot, aki a mennyből szállott alá. Mennybemenetele után – ígérete szerint – Szentlelke végzi ezt a munkát, ki Krisztus előtt az Ótestamentum prófétáinak lelkét is ihlette.

Milyen az Ige?

A Szentírás több ízben beszél Igéről. Mindenekelőtt annak tulajdonságairól; nagy hatalmáról, örökkévaló voltáról beszél. Ézsaiásnál azt olvassuk: „Megszáradt a fű, elhullt a virág, de Istenünk beszéde mindörökre megmarad.” (40,8). Pál apostol Timótheuskoz írt levelében azt mondja: „Istenünk beszéde nincs bilincsbe verve” (2,9). Péter apostol első levelében ezt írja. „Istennek igéje él és megmarad örökké” (1,23). Jézus is ezt mondja, mikor utolsó dolgokról beszél: „Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak” (Mt 24,35). A Szentírásban több biztatás van az Ige hallgatására és befogadására. Jézus azt mondja: „Boldogok, akik hallgatják Istennek beszédét és megtartják azt” (Lk

11,28). Pál apostol az efézusiakat biztatja: „Az idvesség sisakját is fölvegyétek és a Léleknek kardját, amely Isten beszéde” (6,17).

Honnan tudhatjuk, hogy Isten Igéje-e valami?

Hatásából állapíthatjuk meg. A Zsidókhöz írt levél szerint az Igének háromféle hatása van: először megvilágosít, azután nyugtalanná tesz, majd elvezet a kegyelem és irgalom örök forrásához. Így olvassuk: „Istennek beszéde élő és ható, élesebb minden kétélű fegyvernél és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és velőknek megoszlásáig és megítéli a gondolatokat és a szív indulatait, és nincsen olyan teremtmény, amely nyilvánvaló nem volna előtte, „sőt mindenek meztelenek és leplezetlenek annak szemei előtt, akiről mi beszélünk”... „Járuljunk azért bizalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül” (Zsid 4,12-13,16). Ilyen csodálatosan végzi bennünk Isten Igéjén keresztül munkáját, hogy eltaláljunk Hozzá. Sok millió lélek élt és lett boldog Isten Igéjével. Ez vezette őket gondolataikban, beszédeikben, cselekedeteikben.

Krisztus szavait is kijelentésként kell fogadnunk, ha nem akarjuk, hogy nekünk is szemünkre hányja hitetlenségünket, Nikodémusnak és a zsidóknak szemére veti, hogy „bizonyágtételünket el nem fogadjátok. Ha a földiekről szóltam nektek és nem hisztek, mi módon hisztek, ha a mennyiekről szólok majd néktek?” (Jn 3,12). De, aki Isten kijelentéseként fogadja el szavait, azt a földről való távozása óta köztünk munkálkodó Szentlelke vezetni előre, fölfelé, hazafelé...

Engem is csodálatosan vezetett és vezet Isten Igéje különösen életem nagy fordulatainál és nehezebb eseményeinél. Éreznem kell, hogy az Ige mindig nekem szól, mindig azt mondja, amire éppen szükségem van, akár Bibliai Útmutatóval, akár folytatólagosan olvasom a Bibliát. Sokszor magam is csodálkozom, hogy az a Bibliai Útmutató, amit jóval egy évvel előbb állítottak össze imádkozó lelkek, miként igazít útba és mondja meg nekem a legtöbbször aznapi teendőim.

A Lélek mások útján is küld nekem többször igéket. Mikor Árpád fiunkat egy légitámadás alkalmával tragikus módon elvesztettük, egy lelki testvérünk útján küldte azt az Igét, amelyet gyászjelentésére is rányomattunk: „Embernek fia imé, én elveszem tőled szemeidnek gyönyörűségét hirtelen halállal, és ne sírj, és ne

jajgass, se könnyed ne hulljon, fohászkodjál csöndesen, halottakért való sírást ne tégy” (Ez 24,16-17). Ez adott nekünk erőt, hogy amikor egy hatalmas templomi tömeg könnyek közt búcsúztatta drága fiunkat, mi könnytelen szemekkel tudtunk ott ülni, könnytelen szemekkel tudtuk kikísérni utolsó útjára, könnytelen szemekkel tudtuk átadni az anyaföldnek...

Amikor már a mi lelkünket is nagyon égette, hogy a másik két fiunkról hónapok óta semmit sem tudunk és 1945. július 1-jén fölmentem a tahitófalui gyülekezet szószékére, hogy a velünk együtt fiaikról mit sem tudó édesapákat és édesanyákat vigasztaljam. Isten Szentlelke azt az Igét adta számba: „A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel” (Lk 7,50) és tudtam arról beszélni, hogy a hitünk nemcsak minket, de távollévő fiainkat is meg tudja tartani. És mi történt? Néhány nap múlva kis cédulát hoz nékem egy idegenből hazatérő idevaló ifjú. Nyugaton levő repülőtiszt fiunk éppen július 1-jén írta ezt. Ebben jelzi, hogy ők is életben vannak, meg másik fiunk családja is...

Testvérem, ne keressük sem magunkban, sem másoknál az életet adó igazságot, hanem egyedül Krisztusnál. Amit Krisztus mond, ha meglepő is, ha nehéz is, fogadjuk el, nehogy azt mondja rólunk, hogy sem azt nem hisszük, amit a földről mond, sem azt, amit a mennyei dolgokról jónak lát közölni velünk. Kérjük arra is alázatosan: mutassa meg kegyelmesen rajtunk is, hogy ígéretei mind igazak és ámenek...

Ámen

4.

Krisztus a fölemelt érc kígyó

*„És a miképen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképen kell az ember Fiának felemeltetnie.
Hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”*

(Jn 3,14-15)

Krisztus kereszthalála és föltámadása a világtörténelem legnagyobb eseménye. Krisztus előkészíti erre tanítványait. Nikodémusnak beszél róla legelőször.

Az utóbbi időkben sokat vitatkoznak arról, szüksége van-e Krisztust követők seregének az Ótestamentumra? Csak határozott igennel felelhetünk erre: a Szentírás nem lenne egész, nem lenne teljes az Ótestamentum nélkül. Az Ótestamentum Krisztusra mutató, Krisztusra előkészítő mester, mint már a régiek is mondták. Az Ótestamentum Krisztus több előképét állítja elénk. Ezekre Krisztus is hivatkozik: A pusztai vándorlás közben fölemelt érc kígyó is előképe Krisztusnak.

Elmélkedjünk, testvéreim, Krisztusról, mint fölemelt érc kígyóról. Lássuk az Ó- és Újtestamentum fölemelt érc kígyóját, azután lássuk, hogy mindkettőre hittell kellett és kell föltekinteni, végül lássuk, mi a jutalma az ezekre hittell föltekintésnek?

Lássuk mindenek előtt az Ó- és Újtestamentum fölemelt érc kígyóját. A pusztában vándorló zsidó nép elindul Hór hegyétől a Veres-tenger felé vivő úton, hogy megkerülje Edom földjét. A nép lelke megkeseredik útközben. Kemény szavakkal zúgolódnak Mózes ellen, amiért kihozta őket Egyiptom földjéről. Az Úr tüzes kígyókat bocsát Izráel fiaira büntetésül. Sokan meghalnak közülük. A nép kérésére Mózes imádkozik Istenhez, hogy távoztassa el tőlük a rettenetes büntetést. Az Úr azt parancsolja Mózesnek, hogy csináltasson tüzes érc kígyót és függessze azt póznára. Aki megmaratása után hittell föltekint arra, az életben marad. Csakugyan így történik: a kígyóra hittell föltekintők életben maradnak. Az

Újtestamentum a Nikodémussal való beszélgetésen kívül még két ízben beszél Krisztus „fölemeltetéséről”, bekövetkező kereszthalálát jelezve. Nikodémus, a zsidók főembere megérti ezt. A hitetlenségük miatt a zsidókat feddő beszédében is megmondja előre Krisztus: „Mikor felemelitek az embernek Fiát, akkor megismeritek, hogy én vagyok...” (Jn 8,28). Mikor halálának gyümölcseről beszél Krisztus, akkor is megjelenti, milyen halállal kell meghalnia: „Én, ha felemeltetem e földről mindeneket magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

Mind az Ó-, mind az Újtestamentum érc kígyójára hittel kell feltekinteni. Izráel fiai közül csak az gyógyult meg, aki hittel tekintett fel Mózes által Isten parancsára készített és fölemelt érc kígyóra. Viszont, ha valaki azt mondta vagy gondolta volna, hogy ez képtelenség, az semmi esetre sem gyógyult volna meg, hanem elveszett volna. Krisztus keresztségére is ilyen hittel kell feltekintenie mindenkinek. Hinnünk kell, hogy „érettünk, helyettünk, miattunk” is elszenvedte az elégtétel egyszeri tökéletes áldozatát, amikor meghalt a Golgotha keresztnél. Aki képtelenségnek tartja, hogy Krisztus az ő bűneiért is meghalt, annak Krisztus kereszthalála nem használ semmit. Az ilyenekre nem vonatkoznak a Lázár feltámasztása előtt Mártához intézett szavai: „Aki hisz én bennem, ha meghal is él” (Jn 11,25).

Mikor tudunk Krisztus keresztségére hittel feltekinteni? Ha mélységesen átérezzük a magunk bűnös voltát. Ha vágyunk a Krisztussal való örök együttlét, az örök élet után és tudjuk, hogy ezt egyedül Ő tudja biztosítani számunkra.

Végül lássuk: mi a jutalma a felemelt érc kígyóra tekintésnek? Akik a pusztában felemelt érc kígyóra hittel feltekintettek, a tüzes kígyóktól való halálos megmarattatásuk után is meggyógyultak, életben maradtak. A megfeszített Krisztusra, a felemelt Fiúra hittel föltekintőkkel kapcsolatban mondja Jézus Nikodémusnak: „valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. János apostol is bizonyosságot tesz erről: „Aki nem hisz Istennek, hazuggá tette Őt, mert nem hitt abban a bizonyágtételben, amellyel bizonyosságot tett Isten az Ő Fiáról. És ez az a bizonyágtétel, hogy örök életet adott nekünk Isten és ez az élet az Ő Fiában van” (1Jn 5,10-11).

Ezért ne gyötrődj te sem, Testvér, hanem tekints Krisztus keresztségére. De

rendezned kell előbb egy életbevágóan fontos kérdésedet: mi a te számodra Krisztus keresztje? Ha bolondság, avagy megbotránkozás, amint a zsidók és görögök számára, akkor menthetetlen vagy. De ha Isten ereje számodra (1Kor 2,28), akkor megtartatol. Akkor Krisztus „bölcességül, igazságul, szentségül váltságul” lőn a te számodra is (1Kor 1,30).

Hányszor tekintettem fel az értem is megfeszített Krisztusra, mikor kínzó nyugtalanság égette lelkem, mikor békétlenség lett felettem úrrá, mikor vihar tombolt bennem és Péterrel együtt nem Őt, hanem a habokat néztem én is. Már-már süllyedőben voltam, mint a vízen Krisztus felé tartó Péter, de Krisztusra tekintettem megint és Urunk csodálatosan megsegített. Békességgel töltötte meg nyugtalan lelkemet: az Ő békességét adta nekem is, amit a világ sem nem adhat, sem el nem vehet tőlünk. Csodálatosan megoldotta megoldhatatlannak látszó kérdéseimet. A megpróbáltatások közepette odahajolt hozzám és fülembe súgta: „Akit szeret az Úr, megdorgálja, megostoroz pedig mindent, akit fiává fogad” (Zsid 12,6).

Más küszködő testvéreimmel kapcsolatban is többször láttam és tapasztaltam ezt. Többször fölhasznált engem is Krisztusom másokkal kapcsolatban. Többen közülük már a kétségbeesés szélén jártak és a halál gondolatával foglalkoztak. Milyen nagy boldogság, hogy eszközök lehetünk az Ő kezében az ilyenek megerősítésében és az életre való visszahozásában...

Így használt fel nővérem egyik súlyos beteg leányának meggyógyulásánál is. Már az orvos professzor is feladta vele kapcsolatban a reményt. Figyelmeztette édesanyját, hogy készüljenek a temetésére. Akkor küldött hozzá Isten. A Bibliai Útmutató aznapi igéjével szóltam hozzá: „Mint engedelmes gyermekek, ne szabjátok magatokat a ti előbbi kívánságaitokhoz, amelyek tudatlanságotok alatt voltak bennetek; hanem amiképpen szent az, aki elhív ott titeket, ti is szentek legyetek teljes életetekben...” (1Pt 1,14-15). A beteg évekkel előbb Isten engedelmes hívő gyermeke volt, de magával ragadta őt is a világ. Isten egy ízben már megintette. Akkor meggyógyult. Azután újból elragadta a világ. Belátta ezt és buzgó imádságban tért vissza Krisztusához. Az csodálatosan meggyógyította őt. Mindössze néhányan menekedtek meg még a világon ebből a súlyos betegségből.

Professzora büszke arra, hogy hazánkban is meggyógyult egy a klinikáján. Nem tudja, hogy maga az Úr Jézus Krisztis gyógyította meg. Hozzá igaz bűnbánattal visszatérő gyermekét... Azóta is hű maradt az áldott Orvoshoz... Milyen boldogság egy ilyen, Krisztusban nemcsak testileg, de lelkileg is, új életre találónak a kezét megfogni és visszasegíteni őt szerettei közé...

A felemelt érckígyóra sohasem volt olyan nagy szüksége régóta gyötrődő világunknak, mint manapság. A világ sorsát intézők annyit szaladoznak hol erre, hol arra, annyit tanácskoznak hol itt, hol ott, de a bajok enyhülése csak késik, egyre késik... Kétség és remény közt hánykolódik szinte az egész világ...

Imádkozzunk, testvéreim, hogy a felemelt Krisztus minden bajunkban, tanácstalanságunkban, önmagunkra hagyottságunkban, tehetetlenségünkben, nyomorúságunkban, gyászunkban, a halál gondolatával való vívódásunkban Isten megtartó ereje legyen nem csak a mi, hanem mások: árva magyar népünk és az egész gyötrődő világ számára is.

Ámen

5.

Istennek Krisztusban megjelent szeretete

*„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő
egyszülött Fiát adta”*

(Jn 3,16a)

A Szentírás legszebb és legmélyebb értelmű igéje ez, amelyről két estén kívánok Isten Szentlelkének segítségével szólni. Valaki azt mondta: Ha elveszne a világon minden Biblia, pedig sok millió forog közkézen, ebből az egy igéből összelehetne állítani az egész Bibliát. Milyen csodálatos, ezt az igét egyetlenegy léleknek mondja Krisztus ott a jeruzsálemi felházban a csillagfényes éjszakában. Azóta a világ minden táján sok százmillió ember ismeri. Ifjúkoromban a Brit- és Külföldi Biblia Társulat kiadásában ez az ige 7-800 nyelven összegyűjtve jelent meg: ahány nyelvre a Biblia ekkor már le volt fordítva. Azóta több, mint ezer nyelvre van már lefordítva a Biblia, így még több nyelven mondja olyan sok millió lélek: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn, 3,16).

Ez az ige az én lelkemet is nagyon megragadta kezdettől fogva. Azóta is egyre jobban foglalkoztatja.

Jertek, testvéreim, elmélkedjünk Istennek Jézus Krisztusban megjelent, csodálatos szeretetéről. Lássuk, hogy Isten szerette a világot; lássuk, hogy úgy szerette Isten a világot; végül feleljünk arra: miért szerette úgy Isten a világot?

Isten szerette a világot... Maga Isten szerette. Pedig mennyiszer megbántotta és megbántja ma is napról-napra a világ. Mennyiszer megbántjuk mi is szinte minden órában, minden percben gondolatainkkal, szavainkkal, cselekedeteinkkel, mértéktelenségünkkel, mulasztásainkkal. Én is, te is, testvérem... Ő mégis szereti a világot és szeret ebben a világban engem is, téged is, mindnyájunkat. Még azt is, aki tagadja létét, azt is, aki káromolja, azt is, aki követőit üldözi... Isten szeretete olyan, mint az édesanyák szeretete: nem az édesapáké, mert az, bármilyen megható, mégis kevés lenne ehhez... Ésaiás is azt

mondja: „Így szól az Úr:... mint férfit, akit anyja vigasztal, akként vigasztallak titeket én,”... (66,12-13). Valóban, mélységes igazság rejlik abban, hogy az édesanyák szívéen keresztül árad Isten szeretete a világban. Ezért is olyan csodálatos az édesanyák szeretete. Azért nem versenyezhet azzal semmiféle földi szeretet. Azért tudja ez a szeretet még a legmegátalkodottabb fiát is megragadni, a bűn útján megállítani, többször vissza is fordítani...

Úgy szerette Isten a világot... Ebben az „úgy” szó ragadja meg figyelmünket. Ez a szeretet legmagasabb, a szeretet utolérhetetlenül legmagasabb foka. A szeretetet ezzel mérjük, milyen áldozatra képes? Aki csak beszél, de áldozatot nem hoz, az nem szeretet. A hozott áldozattal lehet csak mérni a szeretetet. Minél nagyobb a hozott áldozat, annál nagyobb a szeretet. Jézus is azt mondja búcsúbeszédében: „Az az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amiképpen én szerettelek titeket. Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért” (Jn 15,12-13). Jézus valóban életét adta „barátaiért”: mindannyiunkért, akik azt cselekedezük, amit Ő parancsol nekünk. Ez Isten szeretete nagyságának legkiáltóbb bizonyága, Isten valóban a legnagyobb áldozatot hozta ezért a bűnös világért: Egyszülött Fiát adta érte váltságul. Hozzá még a legborzalmasabb halálra: kereszthalálra adta értünk. Ennél valóban alig van rettentőbb halál: A vér a test alsóbb részeibe áramlik és órákig tart a haláltusa a lassan elhaló testben. Mint János apostol mondja: „Az által lett nyilvánvalóvá Isten szeretete bennünk, hogy az Ő egyszülött Fiát elküldte Isten e világra, hogy éljünk általa. Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük Istent, hanem, hogy Ő szeretett minket és elküldte az Ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért” (1Jn 4,9-10).

Dánia fővárosában: Koppenhágában, a szépművészeti múzeumban, csodálatos szépségű szobrokat láttam. Láttam Thorwaldsen felséges Krisztus szobrai. Láttam más csodás szépségű szobrokat. Egy szobor kitörölhetetlen nyomot hagyott lelkemben: a rab édesanya szobra. A fiatal anya csecsemőjével ott van a börtönben. Mivel kezei meg vannak láncolva, letérdel földön fekvő csecsemője elé, lehajol hozzá, úgy szoptatja... Ilyen a mi mennyei Atyánk szeretete is hozzánk. Nem érzed, testvér, hogy egyszülött Fiában, az Úr Jézus

Krisztusban így hajol le Ő is mihozzánk és táplál minket igéjével az örök életre?

Miért szerette úgy Isten a világot? Nagy célja volt és van ezzel: azt akarta és akarja, hogy végtelen nagy szeretetén meginduljunk, mindannyian szeressük Őt és Ővéi legyünk: Benne maradjunk, és örök életünk legyen, mert „akié a Fiú, azé az élet” (1Jn 5,11-12). Testvéreim, halljuk meg az ige drága figyelmeztetését: „szeressük Őt, mert Ő előbb szeretett minket” (1Jn 4,19). Nem a mi szeretetünk bizonyosságaira vár Ő, hanem arra, hogy Iránta való szeretet ébredjen bennünk.

Mióta legdrágább fiamat elvesztettem, jobban meg tudom érteni azt a nagy áldozatot, amit mennyei Atyánk hozott értünk irántunk való szeretetéből. Azóta ez a nagy igazság még közelebb került szívemhez. Azóta Ábrahám is még nagyobbra nőtt előttem, hisz kész volt késő vénségében nyert, egyszülött és néki annyira boldogságot adott fiát is feláldozni Isten kívánságára a Móriahegyén... Ha valaki úgy kérte volna tőlem a fiam életét, talán azt mondtam volna: inkább magam megyek helyette... Pedig két másik fiam is van... Mit mondanál te, Testvérem, ki szintén kénytelen voltál odaadni valamelyik szerettedet? Oda tudnál adni fiaid közül önként egyet, talán az egyetlenegyedet? Hajtsd le, Testvér, velem együtt a fejed, hisz még így is mennyire fáj, hogy neked is, nekem is akaratlanul oda kellett adnunk a szívünkhöz olyan közel állót...

Hallod, Testvér, megérted, Testvér, hogy Isten szeret, Isten úgy szeret, hogy értem, érted és mindannyiunkért elküldte a világra legdrágább kincsét, egyszülött Fiát, sőt halálra adta értem, érted, mindannyiunkért? Meg akar tartani engem is, téged is, mindannyiunkat, sőt örök életet akar adni nekem is, neked is, mindannyiunknak... ne utasítsd vissza, hisz Egyetlenét adta oda értünk a legborzasztóbb halállal. Próbáld csak meg Testvér, milyen borzasztó lehetett halála. Ne tégy többet, csak állj kiterjesztett karokkal hosszabb ideig. A földön állsz, a lábad nincs átszögezve, sem karjaid, nem húz le tested terhe, mégis milyen hamar belefáradsz, milyen hamar kimerülsz, milyen hamar elaléltság vesz rajtad erőt: abba kell hagynod... Add oda magad Neki, hisz Ő is legdrágábbját adta érted. Add oda magad...

Az Egyszülött: a Jó Pásztor is keres szüntelen téged.

Keres téged örömedben, bánatodban, magadra hagyatottságodban,

elveszett állapotodban. Ott hagyja többi juhait is és utánad megy a bozótba, a szakadékba, hogy visszavigyen, föl vigyen onnan. Milyen boldogan talál rád, visszavissza Övéi közé... És milyen öröm van még az ég angyalai közt is... És hogy terelget téged is kies vizek mellé, hogy lelked el ne tikkadjon, erőd meg ne fogyatkozzék.

Testvér, nem hallod mindennél drágább hívó szavát? Nem hallod, mikor mondja: Jöjj, fiam... Felej Neki. Mondd Neki... Mondd Neki te is az ének szavával:

Itt van szívem:

Néked adom, Uram...

Vedd te is reszkető kezédbe égő szíved és mondd nagy reformátorunkkal együtt:

Szívetem égő áldozatul Néked adom, Uram...

Ámen

6.

Krisztusban való hitünk jutalma – az örökélet

*„hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen,
hanem örök élete legyen.”*

(Jn 3,16b)

Az emberek legnagyobb része fél a haláltól. Emellett úgyszólván minden emberben él az a vágy, hogy halála után is folytassa életét és valami módon megörökítse azt. Milyen szép az, amikor valakinek az emlékét századok múlva is hirdetik alkotásai, találmányai. Milyen meghatódott lélekkel mutogatják leszármazói, hogy ezt vagy amazt édesapám, nagyapám, vagy valamelyik ősöm alkotta. Milyen büszkén viselik a nagy művészek, feltalálók, híres tudósok, költők nevét gyermekeik, unokáik, leszármazottaik. Olyanokkal is találkoztam többször, akik boldogan emlegették, hogy édesapjuk vagy valamelyik ősük lelkipásztor volt.

Igénk ennél is többet ígér: nem kevesebbet, mint örök életet. Krisztus mondotta a jeruzsálemi felházban a csillagfényes éjszakában az Őt titokban fölkereső, tudós farizeusnak az első reformációi prédikációt: „valaki hiszen Őbenne... örök élete legyen”. Ezt a feledhetetlen prédikációt ismétlik meg másfél évezred múlva a nagy reformátorok: Luther, Zwingli, Kálvin. Ők juttatják a világ eszébe ismét, hogy nem jócselekedeteink, hanem hitünk biztosítja számunkra az örök életet.

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy Krisztusban való hitünk jutalma az örökélet. Lássuk: mit jelent hinni? Lássuk, hogy hit nélkül elképzelhetetlen mindennapi életünk is. Lássuk: mit jelent Krisztusban hinni. Végül lássuk, hogy hitünk jutalma az örök élet.

Mit jelen hinni? „A hit a reménylett dolgok valósága és a nem látott dolgokról való meggyőződés” (Zsid 11,1). Tehát csak azt hihetjük, amit nem látunk: amit csak remélhetünk. Amit látunk, az már nem tartozik hitünk világába. Egyszer egy fiatal gimnáziumi tanár jött be budapesti Kálvin-téri könyvkereskedésünkbe. Nagy hangon kijelentette: ő csak abban hisz, amit nem lát, mert amit lát azt már tudja:

abban már nem kell hinnie. Valóban a hitnek éppen az a lényege, hogy nem látok, mégis hiszek. A hit a lélek szárnya, keze. Hitünk az a szárny, amellyel a magasabb régiókba repülhetünk. Hitünk az a kéz, amellyel elfogadjuk mennyi Atyánktól azt, amit ád, és belekapaszkodunk Krisztus keresztjébe, amelyet szívünkhöz szorítunk. Hitünk szorosán összekapcsol minket mennyei Atyánkkal és Megváltó Krisztusunkkal.

Hit nélkül még mindennapi földi életünk is elképzelhetetlen, Hit nélkül nem állhatunk meg sem testi, sem szellemi, sem lelki vonatkozásban.

A minket környező világban sem mernék az utcán végigmenni hit nélkül. Azt gondolhatnám, leeshetik valami valamelyik ház tetejéről és nyomban agyonüthet, ha nem hinnék abban, hogy akik a házat építették, úgy építették, hogy életveszélyes darabok arról ne essenek le. Nem mernék sem villamosra, sem vonatra felszállni, ha nem hinnék abban, hogy olyan emberekre bízták a vezetést, akik vigyáznak, hogy össze ne ütközzünk a szembe jövő villamossal, vagy vonattal. Nem mernék hajóra sem szállni, különösen tengeren, ha nem tudnám, hogy viharállónak építették a hajót és olyanok kormányozzák, akik értenek ahhoz. Hogy merne repülőgépre szállni az, aki nem hiszi, hogy úgy alkották meg azt, hogy viharban is meg tudja tenni útját? Nem mernék megenni valamit, ha nem hinnék abban, hogy nem mérgezte meg az, aki főzte, vagy sütötte. Nem mernék gyógyszert bevenni, ha nem hinnék abban, hogy az az orvos, aki rendelte és az a gyógyszerész, aki kiszolgáltatja, tudja, mit csinál.

A szellemi világban sem hihetnék senki szavának, semmiféle tudományos megállapításnak: mindent magamnak kellene megállapítanom, minden újból kellene kezdenem.

Az emberek testi és szellemi vonatkozásban hisznek, néha talán jobban is, mint kellene, csak a lelki élet dolgaiban nem akarnak hinni. Sokan nem akarnak hinni abba, hogy van Isten, van mennyei Atyánk és Isten nem cél nélkül teremtett minket, nem gyönyörködik földi vergődésünkben, hanem mindegyikünk életével van valami célja és ennek a célnak a betöltésére hív és vár minket. Elküldötte hozzánk prófétáit, legutoljára pedig egyszülött Fiát...

Miért hisznek az emberek a földi dolgokban? - mert látják, hogy úgyszólván

mindenki hisz azokban: az emberek nem félnek az utcán menni, villamosra, vonatra, hajóra, repülőgépre szállni, enni, orvosságot bevenni. A lelki dolgokra is hány ember teszi fel életét és hány ember élete mutatja Istenbe vetett hitének diadalát. Hányan tudtak meghalni hitükért, hányan szenvedtek azért boldogan rabságot, kínzásokat. Mint az ige mondja: megköveztettek, kínpróbát szenvedtek, szétfűrészeltettek, kardra hányattak, juhoknak és kecskéknek bőrében bujdosnak, nélkülözve, nyomorgattatva, gyötörtetve, akikre valóban „nem volt méltó a világ” (Zsid 11,37-38). Mi mégis „kiket bizonyosságoknak ilyen nagy fellege vesz közül”, hányan nem akarunk nézni a „hitnek Fejedelmére és bevégzőjére, Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett s Isten királyi székének jobbára ült” (Zsid 12,1-2)!?

Mit jelent Krisztusban hinni: Azt, hogy értem, gyarló bűnös emberért is földre szállt, értem: az én bűneimért is szenvedett a Golgotha keresztyén, az én váltságomért is meghalt, az én bizonyosságomra is feltámadt és azért ment föl a mennybe, hogy az én számomra is helyet készítsen az örökkévaló hajlékokban.

A Krisztusban való igaz hit jutalma az örök élet. Szívem mélyéből sajnálom azokat, akik nem hisznek a halálon túli élet valóságában. Ezek elfelejtik, vagy nem is jönnek rá, hogy épp az különböztet meg minket legfőképpen az állatoktól. Hogy folytatódik életünk a halál után. Milyen nehéz ezeknek a szegény embereknek itt hagyni a földön mindenkit és mindazt, akit és amit szerettek! Milyen borzasztó ezeknek meghalni...

Isten hívő gyermekei számára a halál elveszti félelmetes voltát. Méltán kérheti mindegyikük Pál apostollal együtt: „Halál! Hol a te fullánkod?” (1Kor 5,55/a). Nem félelemmel, hanem bátran néznek a halál szemébe. A nagy német zeneköltő, Brahms is Német Rekviem-jében nem a rekviemek fájdalomtól zokogó hangját, hanem az igének a halált nyugodtan, sőt boldogan váró hangját szólaltatja meg. Milyen felségesen zeng a kar ajkán az Ige: „Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg..., mert megnyugosznak az ő fáradságuktól és az ő cselekedeteik követik őket” (Jel 14,13). Ez az Ige hangzott mind édesanyám mind édesapám koporsójánál...

Számomra az örök élet bizonyossága nagy békességet, nyugalmat, örömet,

boldogságot jelent. Örömmel tölt el az a tudat, hogy viszontláthatom édesanyámat, édesapámat, előre ment legdrágább fiamat... Milyen boldogság lesz velük együtt Krisztus trónja körül zengeni az örök élet hallelujáját... Boldogság már itt a földön bizonyosságot tennem erről sok nyugtalan lélek előtt s látni megnyugvásukat...

Testvéreim, vágyódunk mindannyian azután, hogy szeretteinkkel együtt lehessünk újból. Mint drága fiunk temetés előtt professzorainak küldöttsége nevében egyikük mondotta: „Mennél többen vannak odaát szeretteink közül, annál jobban vágyódik oda a lelkünk...” De ne felejtjük, csak akkor juthatunk oda, ha hiszünk mennyei atyánkban és hiszünk abban, Akit az idők teljességében a mi váltságunkért a földre küldött: az Úr Jézus Krisztusban. Az örök életet ígéri nekünk Krisztus, ha igazán hiszünk Őbenne.

Testvér, ne dobd el magadtól ezt a drága kincset. Az örökkévaló vár téged is, mint a tékozló fiút várta édesatyja. Adja kegyelme, hogy együtt te is hazaérkezz: ne útközben, avagy a kapu előtt rogyj össze és velünk együtt meghalld te is Krisztus utolsó prédikációját „Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek az országot, amely számotokra készített a világ megalapítása óta” (Mt 25,34).

Ámen

7.

Krisztus nem kárhoztatni: megtartani akarja a világot

„Mert nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.

A ki hiszen ő benne, el nem kárhozik; a ki pedig nem hisz, immár elkárhozott, mivelhogy nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében.”

(Jn 3,17-18)

Milyen sokszor vesz erőt az emberen a csüggedés. Valljuk be, testvéreim, senki sincs köztünk, akin erőt ne vett volna már a csüggedés. Száraz időben a fák, növények levelei tikkadtan lógnak alá. Ilyen tikkadt a mi szívünk, a mi lelkünk is többször. Ilyen csüggedés vett erőt a zsidóságon, Krisztus idején. Országuk idegen uralom alatt nyögött. Azért várták a Messiást, hogy felszabadítsa őket az idegen uralom alól. Talán az éj leple alatt Krisztushoz menő Nikodémusnak is ez a vágy égett a lelkében, anélkül, hogy kimondta volna. Jézus most is váratlan választ ad. Azt mondja: Isten nem azért küldte őt, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartsa azt.

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy Krisztus nem kárhoztatni, hanem megtartani akarja a világot. Lássuk, hogy Krisztus nem kárhoztatni akarja az embereket és a világot. Lássuk, hogy mi magunk vagyunk megtartatásunk, avagy kárhoztatásunk igazi okai. Végül lássuk, hogy Krisztus hosszútűró, de türelme mégsem határtalan.

Krisztus nem kárhoztatni akarja a világot. Mi mindannyian hányszor kárhoztatjuk, hányszor kívánjuk annak elvesztését: Krisztus nem kívánja. Több ízben nyilatkozik erről. A zsidók hitetlenségével kapcsolatban ezt mondja: „nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, hanem hogy megtartsam a világot” (Jn 12,47). A samáriaiak hitetlensége miatt felháborodó tanítványoknak is ezt mondja: „Az embernek fia nem azért jött, hogy elveszítse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa” (Lk 9,56). Ezzel a két negatív nyilatkozattal ellentétben Máté elhívásával kapcsolatban azt mondja: „Az egészségeseknek nincs szükségük

orvosra, hanem a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket a megtérésre” (Lk 5,31-32). A Zákeus meglátogatása fölött méltatlankodó zsidóknak is ezt mondja: „Azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19,10)

Lássuk be testvéreim, hogy mi magunk vagyunk megtartatásunk, avagy kárhoztatásunk igazi okai. Ezt Jézus is megerősíti ismételten. Az önmaga felől mondott beszédében ezt mondja: „Aki az én beszédemet hallja és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van, és nem megy a kárhozatra, hanem általmat a halálból az életre” (Jn 5,24). Az ötezer férfi megvendéglése után ezt mondja önmagával kapcsolatban: „Azt, aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem, Az pedig Annak az akarata, Aki elküldött engem, hogy mindaz, aki látja a Fiút és hisz Őbenne, örök élete legyen, és én föltámasszam azt az utolsó napon” (Jn 6,37-40). Ha nem hiszünk Krisztusban, önmagunk kárhoztatjuk magunkat, mi magunk vagyunk kárhoztatásunk igazi okai.

Vigyázzunk, testvéreim, ha ilyen hosszútűró is Krisztus, türelme mégsem határtalan. Ha Krisztus nem azért jött is, hogy a világgal együtt minket is kárhoztasson, türelmének mégis van határa. A terméketlen fügefáról szóló tanítása is erre figyelmeztet minket. A szőlőjében levő fügefán gyümölcsöt nem találó gazda ezt mondja vincellérjének. „Imé, három esztendeje járok gyümölcsöt keresni a fügefán és nem találok: vágd ki azt, miért foglalja a földet is hiába?” A vincellér, aki nyilvánvalóan nem más, mint az Úr Jézus Krisztus, arra kéri, 'Uram, hagyd békét néki még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megtrágyázom: és ha gyümölcsöt terem, jó, ha pedig nem, azután vágd ki azt” (Lk 13,7-9): „Imé, könyörög számunkra újabb kegyelmi időért, de ha ezalatt sem termünk gyümölcsöt, az Ő ítélete is csak az: „vágd ki azt”.

Erről beszélnek Jeruzsálem pusztulásáról szóló, fájdalmas szavai is: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megölöd a prófétákat és megkövezed azokat, akik tehozzád küldöttek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; és te nem akartad. Imé, pusztán hagyaték néktek a ti házatok” (Mt 23,37-38). Itt is hangzik. Pusztán a könyörtelen ítélet szava. ”Pusztán hagyaték néktek a ti házatok”. Most péntek esténként, mikor leszáll

a nap, hithű zsidók borulnak a régi templom romjaira, a sirató falra. Siratják régi dicsőségük elvesztését... De ne csak arra gondoljunk, hogy nem lehet ennél fájdalmasabb látvány senki számára, de még inkább gondoljunk arra és vigyázzunk, testvéreim, nehogy nekünk is így kelljen megsiratnunk azt, hogy nem ismertük meg „meglátogatásunk” idejét...

Népünk is „meglátogatásának” nehéz idejét éli. Jaj azoknak, akik nem Isten, hanem az emberek kezéből veszik és nem az Ő szemszögéből nézik ezeket az időket, jaj annak, aki nem hiszi, hogy Isten tudta és megengedő akarata nélkül egy hajszál sem eshetik le fejünkről (Lk 21,18). Mi lehetne más annak az élete, mint félelem és rettegés? Az nem ismerheti, és még kevésbé érezheti Krisztus békességét, ezt a mindennél drágább kincset, amit a világ sem nem adhat, sem el nem vehet tőlünk (Jn 14,27). Az ilyen csak lehorgasztott fejjel és lecsüggesztett kezekkel járhat körül. Aki viszont így már dicsőséget, sőt egyenesen szégyent hoz arra. Isten gyermekeinek békességtől és örömtől sugárzó arccal kell körüljárniuk, mint akiknek „reménységük” van (Róm 8,24). Az ilyeneknek örvendeniük kell, hogy szabad nekik Urukért, Királyukért, Megváltójukért szenvedniük, mert így abban a felséges kiváltságban részesülnek, hogy elválnak ők is az Ő dicsőséges ábrázatára (2Kor 3,18). Az ilyen békességgel és sugárzó arccal körüljárás a legszebb prédikáció, amit néma ajakkal tarthatunk minket figyelő embertársaink számára... „A teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését” (Róm 8,19).

Hálával van tele a lelkem, hogy a fejünk fölött egy évtized jóval meghaladó ideje zúgó viharban békességben tartott meg mindvégig mennyei Atyánk kegyelme. Ezt a békességet a reánk szakadó újabb meg újabb próbák sem tudják megzavarni. Mindig értem, hogy – mint a Gályarabok éneke mondja - „azt bünteti, kit szeret, másként Ő nem is tehet...”

Vajha mindannyiunk lelkét ez a békesség töltené be és nem járnánk körül annyian lecsüggesztett fejjel, gondterhes ábrázattal. Vajha mindannyiunk lelkét élő hit töltené be. Vajha ki tudnók mi is nyújtani imádkozó kezeinket mennyei Atyánk felé önmagunkért, minden mi szerettünkért, szívünkhöz közelálló közösségeinkért. Tartsuk mi is kezeinket fölfelé fordítva, hogy kaphassunk. Mennyei Atyánk keze

lefelé van fordítva, hogy adjon. De hogy adjon annak, aki nem nyújtja Felé kezét? Isten ad erőt, békességet, kegyelmet a reánk szakadó terhek elhordozására, de csak akkor, ha megértjük, miért büntet minket és nem élünk vissza határtalan türelmével, hanem szükségesen átérezzük, hogy nem bízhatunk semmiben és senkiben, csak Istenben: Ő hű marad (2Kor 1,18).

„Az életet és a halált adtam elétekbe” (5Móz 30,19) – mondja nekünk is. Válasszuk, testvéreim az életet, hogy élhessük mind mi, mind a mi magunk. Ne halogassuk a döntést mostani „meglátogatásunk” idején. Ne halogassuk sokáig, hátha nem lesz már időnk. Halljuk meg a hívó szót: „Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket” (Zsid 3,7-8). Ne keményítsük meg mi sem. Ki tudja, meddig tart még a kegyelmi idő? Mikor záródik be a kapu? Induljunk Felé, míg nem késő...

Ámen

8.

Ne a sötétséget: a világosságot szeressük

„Ez pedig a kárhoztatás, hogy a világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a világosságot; mert az ő cselekedeteik gonoszak valának. Mert minden, a ki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek; A ki pedig az igazságot cselekszi, az a világosságra megy, hogy az ő cselekedetei nyilvánvalókká legyenek, hogy Isten szerint való cselekedetek.”

(Jn 3,19-21)

Ez volt az első Ige, amelyről jó félszázaddal ezelőtt, nagykorúságom napján prédikáltam. Akkor is az a gondolat szorította össze a szívemet, ami most is olyan gyakran foglalkoztatja: miért van a világon annyi hitetlen ember és olyan kevés igazi hívő? Miért nő olyan lassan Krisztus serege, és miért nő olyan gyorsan a sátáné? Hogy elszaporodtak most is a bűnök és a bűn fedetlen arccal, szinte kérkedve jár körülöttünk...

Valóba így van: mennél több a földön a fény, annál nagyobbak az árnyak. Mennél több a tudomány, mennél észrevehetőbb a haladás, annál ijesztőbb a társadalmi ellentétek és annál megkeményedettebbek, könyörtelenebbek az ember szívek. Amerre csak nézünk bajt, nyomorúságot, szívtelenséget látunk. Már a felvilágosodás korának egyik kimagasló vezetője, Rousseau is nemmel felel az egyik akadémiának arra pályatételére: „Előbbre viszik-e a tudományok az emberiséget?” Rousseau csak a bajt állapítja meg. Krisztus a baj mellett az okot és az orvoszert is megmutatja. Nikodémus előtt mutat rá arra, hogy a világon levő sok bajnak az az oka, hogy az emberek inkább szeretik a sötétséget, mint a világosságot.

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy ne a sötétséget, hanem a világosságot szeressük. Lássuk, mi a sötétség és mi a világosság? Lássuk, ki szereti a sötétséget és ki szereti a világosságot? Végül lássuk, mivel jutalmazza Isten a világosságban járást?

Lássuk mindenekelőtt, mi a sötétség, és mi a világosság? A sötétség a világosságtól, annak örök forrásától: az Úr Jézus Krisztustól való elfordulás. Krisztus, mint az Ige is nyomatékosan hangsúlyozza, a világ világossága (Jn 1,5;9;10). Őt mégsem akarja befogadni a világ. A sátán a bűn, a sötétség, a test világa. A világosság a Krisztussal járás, a sötétség a Krisztus nélkül járás.

Ki szereti a sötétséget? Az, aki a test kívánságait viszi véghez (Gal 5,16). Az, aki testének vet, így a testéből arat veszedelmet (Gal 6,8). Az, akinek közössége van a test cselekedeteivel (Ef 5,11). Miről lehet fölismerni a sötétséget kedvelőt? Arról, hogy gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra.

Ki szereti a világosságot? Aki nem viszi véghez a test kívánságait, aki megfeszíti testét indulataival és kívánságaival együtt, aki ezek helyett a lélek gyümölcseit termi: a szeretetet, az örömet, a békességet, a béketűrést, a jóságot, a hűséget, a szelídséget, a mértékletességet (Gal 5,16.22.24). Az szereti a világosságot, aki felöltözi a világosság fegyvereit: ékesen jár, nem tobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben (Róm 13,12-13). Mindezt úgy lehet kifejezni néhány szóval: aki Krisztusé az Krisztusban elrejtett életet él.

Miről lehet felismerni a világosságot szeretőket? Arról, hogy a világosságra mennek, hogy cselekedeteik nyilvánvalókká legyenek, mint igénkben hallottuk, és akik szeretik atyjafiaikat, nem gyűlölik azokat (1Jn 2,9-10), hanem közösségük van velük (1Jn 1,7).

Mivel jutalmazza Isten a világosságot szeretőket, a világosságban járókat? Egyé teszi őket egyszülött Fiával, a világ világosságával, Szentlelkével újjászüli őket és a Vele való együttlakozást biztosítja számukra az örökkévalóságban. Milyen öröm már itt a földön Krisztussal együtt járni, egykor pedig Vele együtt az örökkévalóságba jutni. Megáll mögöttünk Krisztus, palástjával betakar minket és azt mondja rólunk: ez az enyém...

Mindannyiunkhoz szól az efézusbeliekhez küldött üzenet. „Mint világosság fiai, úgy járjatok” (Ef 5,8). Vajha mirőlunk is el lehetne mondani, hogy „ti mindnyájan világosság fiai vagytok” (1Thess 5,5): akkor hamarosan boldogabb világ köszöntene nemcsak reánk, de az egész emberiségre. Akkor jön el a várva

várt boldogabb világ, ha közülünk sokan, mint világosság fiai járunk, imádkozunk, dolgozunk. Akkor jön el az emberiségre a boldogabb világ, ha egyfelől megtanulják az emberek: „Akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind” (1Kor 12,26), másfelől, ha megtanulják egymás terhét hordozni és úgy tölteni be Krisztus törvényét (Gal 6,2).

Ez a két törvény a krisztusi társadalmi rend két alappillára. Ezeken épül föl Krisztus látható földi országa. Mennyi világosság árad belőlük közel két ezredéve óta! Voltaképpen egy a kettő. Mindkettő a krisztusi szeretet sziklaszilárd fundamentumából emelkedik ki. Akik Krisztuséi, azok megosztják egymással minden örömet, minden bánatukat. Nem szakadhatnak rájuk olyan nehéz idők, hogy meglepedhetnek erről: nem osztanak meg egymással örömeiket, bánataikat, bármily távol állanak is egymástól a világ mértéke szerint. Ha az üldözések borzalmi szakadnak is rájuk és életükkel kell is megfizetniük összetartozásukról való bizonyágtételüket, akkor sem feledkeznek meg arról, hogy egymás terhét hordozzák. Ennek megható és ragyogó bizonyágaival találkozunk már az őskereszténység hajnalán, a legelső keresztyén üldözések idején is.

Milyen egyszerű ez a két törvény. Milyen könnyen megtanulhatná mindenki, mégis aránylag olyan kevesen tanulják meg igazán. Mennyit bújják az emberek csinálta társadalmi programokat! Sokszor köteteket írnak róluk elgondolkodóik, meg fanatikus híveik. Milyen sokan keresik ezekben az olyan sok ellentmondást tartalmazó rendszerekben a társadalmi bajok gyógyító szerét, pedig ezek nyomán alig ragyog fel a sötétség nyomán egy-egy világító fénysugár...

A világosság fiaiként járunk-e, testvéreim? Kiki feleljen önmagáról. Én is csak magamról szólhatok. A magam, az enyéim, a nemzetünk, egyházunk nehézségeivel, az emberek gonoszságával kapcsolatban engem is el fog többször a keserűség, többször még a harag is. Ilyenkor átmenetileg elvesztem nyugalmam, békességem. Egyszerre azon veszem magam észre, hogy letérek a világosság útjáról. Így lopja el a sátán közbe-közbe békességem és örömöm. Sokat imádkozom, hogy Isten kegyelme őrizze meg számomra állandóan ezeket

a kincseket. Ha Krisztushoz menekedem, nyomban visszaadja békességemet...

Te, testvérem, hogy állsz ezen a téren? Fájdalom, olyan könnyen rátévedünk a sötétség útjaira. Olyan könnyen elfeledjük, hogy ezen a világon nem történik semmi sem mennyi Atyánk tudta és megengedő akarata nélkül sem a verebecskékkel, sem velünk, sem szívünkhöz nőtt közösségeinkkel: egyházunkkal, nemzetünkkel. Olyan könnyen elfeledjük, hogy az Úr hadakozik értünk (2Móz 14,14). Nekünk őszinte vágyakozással és rendületlenül ostromolnunk kell Őt imádságainkkal, hogy hadakozzék értünk. Oda kell mennünk Krisztus keresztyéhez. Gyűlölünk kell a bűnt, de szeretnünk kell magukat a bűnösöket. Ezt teszed-e, Testvér? Félek, erre a kérdésre te is csak lehajtod szomorúan a fejed. De Krisztus neked is segít. Jöjj oda Krisztushoz, a sötétség diadalmas legyőzőjéhez, az Ő keresztyéhez... Onnan ered mindannyiunk életébe világosság, erő, élet. Jer, Testvér, kezdj új életet velünk együtt ott.

Az a Krisztus, Aki érted is meghalt, kiterjesztett karokkal itt áll most a kegyelem megterített asztalánál. Hív minden megfáradt, minden megterheltet, hallod-e hívó szavát, avagy meggondolatlanul hátat fordítasz most is Neki? Vigyázz, hátha utoljára hív, hátha utolsó alkalom ez számodra? Az ég és föld Ura vár téged is: ne várjon hiába...

Ámen

EVANGELIZÁLÓ BESZÉDSOROZATOK

III.

TERMÉKETLEN FÜGEFÁBÓL – TERMŐVÉ

1.

Terméketlen fügefafa vagyok-e?

„És ezt a példázatot mondá: Vala egy embernek egy fügefája szőlejébe ültetve; és elméne, hogy azon gyümölcsöt keressen, és nem találá. És monda a vinczellének: Ímé három esztendeje járok gyümölcsöt keresni e fügefán, és nem találok: vágd ki azt; miért foglalja a földet is hiába? Az pedig felelvén, monda néki: Uram, hagyj békét néki még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megrágyázom: És ha gyümölcsöt terem, jó; ha pedig nem, azután vágd ki azt.”

(Lk 13,6-9)

A terméketlen fügefafa példázata ismeretes mindannyiunk előtt. Tudjuk, ki a gazda? Azt is tudjuk, ki a vincellér? Csak afelől vagyunk bizonytalanságban, ki a terméketlen fügefafa? Helyesebben, mondjuk meg őszintén: másokkal kapcsolatban készek vagyunk megállapítani, hogy terméketlen fügefához hasonló az életük, önmagunkkal kapcsolatban azonban már nem.

A kérdés ez: terméketlen fügefafa vagyok-e én? Az Ige sohasem másnak szól, hanem egyenesen nekem. Isten Igéjét mindig úgy kell hallgatnunk és olvasnunk, hogy az nem másnak, hanem kifejezetten nekem szól. Igen, Testvér, ez a kérdés velem és veled kapcsolatban is: terméketlen fügefafa vagyok-e? Talán azt mondd, nem vagyok az, mert vannak gyermekeim. Jól van, Testvér, de ez még nem minden. Ez a kérdésnek csak a könnyebb fele. A kérdés voltaképpen ez: vannak-e neked lelki gyermekeid is? Ez a kérdés fontosabb és nehezebb része.

Kik lelki gyermekeink? Azok, akiket odasegítettünk, elvezettünk Krisztushoz. Ha nem vezettünk, vagy nem segítettünk még senkit sem Krisztushoz, mi magunk is aligha lehetünk még az Övéi. Hitvestársunk, gyermekeink, testvéreink jönnek itt elsősorban számításba.

Te, Testvér, kiket segítettél, vagy vezettél már Krisztushoz? Ne mondd, hogy ez a lekipásztorok dolga. Azoké is, de éppen úgy mindannyiunké: az enyém, a tied. A reformáció nagy tanítása az egyetemes papság elve: „Ti pedig választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait. Aki a sötétségből az Ő csodálatos

világosságára hívott el titeket” (1Pét 2,9). Mindannyiunknak Krisztus tanúinak kell lennünk (Csel 1,8) és tanúbizonyságainkkal Krisztushoz kell segítenünk vagy vezetnünk embereket, elsősorban – természetesen – azokat, akikhez a vér és a szeretet drága kötelékei fűznek minket.

Engem is nagyon szíven ütött, mikor jó két évtizeddel ezelőtt egyik külföldi hittestvérem azt kérdezte tőlem: Kit vezetett ma Krisztushoz? Amikor nem tudtam válaszolni, azt kérdezte: Kit vezetett az elmúlt héten? Az elmúlt hónapban? A kérdés nagyon zavarba hozott ...

Hátha én kérdezném most tőled, Testvér: Kiket segítettél vagy vezettél Krisztushoz? Mit felelnél? Krisztus tanúja vagy-e? Az Ő benned munkálkodó kegyelméről beszél-e életed? Mert szavaink keveset érnek, ha életünk nem ércfedezete azoknak.

Ha nem tudnál így egyenesen felelni kérdéseimre, hadd tegyek fel néhány kisegítő kérdést. Három ilyen kisegítő kérdést intézek hozzád:

Először azt kérdelem: Termed-e Krisztusban megjelent új élet gyümölcseit? A galáciabeliekhez írt levél így sorolja fel a lélek gyümölcseit: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség (5,22). Mit felelsz, Testvér? Talán azt, hogy kevés gyümölcs terem életed fáján, az is olyan hamar romlik, mint egyik-másik évi gyümölcstermés jó része.

Másodszor azt kérdelem: Krisztus jó illata vagy-e? (2Kor 2,14-16). Meglátszik-e rajtad, hogy találkoztál Krisztussal? Ott voltál-e Vele te is a megdicsőülés hegyén? Ha ott voltál, sugárzik-e arcod? Egész lényed békességet, boldogságot, örömet áraszt-e magából? Megjelenti-e Krisztus ismeretének illatját minden helyen általad? „Krisztus jó illatja” vagy-e mind az idvezülők, mind az elkárhozók közt? „Élet illatja” vagy-e sok idvezülőnek életre jutása érdekében? Mit felelsz, Testvér? Nem tudod mennyire vágnak az emberek a Krisztus jó illatát terjesztők után és ezek közelébe jutni? Hogy keresik ezek társaságát...

Harmadszor azt kérdezem: Krisztusnak örömhírt hirdető levele vagy-e? (2Kor 3,3). Mindannyiunk élete olyan, mint egy levél: akár akarjuk, akár nem, olvassák az emberek. Azokét is olvassák, akik nem Krisztuséi, azokét is, akik Krisztuséi és üdvösségre jutnak. A te életedből, mint levélből, mit olvasnak ki?

Krisztusnak, avagy sátánnak az üzenetét: az örök életet, avagy az örök halált? A Krisztushoz hívogató szót, avagy a sátán csábító szavát? És ha Krisztus üzenetét hirdeti az életed, mi ez az üzenet?

Gondolkozz, Testvér, ezen a három kérdésen és mindjárt megérzed velem együtt, milyen nehéz nemmel felelned, amikor kérdezi tőled valaki: nem hasonló az életed a terméketlen fügefához? Sok ember élete lázas tevékenységűnek látszik a felületes szemlélő számára, holott Isten országa szempontjából a terméketlen fügefához hasonló.

De hadd mondjak, Testvér valami vigasztalót. Ez az Evangélium nagy igazsága, igazi öröm üzenete. A saját erőmből sem én, sem te nem lehetünk termékenyek, bárhogy erőlködünk is, hanem csak terméketlen fügefák. De van Valaki, Akit a világot teremtő Isten, mint egyszülött Fiát, mint a legdrágább kincsét, éppen ezért küldte az idők teljességében erre a világra, hogy termékennyé tegye az én életemet, a te életedet, és mindannyiunkét. Ő azért halt meg a Golgotha keresztyén, hogy ez a nagy változás nemcsak az én életemben, de a te életedben is végbemehessen. Ezért a nagy kegyelmi ajándékért csak ki kell nyújtanod hittel a kezed: ingyen kapod.

Ahhoz, hogy ne terméketlen, de termékeny fügefához legyen hasonló az életed, Krisztus kegyelme és az Ő Szentlelkének köztünk munkálkodó ereje szükséges. Enélkül sem én nem lehetek termékeny fügefafa, sem te nem lehetsz az: a maga erejéből képtelen erre bármelyikünk: én is, te is, akárki más. Maga az Úr Jézus Krisztus is világosan megmondja ezt a szőlőtőről szóló példázatában? „Aki énbennem marad én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” (Jn 15,5).

A mi Vincellérünk könyörög, az Úr Jézus Krisztus nemcsak véghezviszi sokakban ez a termékennyé tételt, de könyörög is azért, hogy te is vágyakozz ez után. Tudnod kell, hogy az Ő kegyelme ingyen végzi el benned is csodálatos munkáját, de csak akkor, ha vágyakozva nyújtod ki ezért imádkozó két kezed. Ő nem erőlteti senkire sem kegyelmi ajándékait; azokat csak a hittel és alázatosan kérőknek adja. Az Ő országában az erőszaknak mindenféle formája ismeretlen. Néki hatalma volna arra, hogy sokféleképpen rád kényszerítse adományait, de ezt

nem teszi. Vagy te magadnak kell könyörögnöd érte, vagy másnak, aki igazán szívében viseli, hogy a te életed is termékeny legyen. Augusztusért édesanyja évek hosszú során át könyörgött buzgón, míg Isten Szentlelke elvégezte fiában is a nagy munkát. Így lett a keresztyén világnak egyik legnagyobb megtermékenyítő lelke, kinek hatását századok múlva is érzi a világ. Ha elhangzik ajkadról a Krisztust buzgón ostromló imádságkérő szava, Ő megtermékenyíti életednek most még meddő fáját és gyümölcsöt teremnek azon is.

Imádkozz, Testvér, nagyon buzgón, hogy Krisztus Szentlelke a te életedet is tegye termékennyé és ne várjon rád sem a kivágattatás, sem a tűzre vettetés szomorú sorsa. Isten még az Ő szent városának Jeruzsálemnek sem kegyelmezett. A legborzalmasabb módon beteljesedett azon is Krisztus próféciája: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá és te nem akartad. Imé, pusztán hagyatik néktek a ti házatok” (Mt 23,37-38). Miért kegyelmezne éppen neked, ha nem akarod megismerni meglátogatásod idejét?

Ezen a héten a termékeny tétel csodáját akarja Krisztus végbevinni itt is azoknak az életében, akikében ez még nem ment végbe. Ő „nem gyönyörködik a hitetlen halálában” (Ez 33,11). Mélységes igazság csendül ki az Igéből: „... nem zár ki örökre az Úr. Sőt, ha megszomorít, meg is vigasztal Ő kegyelmességének nagy gazdagsága szerint. Mert szíve szerint veri és szomorítja meg az embernek fiát” (Jer sir 3,31-33).

Adja az Ő nagy kegyelme, hogy te is a boldog termékeny tett lelkek közt légy. Imádkozzunk buzgón ezért.

Ámen

2.

Isten nem gyönyörködik a hitetlen halálában

„Mondjad nekik: Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy a hitetlen megtérjen útvjáról és éljen. Térjete meg, térjete meg gonosz útaitokról! hiszen miért halnátok meg, oh Izráel háza!?”

(Ez 33,11)

Istennek, Aki igazságban, tisztaságban, szentségben uralkodik, el kell veszítenie a gonoszságban, szentségtelenségben, egyszóval hitetlenségben élőket. Ez mélységesen fáj szerető atyai szívének, nem akarja ezt. Mai igénkből is ez csendül ki.

Isten nem gyönyörködik a hitetlen halálában.

Nem gyönyörködött a múltban sem Izráel népével kapcsolatban, ma sem gyönyörködik, veled kapcsolatban sem akar gyönyörködni a hitetlen halálában.

Izráel népével kapcsolatban sem akarja a hitetlen halálát. Sőt egyenesen elvárja tőlünk, hogy Őt hívjuk segítségül. Nagy prófétája útján is szemünkre veti, hogy „még sem engem hívtál Jákób, hanem megfáradtál bennem Izráel” (És 43,22). Hitetlensége miatt a babiloni fogságba engedi jutni népét, de fogságba jutása ellenére meg akarja azt tartani az élet számára. Ezért Ésaías mellé Ezékiel személyében fiatal prófétát rendel, hogy az is igyekezzék a hitetlen és bűnös népet visszatéríteni Hozzá, és ha meg nem térnének, az is hirdesse nekik ítéletét. Ezékielnek, az őrállónak, megmondja: ha nem hirdeti üzenetét bűnös népének, az elpusztulók vérét őrajta kéri meg. Ha hirdeti, de azok nem térnek meg, nem kéri meg rajta azok vérét (Ez 3,17-19).

Fölolvasott igénkben az őrállónak azt is megmondja, mit hirdessen a bűnös népnek? Hirdesse mindenekelőtt azt, hogy Ő nem gyönyörködik a hitetlen halálában: Ő nem a halálnak, hanem az életnek az Istene. Ő azt akarja, hogy a hitetlen megtérjen: forduljon vissza Hozzá, Akitől eltávolodott. Mi a megtérés? Nem más, mint megfordulás a minket Istentől eltávolító úton: visszafordulás Isten felé. A megtérésnek nem rövid ideig, hanem – a kísértések ellen – egész életünkön át kell tartania. Isten azt akarja, hogy a megtérő örökké éljen vele dicsőségben.

A következő részben azt is ígéri Isten, hogy „az elveszettet megkeresem, a elűzöttet visszahozom, a megtöröttet kötözgetem, a beteget erősítem” (Ez 34,16). Milyen kegyelmes ígéretek ezek. A legutolsó az én számomra is csodálatos erőt adott 1941-ben. Az 1940-ről 1941-re forduló éjszakán mi is részt vettünk a kelenföldi református gyülekezetben szokásos újévi éjjeli istentiszteleten. Ennek végeztével, a templomból kimenően, mindegyikünk a kijáratnál álló testvéreink kezéből egy-egy igét húzott. Én ezt az igét húztam: „a beteget erősítem”. Nagyon meglepett, mert úgy éreztem, semmi különösebb bajon nincs. Csak később tudtam meg, hogy néhány nap múlva egyik legnehezebb operáció vár rám. Erre készített elő mennyei Atyám előre ... Ígétét be is váltotta kegyelmesen... A nagy operáció után majdnem elvéreztem, anélkül, hogy tudtam volna. Operáló orvosom figyelmeztetett, hogy ha bátran álltam is a nagy operációt, a tampon kiszedése fájni fog. Csak azt kértem, hogy kivétel előtt engedjen néhány percet imádkozásra. A kiszedés közben egyszer meg is állt. A végén azt kérdeztem tőle, mikor fog fájni? Jóakarátulag fölvilágosított, hogy a kivétel közben való megállás előtt csaknem elvéreztem, nagyon erős vérzésselállító injekciót adott, azután a feleségemmel meg a diakonissza testvérrel együtt kimentek a folyosóra imádkozni, hogy hatásos legyen...

Isten egyetlenegy pásztort is ígér népének: „Állatok följük egyetlenegy pásztort, hogy legeltesse őket: az én szolgámat, Dávidot” (Ez 34,23). Akik ennek az egyetlenegy pásztornak a pásztorolása alá adják magukat, azok „Isten juhai”, Isten „legelőjének nyája” (Ez 34,31).

Isten ma sem akarja a hitetlen halálát. Azóta alászállt a földre a megígért egyetlenegy Pásztor, a Dávid magvából való Krisztus. A Golgotha keresztjén meghalt a világ bűneiért. Velünk marad Szentlelkével a világ végeztéig. Ő akarja pásztorolni a föld minden népét, hogy „Isten juhai”, Isten „legelőjének nyajai” lehessenek. De hány nép nem akarja... Hányszor fáradtak bele hívásába... Azért bünteti Isten ma is a népeket, mert nem akarják ezt. A mai emberek közt annyi a hitetlen, annyi az engedetlen. Ezért van a világon annyi nyomorúság, annyi könny, annyi szenvedés.

Ki a hitetlen? Aki azt hiszi, hogy Isten nem törődik bajával, nem hallgatja meg imádságait, nem látja meg könnyeit. Az a hitetlen, aki nem hiszi, hogy a földre szállt egyszülött Fia az Ő bűneiért is meghalt a kereszt kínjai közt. Aki nem hiszi, hogy az ő bűneiért is kiengesztelte az Eget és őt is „törvény alatt levőből” „kegyelem alatt valóvá” tette (Róm 6,14).

Hiszed-e, Testvér, mindezt? Félek, hogy többször a te ajkadon is csak üres beszédek ezek, nem élő valóságok. Hiszed-e, hogy egy hajad szála sem esik le fejedről mennyei Atyánk tudta és megengedő akarata nélkül? Van-e benned is aggodalom, kishitűség, félelem? Ha van, akkor a te hited is gyöngé még...

Isten nem gyönyörködik a te halálodban sem. Azt akarja, hogy te is megtérj hitetlenségedből: te se légy hitetlen, hanem hívő. Azt akarja, hogy a te lelkedből is tűnjék el minden aggodalom minden félelem. A reformációnak ez a legnagyobb áldása: meglátja a hit megtartó erejét és ezt állítja Krisztus keresztje mellé a középpontba. Ezért hirdetteti Isten az Igét hétről-hétre a te számodra is. Ezért adja a mostani evangelizációs hét alkalmait is számodra. Azt akarja, hogy igéjének pergőtüze hulljon lelkedre is: valamelyik eltaláljon, és Krisztus foglyává tegyen. Azért akarja elküldeni hozzád Szentlelkét, hogy megértsd, kicsoda a te számodra Krisztus és higgy Benne. Azt akarja, hogy neked is legyen áldott találkozások az egyetlenegy Pásztorral és ez a találkozás életre-halálra elpecsételjen téged is számára.

Én már nem kételkedem, Testvér. Isten számára valóban semmisen lehetetlen. Isten csodálatos dolgokat mutatott meg nekem az utóbbi évek során. Szinte megmozgatja a föld másik szélén lakókat is, csak hogy biztosítsa családjuk számára, amire testileg, lelkileg szükségünk van. Csodálatos erőt ad ez annak, aki megtapasztalja. Még a sír széléről is visszahozza övéit, ha hívő lélekkel tudják ezt kérni Tőle. Istennek legyen hála, újabban egyre jobban gyarapodik azoknak a hívő orvosoknak is a száma, akik tudják, hogy nem ők viszik véghez a gyógyítás legnagyobb csodáit, hanem maga a „Áldott Orvos”. Egyre öröndetesebben gyarapodik azoknak az orvosoknak a száma, akik nemcsak imádkoznak betegeikért, de együtt is imádkoznak velük, és ha reménytelenre fordul állapotuk, előkészítik őket lelkileg az Előtte való megjelenésre.

Jöjj, Testvér Krisztus téged is meg akar ajándékozni élő és diadalmas hittel. Téged is erőssé, örvendezővé, boldoggá akar tenni. Azt akarja, hogy ne gyötrődj, ne viaskodj lelkeddel, ne féljen a szíved. Testvér, ma, ha az Ő szavát hallod, te se keményítsd meg a szívedet (Zsolt 95,7). Ne sajnáld ezt a hetet: a lelkedről, az örök életről van szó

Jöjj, Testvér. Ne csak a tested legyen itt, de vágyakozó lelked, kitárulni kíváncszó szíved is. Krisztus zörget azon: be akar térni a te szívedbe is. Szállást akar ott venni. Meglátod, milyen jó Krisztus foglyának lenni: „A bűn szolgája gyáva rab, a Krisztusé szabad”.

Ha megtapasztalod ezt, te is velünk együtt vallod: Isten nem gyönyörködik a hitetlen halálában, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen. Azt akarja, hogy velünk együtt a te szívedből is feltörjön az ének szava:

„Ím, nagy Isten, most Előtted szívem kitárom
menedékem nincs sehol a földi határon...” (345.é.)

Igen, Testvér, azt akarja, hogy te is megtérj, és örökké élj...

Ámen

3.

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan...”

*„Jöjjetek én hozzám mindnyájan, a kik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket.
Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelid és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek.
Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.”*

(Mt 11,28-30)

Egészen különös hívás ez: valaki azért hív magához másokat, hogy nyugalmat adjon nekik. Ilyen hívás ritkán hangzik el a világon: legfőlőbb az édesanyák hívják ezért magukhoz gyermekeiket. Erre a különös hívásra fel kell figyelnie a mai nyugtalan világon annyira nyugalomra vágyó lelkeknek is.

*Jézus hív mindnyájunkat. Lássuk, testvéreim, Ki hív? Kiket hív? Mit ígér?
Hogyan váltja be ígését?*

Ki hív?

Jézus Krisztus hív, Aki elhagyta mennyei otthonát és erre a földre jött. Amint a filippibeliekhez írt levél olyan megkapó módon írja: szolgálai formát vett magára, hasonlónak lett hozzánk, megalázta magát, engedelmes volt haláláig, még pedig a keresztfának haláláig. Annak okáért Isten is felmagasztalta Őt és olyan nevet adott Neki, amely minden név fölött való, hogy annak hallatára minden térd meghajoljon: mennyeieké, földieké és föld alatt valóké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére (6-11 v.) Ez a csodálatos Isten-ember hív mindnyájunkat: Jöjjetek énhozzám mindnyájan...

Kiket hív?

Hívja a megfáradtakat és megterhelteket...

Kik a megfáradtak? A testben, avagy lélekben megfáradtakat hívja? Bizonyára, nem annyira a testben, mint inkább a lélekben megfáradtakat. Testileg vannak olyanok, akik nem fáradnak meg, lelkileg azonban aligha vannak ilyenek. A testi megfáradás a régi világban bizonyos tekintetben még nehezebb volt, mint ma. Ma

több vonatkozásban jobban védik a testüket, de annál kevésbé a lelküket.

Ki meri magáról elmondani, hogy lelkileg nem fáradt volna meg? Többször én sem merném elmondani magamról, hogy lelkileg ne lennék megfáradva. El-fáradok a bűneimmel való küzdelemben, az ellenük való, sokszor eredménytelen harcban, szinte belefáradok az emberek kíméletlenségének, durvaságának látásába. Testvér, mernéd-e elmondani magadról, hogy nem vagy lelkileg megfáradva? Nagyon merész dolog volna tőled, ha ezt tennéd. Inkább azt gondolom, lelkileg te is többször fáradtnak érzed magad...

Kik a megterheltek?

Testi értelemben lehetnek többen, akik nincsenek megterhelve, lelki értelemben aligha. Az én lelkem is meg van terhelve a sokféle rám szakadó gondtól: a nemzetem, az egyházam, az enyéim, a magam gondjaitól. Testvér, aligha merheted azt mondani, hogy nem vagy megterhelve. Ha ezt állítanád, aligha lennél egészen őszinte. Te is sokszor éppúgy roskadozva hordozod lelked terheit, melyek nap-nap után rád szakadnak, mint akár én, akár mások. Mennyi teher szakad a lelkedre is egyfelől a magad, másfelől a mások bűnei miatt.

Mit ígér Jézus?

Nyugalmat. Ez az, amire minden megfáradtnak és megterheltnak olyan nagy szüksége van. Ez az, amiben a legtöbb ember szűkölködik: én is, te is, mi mindnyájan. Az eledelünk, a ruhánk, a lakásunk, ha fogyatékosan is, de mégis megvan. De kinek van a mai világban teljes nyugalma? Ha más miatt nem, az egész világra ráneheződő bizonytalanság miatt. És itt van Valaki, Aki nyugalmat ígér.

Nyugalmat csak az adhat, akinek magának is van nyugalma és pedig teljes nyugalma. Jézusnak valóban teljes nyugalma volt. Ott zúg Ellene a vád a főpap előtt: Ő nyugodtan áll és hallgat. Ott zúg körülötte a „Feszítsd meg” kiáltás, ott áll Mellette a világi hatalom képviselője, Pilátus: Jézus nyugodtan áll és hallgat, mintha nem is Róla lenne szó. Ott függ a kereszten. Ott hullámszik körülötte az Őt halálra kívánó tömeg és ott gúnyolódik: Jézus csöndesen imádkozik értük, végül elhaló hangon annyit mond: „Elvégeztetett...” Imé, Ő a teljes nyugalom Ura, Aki nemcsak ígér, de tud is adni a maga nyugalmából.

Hogy ad nyugalmat?

Azt ajánlja nekünk, vegyük föl az Ő igáját. Ne valami járomfélére gondolj, Testvér, amit állatokra raknak. Zsidó nyelven az „iga” szó eredeti jelentése rúd, emelő rúd. Azt a görbe fát is jelentette, amit az igavonó állatok nyakába tettek. De jelentette az ember nyakába szakadó nehéz munkát és terhet is mind az Ó-, mind az Újtestamentumban. Jézusnál az iga hordása parancsolatainak teljesítését, a Vele való járást jelenti. Ezt az igát lelki értelemben kell tehát vennünk: oda kell állnunk Jézus mellé, hogy Vele együtt hordozzuk terheinket. Testvér, ha megalázzuk magunkat, Ő segít nekünk terheinket hordozni. Az Ő segítségének alázatos elfogadása – ez a lelki értelemben vett iga.

Terheinknek Vele együtt való hordozása közben meg kell tanulnunk Tőle, hogy Ő szelíd és alázatos. Ki szelíd ma a világon? Csaknem mindenki erőszakos: a szelídség szinte ismeretlen.

És ki alázatos a mai világban? Ma úgyszólván mindenki csak érvényesülni, csak uralkodni akar: másokat félre akar lökni útból, ki akar túrni, hogy ő üljön a helyükre. Krisztus szelíd és alázatos. Míg Vele együtt hordozzuk életünk terheit, lassan-lassan megtanuljuk Tőle ezeket a tulajdonságait. És amint megtanuljuk, azt kezdjük észrevenni, hogy nem nehéz Vele együtt hordoznunk terheinket. Sőt egyre jobban kezdjük érezni, hogy az Ő igája gyönyörűsége és az Ő terhe könnyű...

Krisztus hívott engem is csodálatos módon. Valamikor magam akartam hordozni nemcsak a saját, de nemzetem, egyházam terhét is. Én is elég távol voltam a szelídségtől és az alázatosságtól. Fokról-fokra be kellett látnom, hogy a magam terhének hordozására is képtelen vagyok, nemhogy mások, sőt nemzetem és egyházam terheinek a hordozására is képes lehetnék. Most már én is Krisztussal hordozom terheim. Őt hívom valahányszor újabb nehéz terhek szakadnak rám. Közben szelídséget, alázatosságot tanulgatok Tőle. Amint ezeket tanulgom, kezdem érezni, hogy az Ő igája gyönyörűsége, az Ő terhe könnyű...

1937-ben nehezen szántam rá magam második amerikai egyházi küldetésem vállalására. Eszembe jutottak a nyolc év előtt első amerikai utam nehéz fáradalmi. Egyszerre megcsendült lelkemben az ige biztató szava:

„Jöjjetek énhozzám ... és én megnyugosztalak titeket...” Nem tusakodtam többé...

Hónapokon keresztül csengett lelkemben ennek az igének biztató szava és éreztem az ige csodálatos igazságát... Odafele a franciaországi, a tengeri, az egész amerikai utamon, a tengeri úton visszafelé folyton ez az ige szólt hozzám. Pedig utam eme szakaszán már tudtam, hogy legnagyobb leányunk súlyos betegen fekszik párizsi diakonisszák kórházában, úgy, hogy feleségemnek is el kellett hozzá utaznia... Mire Párizsba értem Krisztus ott is elvégezte áldott munkáit.

Az utóbbi években is elég sok nehézség szakadt rám, de Krisztusommal csöndben, békességben hordozom. Sőt másokat is vágyom segíteni. Hívogatom őket Krisztus keresztjéhez, hol ők is békességet, nyugalmat találhatnak...

Jöjj te is, Testvér. Ne keseregj, ne panaszkodj akkor sem, amikor mennyei Atyánkon kívül senki sem hallja. Legfőképpen ne merd tagadni Krisztus segítségének csodálatos lehetőségét: Ne öntözd párnád könnyeiddel... Ne keress kábítószerekben, avagy a halál gondolatával való kacérkodásban vigasztalást lelked számára. Jézus téged is hív. Rajtad is segíteni akar. Jézus a te terméketlen fügefához hasonló életedet is termővé akarja varázsolni. Téged is vár: ne várjon hiába... Jöjj te is Krisztus keresztjéhez. Ott megtalálod lelkednek mindennél drágább nyugalját...

Ámen

4.

A test és a lélek harca

„Mert tudjuk, hogy a törvény lelki; de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve.

Mert a mit cselekeszem, nem ismerem: mert nem azt mívelem, a mit akarok, hanem a mit gyűlölök, azt cselekeszem.

Ha pedig azt cselekszem, a mit nem akarok, megegyezem a törvénnyel, hogy jó.

Most azért már nem én cselekszem azt, hanem a bennem lakozó bűn.

Mert tudom, hogy nem lakik én bennem, azaz a testemben jó; mert az akarási megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom.

Mert nem a jót cselekeszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekeszem, melyet nem akarok.

Ha pedig én azt cselekeszem, a mit nem akarok, nem én mívelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn.

Megtalálom azért magamban, ki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem.

Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint;

De látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul át a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban.

Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?

Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által. Azért jóllehet én az elmémmel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgálak.⁷

(Róm 7,14-25)

Sokféle leírás jelent meg a világ sorsdöntő fontosságú háborúiról. Sok leírást olvashatunk a nemzetünk sorsát hosszabb időre eldöntő háborúkról is. Fölolvasott igénk egészen különös harcról szóló, rövid, megrázó tudósítás. A világirodalomban páratlan ez a leírás, egyfelől rövidsége, másfelől sorsdöntő volta folytán. Különösen azért páratlan, mert mindannyian saját harcunkra ismerünk benne, amelyet nap-nap után vívunk. Arról a harcról van itt szó, amely mindannyiunkban folyik testünk meg lelkünk közt: bennem, benned, mindannyiunkban.

Szóljunk testünk és lelkünk harcáról. Lássuk, hogy ezt a harcot mindannyian vívjuk. Lássuk, miért folyik bennünk ez a harc? Lássuk, mivel végződik? Végül lássuk, van-e ebből a harcból szabadulás, kimenekedés?

Ezt a harcot mindannyian vívjuk. Én is, te is, mi mindannyian vívjuk: mindnyájunk teste harcban áll lelkével. Ez a harc kérelhetetlen: vagy a testünknek, vagy a lelkünknek meg kell halnia. Életre, halálra: örök életre, vagy örök kárhozatra megy ez.

Miért folyik bennünk ez a harc? Azért, mert testünk ebből a világból, a föld porából való, lelkünk viszont Isten világából, az Ő lényéből való. Halhatatlan lelkünk porból, sárból alkotott testünkben él. Úgy vergődik abban, mit valami kalitkába zárt, rab madár: szabadulni szeretne börtönéből, de nem tud. Ezért van testünk meg lelkünk örök ellentétben és örök harcban egymással. A Galáciabeliekhez írt levél is beszél erről a harcról: „A test a lélek ellen törekedik, a lélek viszont a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok” (Gal 5,17). Lelkünk a magasabb világba igyekszik minket emelni, de testünk visszahúz, minket a föld porába. A kettő elkeseredett harcra kél bennem, benned, mindnyájunkban.

Hányszor tapasztaltam meg én is magamban az ige igazságát: „Akaratom van ugyan a jóra, de hogy azt véghez vigyem, nem tehetem, mert egy másik törvényt látok az én tagjaimban, mely rabul ad engem a bűn törvényének (Gal 5,18. és 23). Hányszor szeretnék jól cselekedni és rossz lesz belőle... Hányszor kedveskedni szeretnék enyéimnek és akaratlanul is megbántom őket. Örömet szeretnék szerezni nekik és fájdalmat okozok... Nem tapasztaltad te is ezt, Testvér? Én fájdalom, elég sokszor megtapasztaltam. Újból meg újból felteszem magamban, hogy vigyázni fogok, mégis elhibázom.

Hogyan végződik ez a harc? Hogyan végződik nálam? Dáviddal együtt nekem is el kell mondanom fájdalommal: „Imé, én vétekben fogantattam és bűnben melengetett engem anyám” (Zsolt 51,7). Hogyan végződik Nálad? Ne tagadd, Testvér: nálad is lelked vereségével végződik. Hogy végződik minden embernél? Lelki vereséggel... Az első bűneset és Káin testvérgyilkossága óta

igaz, amit már a Szentírás első lapjain is olvashatunk: „Megsokasult az ember gonoszsága a földön és szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz” (1Móz 6,5). Igaza van a Római levélnek „Mindnyájan elhajlottak... nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is” (3,12).

Hányszor kell szinte elképesztő dolgokat hallanunk olyanokról, akiket kifogástalan, talpig becsületes, eszményi családi életet élő embereknek, mint a hivatalnokoknak, kimagasló közéleti férfiaknak gondolunk, akikért – mind mondani szokás - „tűzbe tettük volna kezünket”? Ki tudhatja, milyen harc dúlhatott ezeknek a lelkében mielőtt tettüket elkövették, talán többektől meg is irigyelt életüket önkezükkel kioltották, boldognak képzelt családi fészüket feldúlták... Valóban igaza van az Igének: „nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is...”

Van-e ebből a harcból szabadulás, kimenekedés? Milyen borzasztó volna, ha nem lenne belőle szabadulás, kimenekedés. De Isten kegyelméből van. Milyen drága biztatás csendül ki az Evangélium legszebb Igéjéből: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

De ezt a szabadulást meg kell előznie a lelkünkben elötörő szabadulás után való váagnak. Az erőszak Isten országában ismeretlen: Isten nem erőszakol ránk semmit. Mikor az ember tehetetlenül vergődő lelkéből felszakad a kétségbeesett kiáltás: „Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?” (Róm 7,24) máris kész a szabadítás. Máris alányúlunk egy csodálatos Kéz a keresztről: egy átszögezett kéz. Ez megragad és fölemel minden igaz szívből kiáltót...

Ez a kéz vitt egyszer értem is, érted is keresztet. Ezeket a kezeket szögezték értem is, érted is keresztre. Ezzel a kézzel együtt szögezték föl az én bűneimet is, a te bűneidet is a keresztfára. Ebből az átszögezett Kézből csordul a vér az én, a te vereségeken elaléltá, segítségért kiáltó lelkünkre. És Pállal együtt én is, te is így kiáltunk föl: „Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által” (Róm 7,25).

Mindnyájunkban: bennem is, benned is megvan minden bűn csiraképpen. Aligha van bűn, amit el ne tudnék követni én is: csak Isten kegyelme tart vissza engem is, hogy elkövessem. Mégis a lényünkhöz szinte hozzátartozó farizeusi

hajlamunk folytán olyan könnyen pálcát törünk azok fölött, akik Isten kegyelmének elmaradása folytán valami nagyobb bűnbe estek. A csoport mozgalom egyik svájci gyűlésén egyik nap bemutatták nekem is azt az érdekes fiatalembert, aki hirtelen haragtól támadt, tehát nem előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés miatt börtönbe került. Ott megtért és megírta a Mea Culpa (Az én bűnöm) című, gyors egymásutánban több kiadást ért könyvét. Ennek alapján – közóhajra – elengedték további büntetését. Mikor mindezt hamarosan megtudtam, önkéntelenül beletörültem ruhámba azt a kezem, amellyel kezét fogtam vele. Utólag nagyon elröstelltem magam. Eszembe jutott, hát velem nem történhetett volna meg, ha Isten kegyelme nem őrzött volna, hogy hirtelen fölindulásomban úgy talállok megütni valakit, hogy szörnyet hal?...

Milyen drága kiváltság Isten gyermekei számára, hogy Krisztus mindannyiunk bűneiért kiontott vérének megváltó hatalma Van: nemcsak elégtétel elkövetett bűneinkért, de sokszor elkövetendő bűneik megelőző erejévé is válik. A reformáció nagy tanítása az, hogy ehhez a megváltó vérhez a magunk részéről semmit sem tehetünk hozzá: csak hittel és alázatosan el kell azt fogadnunk. Ha elfogadjuk, mi is boldogan elmondhatjuk: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Gal 2,20). Ekkor már a Lélektől vezéreltetünk mi is: nem vagyunk többé a „törvény uralma alatt” (Gal 5,18), hanem mi is a Lélek gyümölcseit teremjük (Gal 5,22).

Jöjj Testvér, fogadd el te is ezt a nagy kegyelmet és kiáltsd velem együtt, kiáltasuk mindnyájan, kiáltasuk hangosan, hogy meghallja ez a bűneiben gyötrődő világ: Van szabadulás, vagy kimenekedés Krisztus keresztjében... De csak akkor van, ha ez a kereszt a mi számunkra sem bolondság, ami számunkra sem megbotránkozás, hanem Istennek megható ereje. Ezen a kereszten Isten egyszülött Fia mindannyiunk bűneiért meghalt, hogy halálából élet fakadjon számunkra. Ezen a kereszten nekem is, neked is, mindannyiunknak meg kell halnunk a vereségről vereségre haladó világ számára, hogy föltámadhassunk Krisztussal együtt új, gyümölcstermő életre. Csak így teljesíthetjük a parancsot: „Készítsétek az Úrnak útját és egyengessétek meg az Ő ösvényeit” (Mt 3,3), hogy betérhessen az Úr ne csak hozzánk, de másokhoz is.

Adja a megfeszített Úr Jézus Krisztus kegyelme, hogy mindannyian feltámadjunk erre a diadalmas új életre.

Ámen

5.

Mit kérünk Istentől

„És a mennyire drága volt a mai napon a te lelked én előttem, legyen annyira drága az én lelkem az Úr előtt, és szabadítson meg engem minden nyomorúságból!”

(1Sám 26,24)

Saul féltékeny Dávidra. Azért féltékeny, mert Góliát fölött aratott győzelme után a nép szívébe zárta Dávidot. Feléje fordult a nép szeretete. Az asszonyok dicsőítik énekeikben: „Megverte Saul az ő ezerét és Dávid is az ő tízezerét”. Saul, mint az Írás mondja „igen megharaguvék és gonosznak tetszék szemei előtt ez a beszéd” és mondta: „Dávidnak tízezret tulajdonítanak és nekem tulajdonítják az ezret, így hát már csak a királyság hiányzik neki” (1Sám 18,7-8). Saul féltékenységében a legrosszabb tanácsadó – mint a 24. és 26. fejezetben olvashatjuk – háromezer vitézével indul Dávid ellen két ízben is.

Isten mind a két ízben megszégyeníti Sault. Az üldözött az üldözött kezébe adja. Dávid mindkét esetben valóban nagylelkű királyával szemben: nem akarja felemelni kezét felkent királya ellen, de tudtára adja mindkét esetben, hogy Isten kezébe adta őt. Először megmutatja neki felső köpönyege csücskét, melyet a barlangban vágott le róla, másodsor pedig dárdáját és vizes korsóját, melyeket feje mellől vitt el.

Mikor Dávid másodízben is tudtára adja nagylelkű magatartását, Saul hálálkodni kezd. Ekkor mondja Dávid a felolvasott szavakat. Ezekben sem Saul álnokságára nem mutat rá, sem a nagylelkűségére, hanem – mint alázatos bűnös – két dolgot kér Istentől egyfelől, hogy legyen az ő lelke is drága az Úr előtt, másfelől, hogy szabadítsa meg őt minden nyomorúságból.

Testvérem, mit kérünk mi Istentől? Lássuk, mi Dávid két kívánsága? Lássuk, hogy nekünk is ezt a kettőt kell kérnünk Istentől. Végül lássuk, hogy Isten meg is adja ezt minden Tőle hittal kérőnek, ha azok is megbocsátanak az ellenük vétkezőknek.

Mi Dávid két kívánsága? Első kívánsága az, hogy „legyen drága az én lelkem az Úr előtt”. Mit jelent ez? Tartsa Isten értékesnek lelkem és őrizze meg. Második kívánsága, hogy „szabadítson meg engem (azaz a lelkem) minden nyomorúságból”: ne hagyja elpusztulni a rám szakadó nyomorúságokban, hanem jöjjön segítségemre szabadító kegyelmével. Ezeknél nagyobbat sem Dávid, sem más nem kérhetett volna. Mi sem kérhetünk.

Mi nekünk is ezt a kettőt kell kérnünk Istentől. Ámde mi a legtöbbször fontosabbnak tartjuk testünket lelkünkénél: inkább testünket és az annak jólétére szolgáló dolgokat tartjuk „drágának”. Sok ember még a zsebét is fontosabbnak tartja lelke üdvösségénél. Rendszerint azt kérjük Istentől, hogy őrizze meg testünket bajtól, betegségtől és ne hagyjon szegénységben vergődni.

Nem a lelki, hanem a testi nyomorúságból való szabadulást, sőt a testi nyomorúságtól való teljes mentességet áhítozzuk. Félünk a szenvedésektől, félünk a nyomorúságtól, pedig Isten minket sem kímél meg testi bajoktól. Jól is teszi: ezek nevelik lelkünket, ezek készítik elő az örök életre. Ámde ugyanakkor erőt is ad nekünk Isten mind a testi, mind a lelki nyomorúságok elszenvedésére.

Krisztus mindkét kívánságunk teljesülését lehetővé tette. Megtanított minket arra, milyen drága Isten előtt a lelkünk. Isten saját lelkéből adott belénk lelket. Egész valónk ez a legértékesebb része. Krisztus arra is megtanított minket, milyen nagy érték a lelkünk? Minden másnál nagyobb érték a világon: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkében pedig kárt vall” (Mt 16,26). Mint eltévelyedett századik juh után, utánunk is jön a mélységbe, hogy felvigyen minket a 99 otthagytához, s milyen nagy az öröm még az Ég angyalai közt is, mikor visszaérkezünk.

Isten megmozgatja az eget és a földet, csak hogy megmentse lelkünket. Sokszor elvisz minket a mélységekbe, ott csodás dolgokat mond nekünk: „Örökkévaló szeretettel szeretlek” (Jer 31,3). Így voltaképpen nem is azt kellene kérnünk, hogy mennyei Atyánk tartsa drágának lelkünket, hanem azt, hogy tanuljuk meg, milyen drága Isten előtt a lelkünk.

Krisztus megszabadít minket minden lelki nyomorúságunkból. Csak ki kell nyújtanunk kezünket Felé, csak kiáltanunk kell Hozzá, hívnunk kell Őt, a

Golgothán értünk is Meghalót. Csak oda kell mennünk keresztjéhez lélekben, igaz hittel és mi is szabadulást találunk ott, ahol annyi millió ember talált már és talál ma is szabadulást. Sokszor utólag, sokszor sohasem tudjuk meg, hogy Ő szabadított meg minket. Sokaknak erőt ad arra is, hogy boldogan tudjanak meghalni érte. Hányan tudtak az őskeresztyének közül így meghalni hitükért. A reformáció hősei közül is hányan tudtak meghalni börtönben, gályára menni, mindent otthagya új hazát keresni. Ezek azok, „akikre nem volt méltó a világ” (Zsid 11,38) és akiket ma is emleget a világ.

Ma csak emlegeti őket a világ, de az ő idejükben, sőt később is irigykedve emlegette őket. Az őskeresztyének üldöztetéséről írt könyvekben meghatóbbnál meghatóbb részleteket olvashatunk arról, hányan imádkoztak azért, hogy ők is mártírhalált halhassanak Megváltó Krisztusukért. Ezek tudták, hogy így a „Fiú ábrázatához hasonlóak” lesznek (Róm 8,29). Tudták, hogy így ők is elmondhatják magukról: „mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre” (2Kor 3,18). Tudták, hogy „a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk” (2Kor 4,17).

Ezt csak azok tudják megtenni, akik tudják, hogy ennek az az elengedhetetlen föltétele, hogy mi is bocsássunk meg az ellenünk vétkezőknek. Ezeket nekünk is kezünkbe adja többször. A legtöbben megtorolják – fájdalom – a rajtuk elkövetett igazságtalanságokat, ahelyett, hogy megbocsátanak...

Mennyei Atyám nekem, bűnös gyermekének, is kezembe adta egyik engem kergetőnek szinte az életét. Nem az én érdemem: egyedül az Ő nagy kegyelme, hogy Dávidhoz hasonlóan tudtam én is viselkedni vele szemben. Mindeddig nem adta ezt tudtára. Talán ma sem tudja még. Nem is az a fontos, hogy tudja, hanem az, hogy Isten milyen kegyelmes, nem hagyja el Övéit, sőt többször kezünkbe adja ellenfeleinket.

Volt-e már ilyen kegyelmes Hozzád is, hogy kezédbe adta a téged kergetőket? Adott-e már kegyelme neked is Dávidéhoz hasonló győzelmet? Ez a világ tele van haraggal, gyűlölettel, bosszúállási vággyal, ezért nem tud megnyugodni, békességre jutni, nyomorúságából megszabadulni. Mennyivel

szébb és napsugarasabb lenne a világ, ha tudna mindenki legalább egy ellenségének megbocsátani. Testvér, Krisztus imádkozott a kereszten azokért, akik megfeszítették: „Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek” (Lk 23,34). Ha az Övéi akarunk lenni, nekünk is ezt kell tennünk...

Tedd föl Testvér, hogy te is megbocsátasz egynek ellenségeid közül és nemcsak imádkozod a Miatyánkkal, de az Ő nagy kegyelmével meg is teszed: „miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...” Valahányszor ezt imádkozod, ne mondd gépiesen, hanem nagyon megfontoltan, hangsúlyozottan, hogy jusson eszedbe mindig. Csak így juthatunk Dávidéhoz hasonló győzelemhez. Csak így szakadhat föl a mi lelkünk mélyéből is a kérés: „Legyen Előtted drága az én lelkem és szabadíts ki engem minden nyomorúságból”. Csak így könyörülhet eddig terméketlen fügefához hasonló életünkön. Csak így állhat mellénk Krisztus. Csak így mondhat mennyei Atyánk és egyszülött Fia áment kérésünkre. Úgy legyen!

Ámen

6.

Krisztus azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket

„Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, a kik közül első vagyok én.”

(1Tim 1,15)

Sok ember szerint Jézus azért jött a világra, hogy tanítómestere és mintaképe legyen az emberiségnek. Az embereknek más tanítómesterei és más példaképei is vannak, ha nem éppen mintaképei is. Ezért nem kellett volna megnyilatkozni az Égnek és Isten egyszülött Fiának alászállnia a földre, hogy az embernek tanítómestere vagy mintaképe legyen. Sokkal fontosabb célból bocsátotta alá Isten egyszülött Fiát a bűnös világra.

Igénk szerint Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én.

Lássuk, testvéreim, miért kellett valakinek azért jönnie a világra, hogy megtartsa a bűnösöket? Azután lássuk, miért volt erre egyedül Jézus Krisztus alkalmas? Végül lássuk, hogyan váltotta meg Krisztus a bűnösöket és honnan tudjuk, hogy Isten elfogadta váltságát?

Miért kellett valakinek azért jönnie a világra, hogy megtartsa a bűnösöket? Isten végtelen szentség és igazság. Mint szent és igaz Isten gyűlöli és bünteti a bűnt. Az ember bármit próbál, saját erejéből nem tud eleget tenni bűneiért. Bárhogy igyekezzék, nem tudja a bűnei miatt rá méltán haragvó Istent kiengesztelni.

A vallástörténelem tanúsága szerint az ember sokféleképpen próbálta a haragvó Istent, vagy „isteneit” kiengesztelni. Próbálta áldozatokkal. Bemutatta terményeinek, állatjainak legszebbjét. Többször embertársait, sőt saját gyermekét, elsőszülöttjét is föláldozta. Mindez nem tudta az örök szentségű Istent kiengesztelni. Jócselekedeteivel is próbálta kiengesztelni Istent. Láttuk, hogy akaratumk van ugyan a jóra, de hogy azt véghez vigyük, nem tehetjük (Róm 7,18).

Sőt, többször még akkor is vétkezünk, amikor jót akarunk cselekedni. Igaza van a római levélnek, mikor azt mondja „Nincs csak egy is; nincs aki megértse, nincs aki keresse Istent. Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalanokká lettek. Nincs aki jót cselekedjék nincs csak egy is” (Róm 3,10-12). Az ember menthetetlen, ha külső segítő nem jön megmentésére.

Miért volt az emberiség megváltására egyedül Krisztus alkalmas? Mint a középkor nagy hittudósa (Canterbury Anselmus) kifejtette, a Megváltónak egy személyben Istennek is, de embernek is kellett lennie. Istennek azért, mert a szent Istent csak Isten tudja kiengesztelni; embernek viszont azért, mert az ember bűneiért csak ember tehet eleget. Krisztus azért volt alkalmas arra, hogy az emberek Megváltója legyen, mert Ő, Aki a mennyből szállott alá, Isten is volt, de emberi formát vett magára a földön és mindenben hasonlatos lett hozzánk, kivéve a bűnt, ezért igazi ember is volt.

Hogy váltotta meg Krisztus a bűnös emberiséget? Úgy, hogy bűn nélküli vállára vette a világot valaha élt és a világ végéig élő emberek bűneit és meghalt mindezért a Golgotha keresztyén. Bár Isten, mégis úgy szenvedte végig a keresztyén kínjait, mint ember és emberként halt meg a legborzalmasabb halállal. Nagy kínjait mutatja, hogy a keresztyén a Messiási zsoltár szavaival így kiált föl: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (Zsolt 22,2). Testvéreim, próbáljunk csak néhány percig kiterjesztett kezekkel állni. Milyen borzasztóan nehéz keresztyénre szegezten meghalni. Krisztus ajkairól is elhangzik a „szomjúhozom”... Végül az „Elvégeztetett”. Isten elfogadja ezt a halált elégtételül. Ennek bizonyosságául harmadnapra föltámasztja Őt a halálból és negyven nap múlva visszatér a mennybe.

Ezt hirdették az apostolok a jeruzsálemi tömegnek Pünkösöd napján. Ezt hirdették Krisztus igaz követői minden időben. Ez az igazság tette őket erősekké a legborzalmasabb üldözések elszenvedésére. Ez támasztott kétezer év óta annyi vértanút és annyi hithőst. Testvéreim, én is boldogan vallom, hogy Krisztus értem is földre szállt, az én bűneimért is meghalt a keresztyén. Az én bizonyosságomra is feltámaszt és az én számomra is felment a mennybe helyet készíteni.

Csak a keresztyén, csak az Krisztus igaz követője, aki hiszi azt. Hiszed-e te

is, Testvér? E nélkül te sem lehetsz Krisztus igaz követője, te sem lehetsz az Övé. Csak az az Övé, aki hiszi, hogy érte is földre szállt, az ő bűneit is ártatlan vállaira vette, azokért is meghalt a Golgotha keresztnél, az ő bizonyosságára is feltámadt és az ő számára is készít helyet az örökkévaló hajlékokban. Aki nem hiszi ezt, az lehet – földi értelemben – nagyon derék ember, de nem nevezheti magát keresztyénnek, mert a „keresztyén” (a christianos) szó igazi értelme szerint az jelenti: krisztusi, Krisztust követő. Aki nem hiszi ezt, az bárhogy gyötri magát, mégsem lehet az örök élet részese (Jn 5,24).

Testvér, ha nem hinnéd még teljes szívedből, ha nem lenne még világos előtted, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16), három dolgot ajánlok neked:

1) Tudakozd szorgalmasan az Írásokat. Lásd meg azokból, hogy Isten mindjárt az első bűneset után megígérte őszüleinknek, hogy küld szabadítót (1Móz 3,15). Ezt az ígéretét a nemzedékek egymást váltó során sokszor megismételte. Krisztus akkor és úgy jött el, úgy lett mindannyiunk Megváltója, amint a próféták azt – a Szentlélek sugallatára – előre megjövendölték. A próféták jövendölései Krisztusban lettek „igen”-né és „ámen”-né.

2) Azt ajánlom: ne gyötörd magad azzal, hogy jóvá próbáld tenni minden tudatossá vált bűnöd, mulasztásod. Ne erőlködj, hogy megtisztítsd szíved minden bűntől. Lásd be, hogy képtelen vagy erre a magad erejéből. A váltságot nem te viszed véghez, hanem Krisztus végezte el már helyetted is. A magad részéről semmit sem tehetsz ehhez, csak alázatosan el kell fogadnod, mint az ének mondja:

„Amint vagyok sok bűn alatt,
de mert hallám hívó szavad...”

A Bárány Jézus gyermekévé kell lenned neked is és el kell fogadnod hittel a váltságot Krisztus keresztnél.

3. Ajánlom: kérd buzgón Isten Szentlelkét, tegye előtted világossá, szent

bizonyossággá, hogy Jézus Krisztus a megígért Szabadító, neked is Urad Királyod, Megváltód. Addig ostromold Isten Szentlelkét, míg benned is bizonyossá lesz ez. Egyszer fölragyog a te arcod is és Péterrel együtt boldog örömmel vallod te is: „Te vagy Krisztus, az élő Istennek Fia” (Mt 16,16). Te vagy az én uram, az én Királyom, az én személyes Megváltom...

Ezt föltétlenül meg kell előznie a részedről valaminek. Be kell látnod, hogy tested örök harcban van lelkeddel. Át kell érezned, hogy benned sincs semmi jó: a magad erejéből csak a test cselekedeteit tudod véghezvinni, a lélek cselekedeteire képtelen vagy. Amikor ez a tudat égetni kezdi a lelked és szinte a kétségbeesés mélységének szélére űz, csak úgy tudsz megszabadulni, ha a te ajkadról is felszakad a kétségbeesett kiáltás: „Óh, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem a halál testéből?” (Róm 7,24). Akkor világosít meg Isten Szentlelke. Nélküle senki sem mondhatja Jézust Úrnak (1Kor 12,3), senki sem tudhatja, hogy Krisztus az egyetlen Szabadító.

Én is csak így ismerhettem meg Krisztust. Más sem ismerhette meg másképp. A te számodra is ez az egyetlen út... És ha eljutottál erre, már nem kérdés számodra sem, hogy a bűnösök közül – Pállal együtt – te is első vagy. Isten gyermekei a bűnösök közt mind elsőek. Ott nincs sem második, sem harmadik, sem utolsó: ebben az egyben mindnyájan egyenlőek vagyunk...

A bűnösökkel kapcsolatban te is el fogod mondani. „akik közül első vagyok én”. Nem fogod már szégyelleni, hogy csak a bűnösök közt tudsz első lenni... Adja az Ő nagy kegyelme, hogy te is mielőbb átérzed ezt a szíved mélyéből és te is el tudd ezt mondani.

Ámen

7.

Mi a keresztről való beszéd számadra?

„Mert a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek; de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje.”

(1Kor 1,18)

Láttuk, hogy aki hisz abban, hogy Krisztus érte is meghalt, az Pállal együtt el tudja mondani magáról, hogy Ő „a bűnösök közül első”. Van még egy másik, talán még biztosabb ismertetőjele annak, hogy hiszünk-e Krisztus váltság-halálában? Mai igénk beszél erről a másik ismertető jelről. Akinek a számára a kereszt valóban Istennek megtartó ereje, az csakugyan Krisztusé, az hisz és megtartatik, de akinek a számára a kereszt bolondság, az nem Krisztusé, hanem az elvesző világé, az elvész ezzel a világgal együtt.

Mi a te számadra Krisztus keresztje? Lássuk, hogy a kereszt a világ elvesző fiai számára bolondság, sőt megbotránkozás; Krisztus igazi követői számára azonban Istennek megtartó ereje.

A kereszt a világ elvesző fiai számára bolondság, sőt megbotránkozás. Bolondság volt a Krisztus-korabeli zsidók számára, sőt megbotránkozás. Azok úgy várták a Messiást, mint diadalmas királyt, aki népe élére áll és felszabadítja őket Róma igája alól, ezért a bűnösökért a kereszten meghaló Messiás gondolata nem tud közel férkőzni szívükhöz, sőt egyenesen megbotránkoznak a kereszten.

A kereszt bolondság volt a görögök számára is. A görögök a szépet és jót, az ebből a kettőből származó igazságosságot és boldogságot tekintették a legfőbb jónak. Isteneiket is magukhoz hasonló emberi életet élőknak képzeltek, akik az Olimposzon laknak. Gondolat-világuk számára egyenesen bolondság, hogy valaki, még hozzá isteneik közül valaki, meghaljon az emberek bűneiért. Ezért számukra is bolondság volt a kereszt.

A keleti nagy vallások számára is érthetetlen ez. A keleti nagy vallások a többszöri újjászületéstől várják a megtisztulást. A misszionáriusok bizonyága

szerint Krisztus váltság-halála magyarázható meg nekik a legnehezebben: ezek a népek a maguk erejükből akarnak valami jobb életre újból születni. Valljuk be őszintén, nem is olyan könnyű Krisztus váltság-halálát megérteni. Csak Isten Szentlelkének csodálatos munkája érteti meg ezt velünk is. Mint az Ige mondja: „senki sem mondhatja Úrnak Jézust, hanem csak a Szentlélek által” (1Kor 12,3).

A világ hitetlen fiai számára is bolondság a kereszt. Azok sem tudják megérteni, miért kellett valakinek meghalnia az ő bűneikért, sőt bűnös-voltukat sem hajlandók elismerni. A hitetlen világ számára csak egy bűn van: a gyöngeség és egy erény: az erő. Azt még kevésbé tudják elképzelni, hogy ha meghal is ártatlanul valaki, hogy tulajdonítaná Isten elégtételül annak halálát mások bűneiért?

Még azok közül sem értik meg ezt sokan, akik különben tisztelettel tekintenek a keresztre, sőt szívesen viselik a keresztet – mint jelvényt – és alkalmazzák azt házaikon, épületeiken, hogy megkülönböztessék azokat más lakóházaktól és középületektől. Sokan ezek közül sem érzik magukat bűnösöknek, tehát megváltásra szorult voltukat sem érzik, így Megváltóra sincs szükségük.

Nem is az a fő, hogy megértsük ezt a nagy titkot. A pusztában vándorló, zúgolódó zsidók sem értették meg, miért kell a büntetésből reájuk bocsátott mérges kígyók halálos marása ellen feltekinteniük az érc kígyóra? Akik megértették, megmenekedtek a haláltól, akik vitába akartak szállni efelől Istennel, elpusztultak. Vagy elfogadták ezt, vagy nem. Mi is csak azt tehetjük: elfogadjuk, vagy nem Krisztus váltság-halálát. Ha alázatosan elfogadjuk: mi is megtartatunk, ha bolondságnak tartjuk: elveszünk.

Krisztus igaz követői számára a kereszt Istennek megtartó ereje. Akik igazán Krisztuséi, úgy tekintenek a keresztre, mint amelyen a váltság isteni műve érettünk végbement, ahol Isten elfogadta egyszülött Fiának egyszeri tökéletes áldozatát a világ bűneiért, ahol a szent Isten kiengesztelődött a bűnös világgal. Így lettek ők is „törvény alatt valók”-ból „kegyelem alatt valók”-ká (Róm 6,14).

Akik igazán Krisztuséi, azok hisznek abban, hogy a keresztről Isten életet-adó ereje árad a világba: nemcsak az ő életükbe, de mindenkiébe, aki hittel feltekint arra.

Akik igazán Krisztuséi, azok valahányszor újabb bűnök súlya alatt roskadoznak, lélekben odaborulnak a kereszt tövéhez. Krisztusnak az ő bűnök miatt is keresztre szegzett kezéből, lábából, az ő bűneik miatt is átdöfött szívéből egy-egy vércsöpp hull alá és tisztára mossa szívüket. Az tiszta lesz, miként a hó...

Akik igazán Krisztuséi, azok lerakják terheiket a kereszt tövébe. Érzik, hogy Krisztus leveszi azokat lelkükről. Megkönnyebbülten távoznak onnan, életüknek addig terméketlen fáján pedig gyümölcsök kezdenek teremni.

Akik igazán Krisztuséi, nem félnek, ha meghallják Isten hazahívó szavát. Nem sírnak, nem jajveszékelnek, nem zúgolódnak, nem szállnak perbe az őket hazahívóval. Boldogan indulnak el: kezüket Uruk, Királyuk, Megváltójuk kezébe teszik, hogy Ő vezesse őket haza... Tudják, hogy ott vár rájuk életüknek összehasonlíthatatlanul hosszabb, jobb és boldogabb része. Tudják, hogy amikor a mennyei Atya elé érnek, Krisztus betakarja őket palástjával és – mint akik annyiszor tettek Róla vallást az emberek előtt – Ő mondja róluk odafenn a maga áldott bizonyágtételét: „Az enyém volt...”

Ha előbb nem is, de haldoklása közben mindenkiről meg lehet tudni, milyen viszonyban volt Krisztus keresztjével? Mikor Voltaire, a „felvilágosodás”-korának nagy istentagadója, halálos ágyán feküdt, nagyon hosszú ideig haldoklott nagyon sokat viaskodott a halállal. Házvezetőnője kijelentette, hogy sohasem állna többé hitetlen ember szolgálatába; nem bírná még egyszer végignézni egy hitetlen haldoklónak a halállal való hosszú és borzasztó tusakodását.

Örömmel teszek én is bizonyágot arról, hogy Krisztus keresztje számomra Istennek megtartó ereje. Mennyi terhemet tudtam lerakni én is a kereszt tövébe... Hányszor odamenekedtem én is, mikor szorongattak a nehéz érzések és tudtam, hogy hiába keresnék másutt megoldást, menedéket. Én sem várom félve hazameneteletem.

Mi a te számodra, Testvér, Krisztus keresztje? Bolondság, vagy Istennek megtartó ereje? Ez a te életed számára is a legnagyobb kérdés. Neked is felelned kell erre, de hiába szeretnél elbújni ez elől a kérdés elől. Imádkozz te is buzgón, hogy a Szentlélek világosítsa meg a te értelmed is, és a te számodra is Isten megtartó ereje legyen Krisztus keresztje.

Ha az lesz és te is Istentől való elhívatottságod tudatára ébredsz, számodra is élő valóság lesz a Római levél 8. részének több drága igéje. Akkor, mint kiválasztott, mint elhívott, te is érzed, hogy „azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van” (18. v.). Mint kiválasztottnak és elhívottnak, neked is jelmondatod lesz nagy erdélyi fejedelmünk jelmondata: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” (31. v.). Mint kiválasztott és elhívott voltod, tudatára ébredt lélek, te is elmondod az Isten fiait még a legnagyobb nyomorúságban is boldog örömmel eltöltő bizonyoságként? Meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakíthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban” (38-39. v.) És akkor te sem szakadsz el Krisztustól sem itt a földön, sem a halálban, sem az örökkévalóságban.

Ámen

8.

„A kilenc pedig hol van”?

„És lőn, mikor útban vala Jeruzsálem felé, hogy ő Samariának és Galileának közepette méne által. És mikor egy faluba beméne, jöve elébe tíz bélpoklos férfi, kik távol megállának: És felemelék szavokat, mondván: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! És mikor őket látta, monda nékik: Elmenvén mutassátok meg magatokat a papoknak. És lőn, hogy míg odamenének, megtisztulának. Egy pedig ő közülök, mikor látta, hogy meggyógyult, visszatére, dicsőítvén az Istent nagy szóval; És arczczal leborula az ő lábainál hálákat adván néki: és az Samariabeli vala. Felelvén pedig Jézus, monda: Avagy nem tízen tisztulának-é meg? A kilence pedig hol van? Nem találkoztak a kik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen? És monda néki: Kelj föl, és menj el: a te hited téged megtartott.”

(Lk 17,11-19)

Jézus – úton Jeruzsálem felé – Samárián és Galileán megy át. Egy faluban tíz bélpoklos férfi közeledik Hozzá. Már messziről kiáltanak Felé, hogy könyörüljön rajtuk. Borzalmas betegségben: bélpoklosságban szenvednek. A bélpoklosok végtagjai sorjában rothadnak le. Arcukról is lehullanak az elpusztuló részek. Egyik külföldi múzeumban láttam a bélpoklosokról elrettentő fénykép-felvételeket. Sohasem tudom ezeket elfelejteni. A keleti világ borzalmas betegsége ez. Több mint félmillió ilyen bélpoklos él Indiában, az egész világon pedig több mint tízmillió. Ezeket régebben nem tudták gyógyítani. Csak elkülönítették őket, hogy ne fertőzzenek meg másokat. Újabban ezeket már tudják gyógyítani tablettákkal. Azoknak, akik ebben a borzalmas betegségben szenvednek, kereplővel kellett jelt adniuk, ha valaki közeledett feléjük, nehogy az is megfertőződjék közelükben. Ezt a betegséget a keresztes háborúk idején Európába is behurcolták. Egyik nagy királyunk is megkapta ezt és ebben halt meg.

A bélpoklosok közé menő misszionáriusok sem tudtak rajtuk segíteni. Csak azért mentek közéjük, hogy hosszúra nyúló haldoklásuk szomorú idejét enyhítsék szeretetükkel, együtt szenvedésükkel, és megmutassák nekik, hogyan hálnak meg Krisztus igaz követői.

Sohasem felejttem el azt az estét, amikor a Skót Egyesült Szabad Egyház évi nagygyűlésének egyik estéjén az új misszionáriusokat kiküldték munkahelyeikre. Ott ültek a nagy elnöki emelvényen. Nevük hallatára felálltak, hogy a hatalmas gyülekezet lássa őket. Az elnöklő lelkész, kinek a teológiára velünk együtt járt fia is akkor indult Indiába, egyszer egy nő nevét olvasta, utána munkahelyét: az indiai bélpoklos missziót. Felállt egy szép, sudár termetű nő... Szinte a megborzongás halk moraja futott végig a lélegzet visszafojtva figyelő hallgatóságon. Az est végén megkértem volt diáktársunkat, mutasson be neki. Az új misszionáriusnőt megkértem, engedje meg, hogy hazakísérjem, útközben szeretném megtudni tőle, mi bírta rá erre a nagy áldozatra? Útközben elbeszélte, hogy orvos édesapjával Norvégiába mentek. Ott az egyik kikötőben, hajójukról leszállva, láttak egy bélpoklost. Mikor ezt a szerencsétlent meglátta Isten azt az érzést adta szívébe, hogy neki ezek közé kell mennie misszionáriusnak... Nagyon boldoggá teszi az a tudat, hogy így tudja meghálálni Krisztusnak, hogy érte is meghalt a keresztfán... Családja mindent elkövetett, hogy erről a tervéről lebeszélje. Vitték utazni mindenfelé, de mindenütt csak azt a bélpoklost látta maga előtt és Krisztus hívó szavát hallotta. Most boldogan megy közénk – meghalni... Nagyobb tiszteletet aligha éreztem még – az édesanyámon kívül – nő iránt, mint Krisztus ezen igazi leánya iránt... Áldáskívánással elbúcsúztam tőle. Ezóta talán már meg is halt...

Jézus a gyógyítás csodálatos módját választja a tíz bélpoklossal kapcsolatban. Azt mondja nekik: menjetek el és mutassátok meg magatokat a papoknak. Míg odaérkeznek, útközben meggyógyulnak. A tíz közül az egyik, aki éppen samáriai volt, mikor látja, hogy borzalmas betegségéből kigyógyult, visszamegy Krisztushoz, leborul Előtte és fennszóval dicsőíti Istent.

Jézus mikor meglátja, azt kérdi: „Avagy nem tízen tisztulának meg? A kilenc pedig hol van?”

Testvéreim, kérdezzük meg mi is: „A kilenc pedig hol van?” Lássuk, mi a hálátlanság? Lássuk, hogy mi is ilyen hálátlanok vagyunk Istennel szemben, mint ez a kilenc. Lássuk, hogy Krisztus tőlünk is hálát vár. Végül lássuk, mivel

jutalmazza Krisztus azt az egyet, aki dicsőséget ad Istennek?

A háládatlanság egyik legszomorúbb romlott gyümölcs életünk fáján. Hány emberről állapítjuk meg, hogy hálátlanok velünk szemben. Annál fájdalmasabban érint ez minket, minél több szeretetet pazarolunk valakire. Hány esetet tudunk a magunk életéből, amikor hálátlansággal fizetett valaki jóságunkért. Különösen az a legfájdalmasabb, hogy rendszerint azok szoktak a leghálátlanabbak lenni velünk szemben, akiket megkülönböztetett szeretettel vettünk körül. Még jobban fáj, ha a hozzánk legközelebb állók részéről ér minket ilyen hálátlanság.

Milyen fájdalmas, hogy az emberek nagy részének szinte alaptermészete a hálátlanság. Igen, testvéreim, ilyenek vagyunk mi. Szinte megtetőzzük ezt azzal, hogy rendszerint másokkal kapcsolatban szoktuk ezt megállapítani, önmagunkról viszont megfélekedünk, pedig mi is hányszor vagyunk ilyen hálátlanok.... Fájdalom, mi is többször azokkal szemben vagyunk ilyen hálátlanok, akiknek a legtöbbel tartozunk. Milyen szomorú az is, hogy hálátlanságunkra csaknem mindig találunk valami mentséget. Ne szépítgessük, ne mentegessük ezt a bűnünket: ilyen hálátlanok vagyunk mi, emberek.

Igen, testvéreim, mi is olyan hálátlanok vagyunk Istennel és egyszülött Fiával szemben, mint a kilenc. Hányszor segített meg minket is Isten. Hányszor gyógyított meg minket is. Hányszor mentett ki minket is halálos veszedelemből. Hányszor szabadított ki minket is lelki nyomorúságunkból. Mindezt olyan természetesnek, olyan magától értetődőnek tartjuk. Hányszor felejtünk el hálát adni és tisztességet tenni Istennek ezért...

Hányszor mulasztjuk el megköszönni Istennek, hogy Krisztus a mi bűneinkért is meghalt a Golgotha keresztyén és a mi bűnös életünk számára is váltságot szerzett. A régi világban többfelé a bűnös hátára kötözték az általa megölt holttestét. Így hordoztuk mi is szívünkre kötve elkövetett bűneink holttestét: újakat és régieket. Ezeket vette le rólunk Krisztus. Ezért sohasem lehetünk Neki eléggé hálások, mégis hányszor mulasztunk el hálát adni Neki.

Mi nemcsak hálával maradunk Neki adósok, hanem ha valamiben hiányunk van, minden Tőle kapott jót feledve, ajkunk mindjárt kész panaszra,

méltatlankodásra, zúgolódásra. Ki az közülünk, testvéreim, aki sohasem zúgolódott még? Én sem merném ezt mondani. Hányszor nyílik ajkunk még szent nevének káromlására is, ahelyett, hogy dicsőítenők Őt... Milyen szomorú bűne a káromlás magyar népünknek. Messze földön meg lehet erről ismerni a magyart. Szomorú emlékként él lelkemben a párizsi keleti pályaudvaron a Debrecenből odaszakadt és rendszeres évi hazalátogatásukra induló, szinte minden mondatuk után éktelenül káromkodó magyarokkal való találkozásom. Odahaza szűrszabók voltak és elmentek a világ divatját irányítani...

Krisztus tőlünk is várja a hálát. Tőlünk is elvárja, hogy megmutassuk Vele szemben hálánkat. Várja, hogy életünk fája a hála gyümölcsseit teremje, és ne legyen terméketlen fügefafa. Tőlünk is megkérdezi: „A kilenc pedig hol van?” Mi mindent kellene tennünk hálából csodálatos jótéteményeiért. Imádnunk kellene Őt nemcsak szavainkkal, de egész életünkkel azért, hogy értünk is meghalt. Bizonyoságot kellene tennünk Róla: elmondani az embereknek azokat a csodáscselekedeteit, amelyekkel addig gyümölcsstelen életünket boldoggá, gyümölcs-termővé tette...

Krisztus testét, az egyházat is áldozatos szeretetünkkel kellene körülvennünk. Keresnünk kellene abban buzgón az Istennel és egyszülött Fiával való gyakori találkozást az istentiszteleteken. Élnünk kellene a kegyelem drága alkalmaival, valahányszor erre lehetőségünk nyílik. Boldog örömmel kellene megtennünk mindent egyházunkért.

Mivel jutalmazza Krisztus az Istennek dicsőséget adót? Az utolsó vers szerint azt mondja a dicsőséget adó Samáriabelinek: „Kelj fel és menj el, a te hited téged megtartott”. A testi gyógyítás után lelkét is meggyógyítja: elpecsételi az örök életre. Ezt jelenti a megtartás. Így jutalmazza a mi hálánkat és tisztességadásunkat is.

Könyörögjünk mi is buzgón mennyei Atyánkhoz és Megváltó Krisztusunkhoz, vegye ki szívünkéből a hálátlanságot: adjon helyébe háládatos szívet.

Könyörögjünk mi is, hogy tudjunk mindenkor dicsőséget adni megtartó Istenünknek és akkor hozzánk is szól Krisztus biztató szava: „Kelj föl és menj el,

a te hited téged megtartott”...

Ámen

9.

Csak kereszttel vállunkon követhetjük Krisztust

„Ekkor monda Jézus az ő tanítványainak: Ha valaki jőni akar én utánam, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztyét, és kövessen engem.”

(Mt 16,24)

Cézárea Filippiben elhangzik Péter csodálatos vallomása a tanítványok nevében: „Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia”. Azt olvassuk, hogy „ettől fogva kezdé Jézus jelenteni az Ő tanítványainak, hogy Neki Jeruzsálembe kell mennie, sokat szenvedni a vénektől és a főpapoktól és az írástudóktól és megöletni és harmadnap feltámadni” (21.v.). Péter, mikor hallja ezeket, ijedten mondja: „Mentsen Isten, Uram, nem eshetik ez meg Tevéled” (23.v.). Krisztus keményen utasítja vissza Péter emberi okoskodását: „Távozz tőlem Sátán; bántásomra vagy nékem, mert nem gondolsz Isten dolgaira, hanem emberi dolgokra” (23. v.). Mintegy magyarázatul azt mondja, hogy nemcsak Neki kell kereszttel hordoznia, de mindenkinek, aki Ő utána akar menni. A Lukács írása szerint való evangélium még világosabban megmondja ezt: „Valaki nem hordozza az Ő keresztyét és én utánam jő, nem lehet az én tanítványom” (14,27).

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy Krisztust csak kereszttel vállunkon követhetjük. Lássuk, hogy Krisztus követésétől elválaszthatatlan a kereszt. Lássuk, hogy a Krisztussal járás nem életbiztosítás, még csak nem is szenvedésektől való mentesség. Végül lássuk, mért kell Krisztus követőinek kereszttel hordozniuk?

Krisztus követésétől elválaszthatatlan a kereszt, Ha Krisztusnak is fel kellett vennie keresztyét és úgy mennie a Golgotha hegyére, az Őt követőnek sem lehet más sorsa. A tanítvány nem különb a Mesternél (Mt 10,24). Krisztus sohasem ígéri, hogy tanítványainak jobb dolguk lesz, mint Neki. Ezt őszintén megmondja. Amikor követni akarják Őt egyesek, az elsőnek ezt mondja: „A rókának barlangjuk van és az égi madaraknak fészük, de az ember Fiának nincs fejt hol lehajtania (Lk

9,58). A másik önként ajánlkozónak azt mondja: „Valaki az eke szarvára veti kezét és hátra tekint, nem alkalmas Isten országára” (Lk 9,62). Annak, akinek maga Krisztus mondja, hogy kövesse Őt, és aki azt feleli: „Engedd meg nekem, hogy előbb elmenjek és eltemessem az én atyámat”, azt a kemény választ adja: „Hadd temessék el a halottak az ő halottaikat” (Lk 9,59-60). Más alkalommal még azt is mondja nekik, hogy üldözni fogják őket, különösen akkor, amikor közeledik a vég (Mt 24,9).

A Krisztussal járás nem életbiztosítás, még csak nem is szenvedésektől való mentesség biztosítása. Ha ez volna a keresztyénség, mindenki buzgó keresztyén igyekeznék lenni, különösen nehéz időkben. Sok ember megpróbálta már ilyen életmentő és fájdalomtól mentesítő eszköznek tekinteni a keresztyénséget. Ezek közül sokaknak meg kellett tapasztalniuk, hogy tévedtek. A keresztyénség sem a fájdalomtól, sem a testi haláltól nem mentesít, de igenis erőt ad nekünk a fájdalmak elhordozására és mentesít minket a lelki haláltól. Megmutatja nekünk Krisztust, Kinek ártatlan vállaira kellett vennie a keresztet és végig kellett szenvednie a kereszthalál minden kínját, hogy harmadnap diadalmasan föltámadjon. Krisztus példája nemcsak erőt ad nekünk a fájdalmak elviselésére, de egyé is forraszt minket Vele. Ő viszonzásul újjászül minket Szentlelkével, így ránk is örök élet vár. Ez nemcsak erő, de nagy biztatás is Isten minden igaz gyermeke számára.

Miért kell Krisztus követőinek keresztet hordozniuk? Istennek nagy céljai vannak a kereszthordozással. Az Istentől vállainkra adott kereszt drága bizonyága annak, hogy szeret minket, mert Ő azt bünteti, kit szeret és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad (Zsid 12,6).

Drága bizonyága ez annak is, hogy Istennek még reménysége van felőlünk. A Példabeszédek könyvében azt olvassuk: „Fenyítsd meg a te fiadat, mert még van remény felőle” (19,18).

Isten a vállainkra rakott keresztel azt akarja, hogy mi is lássuk meg a többi szenvedőt, akiről olyan könnyen megfeledkezünk, ha napsütötte tájakon járunk. A krisztusi világ nagy szeretetintézményeit úgyszólván kivétel nélkül kereszthordozó lelkek alapították. Emellett a legnevesebb lelki intézmények is

csaknem valamennyien a legnehezebb időkben jöttek létre. A Brit- és Külföldi Bibliai Társulat is a napóleoni háborúk idején született meg, a Magyar Bibliai Társulat is a második világháború viharai közt.

Isten eszünkbe akarja juttatni a kereszttel, hogy egyszülött Fia: az Úr Jézus Krisztus mit szenvedett a kereszt kínjai közt a mi váltságunkért.

Végül a vállainkra nehezedő kereszt nemcsak megóv minket az elbizakodottságtól, melybe olyan könnyen beleesünk, de el is vezet minket Krisztushoz, eggyé forraszt minket a kereszthordozásban is Mintaképünkkel.

Jöjj, Testvér, állj be te is ebbe a kereszthordozó seregbe. A Jelenések könyve olyan megragadóan ír erről: „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból és megmosták az ő ruháikat a Bárány vérében. Ezért vannak az Isten királyi széke előtt; és szolgálnak Neki éjjel és nappal az Ő templomában; és Aki a királyi székben ül, kiterjeszti sátorát felettük. Nem éheznek többé, sem nem szomjúhoznak többé; sem a nap nem tűz rájuk, sem semmi hőség: mert a Bárány, Aki a királyi széknek közepette van, legelteti őket és a vizeknek élő forrásaira viszi őket, és eltöröl Isten az ő szemeikről minden könnyet” (Jel 7,14-17).

Testvér, boldog vagyok, hogy meghallottam én is a Bárány kegyelmes hívását és beállottam ebbe a kereszthordozó seregbe. Az én keresztem is nehéz: nemcsak a vállamba, de a szívembe is belefúródik. Nagyon nehéz volt nagy reménységek előtt álló, drága segédlelkész fiam tragikus elvesztése, csaknem mindenünk elvesztése, az utolsó falat kenyérnek kezünkől való kihullása, nagy családuknk szétszóródása, félreállítatásom, némaságra kárhóztatásom, csendes tájra költözésünk, a mennyei Atyánktól küldött tápláló hollók néma várása... Mégis azt mondom, Testvér, bármilyen nehéz volt, megérte: a csodák egész sorát, Krisztus békességét, az örök élet fehér ruháját kaptuk érte...

A kereszthordozó Krisztus láthatatlanul itt áll most is és hív minket megterített menyegzői asztalához, ahol az Ő, értünk megtörtetett testére és értünk kiontott vérére emlékeztető szentjegyek vannak kirakva. Egy hét annyi üzenete és hívása után most is hív minket erre a szent találkozásra. Itt lélekben Önmagát adja nekünk. Lélekben egyesülni óhajt velünk, hogy sem magasság, sem mélység, sem semmi más el ne szakaszthasson minket Tőle soha, hanem maradjunk az Övéi,

Ő pedig a miénk – életben, halálban, örökkévalóságban...

Testvér, meghallod-e Krisztus hívó szavát, avagy Te is hátat fordítasz Neki, elmégy Tőle, mint egykor a gazdag ifjú, akitől azt kívánta, adja el mindenét és ossza szét a szegények között? Tőled is kincseidet; bálványaidat és bűneidet kéri, melynek terméketlen fügefához tették hasonlónvá életed. Drága kincset: örök életet ígér ezek fejében, hogy a lélek gyümölcseit termő fához tegye hasonlónvá életed. Add át Neki minden bűnödöt: ne tarts vissza egyet sem, mint amelytől nem akarsz elszakadni. Csak így tud újjászülni Szentlelke. Csak így lehet áldott gyümölcsöket termővé életed fája.

De vigyázz, Testvér: csak akkor van csodálatos áldása Vele való találkozásodnak, ha ilyen lélekkel jössz, különben félő, hogy te is kárhozatot eszel és iszol...

Jöjj, Testvér, Krisztus vár: ne várjon hiába... De ilyen lélekkel jöjj. Mondd te is:

„Uram legyőztél, ím porban vagyok:
Nélküled, Ellened hiába vívok...”

Mondd te is az ének szép szavaival:

Megtörve és üresen adom magam Neki,
Hogy újjá Ő teremtsen, az űrt Ő töltsse ki.” (459. ének 2. v.)

Ámen